

Helsinki, København, Oslo, Stockholm, 23. oktober 2013

Rapport for 3. kvartal 2013

Målene for inntekter, kostnader og kapital nådd

Konsernsjef Christian Clausens kommentar til resultatet:

- Til tross for en situasjon med lav vekst og lave renter økte Nordeas inntekter med 3 % i lokal valuta (opp 1 % innregnet) fra tredje kvartal 2012. Økningen består i hovedsak av inntekter fra spareprodukter. Kostnadene gikk noe ned i lokal valuta (innregnet ned 3 %), og tap på utlån gikk ned med 26 % (28 %). Dette økte driftsresultatet med 15 % (12 %). Vi har i løpet av de siste 12 månedene fått 87 000 nye relasjonskunder, og finansmagasinet *World Finance* har kåret oss til det beste bankkonsernet i Norden.

Ren kjernekapitaldekning har økt med 2,2 prosentpoeng til 14,4 %, i første rekke som følge av sterk kapitalinngang og streng utlånsdisiplin. Kostnadseffektivitet står fortsatt høyt på dagsordenen, og vi ser at tiltakene våre gir bedre resultater enn forventet.

Kredittkvaliteten blir stadig bedre, spesielt i Shipping. Konsernets tap på utlån sank til 20 basispunkter, mens utlån med nedskrivninger stort sett var uendret.

(Se også konsernsjefens kommentarer på side 2)

Januar - september 2013 mot samme periode i 2012 (tredje kvartal 2013 mot andre kvartal 2013)¹:

- Samlede driftsinntekter uendret (-3 %)
- Driftsresultatet opp +3 % (-3 %)
- Ren kjernekapitaldekning opp til 14,4 %, fra 12,2 % (opp fra 14,0 %)
- Kostnader i prosent av inntekter uendret på 51 % (opp til 51 % fra 50 %)
- Tap i forhold til utlån 22 basispunkter, ned fra 26 basispunkter (ned til 20 basispunkter)
- Avkastning på egenkapitalen 11,2 %, ned fra 11,4 % (ned til 10,8 % fra 11,5 %)

Nøkkeltall, videreført virksomhet ¹ , EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr. %	3.kv. 2012	Endr. %	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Endr. %
Netto renteinntekter	1 386	1 391	0	1 393	-1	4 135	4 181	-1
Sum driftsinntekter	2 426	2 490	-3	2 412	1	7 422	7 428	0
Resultat før tap på utlån	1 192	1 234	-3	1 146	4	3 665	3 659	0
Netto tap på utlån	-171	-186	-8	-236	-28	-555	-654	-15
Tap i forhold til utlån, årsbasis, bp	20	22		27		22	26	
Driftsresultat	1 021	1 048	-3	910	12	3 110	3 005	3
Risikøjustert resultat	823	853	-4	768	7	2 530	2 446	3
Resultat per aksje, utvannet (videreført virk.), EUR	0,19	0,20		0,17		0,58	0,56	
Resultat per aksje, utvannet (samlet virk.), EUR	0,19	0,19		0,17		0,58	0,57	
Avkastning på egenkapitalen, %	10,8	11,5		10,3		11,2	11,4	

Valutakursene som er brukt for DKK, NOK og SEK i resultatregnskapet i tredje kvartal 2013, er henholdsvis 7,46, 7,66 og 8,58.

¹) Nøkkeltallene for videreført virksomhet etter avtalen om salg av bank-, finansierings- og livsforsikringsvirksomheten i Polen.

For mer informasjon:

Christian Clausen, konsernsjef, +46 8 614 7804

Torsten Hagen Jørgensen, Group CFO, +46 8 614 7814

Rodney Alfvén, leder av Investor Relations, +46 8 614 7880 (eller +46 72 235 05 15)

Rune Kibsgaard Sjøhelle, kommunikasjonssjef, +46 8 614 7804

Nordeas visjon er å være en Great European Bank, anerkjent for sine medarbeidere som skaper betydelig verdi for kunder og aksjonærer. Vi gjør det mulig for kundene å nå sine mål ved å tilby et vidt spekter av produkter, tjenester og løsninger innenfor bank, kapitalforvaltning og forsikring. Nordea har rundt 11 millioner kunder, kontorer på ca. 900 forskjellige steder og er blant de ti største totalbankene i Europa målt etter markedsverdi. Nordea-aksjen er notert på NASDAQ OMX Nordic Exchange i Stockholm, Helsinki og København.

Konsernsjefens kommentarer

Etter en treg sommer har aktivitetene tatt seg opp i den senere tid. Vi tror det verste er over, og i 2014 forventer vi en bedre makroøkonomisk situasjon i alle de nordiske markedene. Men vi forventer lav vekst de neste årene, og økt effektivitet kommer fortsatt til å stå høyt på dagsordenen. Vi ser også at mange av tiltakene våre kommer til å gi bedre resultater enn ventet.

Tredje kvartal

Tredje kvartal er normalt en relativt rolig periode. Slik har det også vært i år selv om aktivitetsnivåene tok seg opp i siste del av kvartalet, spesielt i bedriftsmarkedet. Det er klare tegn til at det verste er over. Forbrukerne har vært forsiktede, sparingen har vært uvanlig høy og forbruket lavt. Her ser vi også at tilliten generelt har økt, med lavere arbeidsledighet, stabile boligmarkeder og økt disponibel inntekt.

Inntekter, kostnader og kapitaltiltak sto i fokus også i dette kvartalet.

Når det gjelder inntekter har vi konsentrert oss om å tiltrekke oss nye kunder, øke kryssalget og justere prisene. Arbeidet med å styrke kunderelasjonene har hatt en positiv innvirkning på inntektene fra tilleggstjenester, som har steget med rundt 40 % siden 2008.

Vi har oppnådd brutto kostnadsbesparelser på rundt 4 % siden tredje kvartal 2012. Dette har blitt oppveid av kostnadsinflasjon og investeringer. Regelverksendringer har også vært en viktig kostnadsdriver. Vi er for tiden underlagt 48 forskjellige hovedregelverk. Med utsikter til lav vekst fremover vil ytterligere effektivisering fortsatt stå høyt på dagsordenen. Vi ser at de tiltakene vi har iverksatt, gir bedre resultater enn forventet. Det gjør det mulig for oss å fortsette å investere i vår digitale plattform slik at vi kan tilby kundene flere og mer fleksible produkter og tjenester.

Kredittkvaliteten blir stadig bedre, spesielt i Shipping, og tap i forhold til utlån for konsernet er nå på 20 basispunkter. Vi forventer at bedringen fortsetter de neste årene.

For tredje år på rad har det britiske finansmagasinet *World Finance* kåret Nordea til beste bankkonsern i Norden («Best banking Group in the Nordics»).

Kapitalposisjon

Nordeas sterke kapitalinngang har bedret den rene kjernekapitaldekningen med 2,2 prosentpoeng, støttet av streng utlånsdisiplin. De nye norske risikovektingsreglene vil redusere ren kjernekapitaldekning med 9 basispunkter. I tillegg vil CRD IV redusere den med 90 basispunkter. Med full balanse er dermed ren kjernekapitaldekning i henhold til CRD IV på 13,4 %. AIRB har ennå ikke blitt godkjent, men vi forventer et positivt resultat.

Resultater fra forretningsområdene

Retail Banking

I tredje kvartal fikk vi 23 400 nye relasjonskunder, som er det høyeste på to år. Over 1,2 millioner kunder bruker nå Nordeas mobilbank til å utføre bankærendene sine. Dette er en økning på nesten 80 % siden tredje kvartal 2012. Etterspørselen etter lån til små og mellomstore bedrifter er fortsatt lav, men utlånene økte likevel med 1 % i lokal valuta i kvartalet. Arbeidet med å øke antallet mobilbankbrukere, effektiviteten i manuelle rutiner og panterutinene har resultert i lavere kostnader og risikovektede eiendeler i kvartalet.

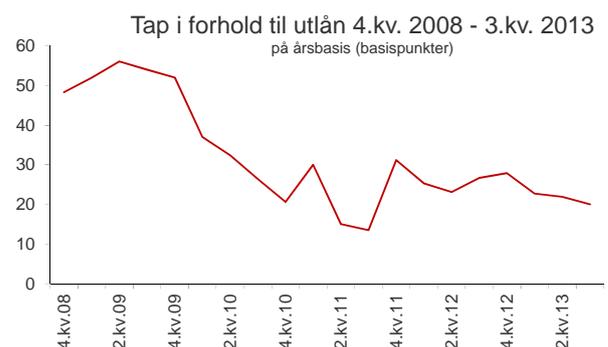
Wholesale Banking

Vi fortsetter å styrke kunderelasjonene og bedre vår posisjon i markedene. Nordea er den største tilretteleggeren av nordiske foretaksobligasjoner, og finansmagasinet *Euromoney* rangerte oss nylig som den beste på cash management i Norden og de baltiske landene. Vi har redusert kostnadene, og fokuset på kryssalg, riktig prising og effektiv kapitalutnyttelse fortsetter å gi resultater.

Wealth Management

Midler til forvaltning er på rekordhøye EUR 228mrd, som gjenspeiler høy sparing i Norden og stor internasjonal interesse for Nordeas fondstilbud. Vi har gjennomført flere rådgivningsmøter om sparing og investering enn noen gang tidligere. Økningen er på 11 % siden tredje kvartal i 2012, som viser at kundene behøver og etterspør råd. Vår globale salgspattform for personmarkedsfond økte sine midler til forvaltning med (28 %), og kapitalinngangen fra institusjonelle kunder var stor. Kapitaleffektiviserings tiltakene ligger foran planen, og andelen kapitaleffektive produkter har økt med 7 prosentpoeng. Disse tiltakene og den strenge kostnadsfokuseringen har ført til solid inntekts- og resultatvekst på årsbasis.

Christian Clausen
Konsernsjef

Resultatregnskap^{1,2}

EURm	3. kv. 2013	2. kv. 2013	Endring %	3. kv. 2012	Endring %	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Endring %
Netto renteinntekter	1 386	1 391	0	1 393	-1	4 135	4 181	-1
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	652	664	-2	595	10	1 939	1 786	9
Netto resultat på poster til virkelig verdi	346	416	-17	377	-8	1 206	1 332	-9
Egenkapitalmetoden	14	9	56	23	-39	58	60	-3
Andre driftsinntekter	28	10		24	17	84	69	22
Sum driftsinntekter	2 426	2 490	-3	2 412	1	7 422	7 428	0
Personalkostnader	-732	-753	-3	-738	-1	-2 239	-2 240	0
Andre kostnader	-441	-453	-3	-457	-4	-1 355	-1 350	0
Avskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-61	-50	22	-71	-14	-163	-179	-9
Sum driftskostnader	-1 234	-1 256	-2	-1 266	-3	-3 757	-3 769	0
Resultat før tap	1 192	1 234	-3	1 146	4	3 665	3 659	0
Tap på utlån, netto	-171	-186	-8	-236	-28	-555	-654	-15
Driftsresultat	1 021	1 048	-3	910	12	3 110	3 005	3
Skattekostnad	-257	-248	4	-226	14	-763	-755	1
Resultat for perioden, videreført virksomhet	764	800	-5	684	12	2 347	2 250	4
Resultat for perioden, avvirket virksomhet etter skatt	12	-29		4		-4	34	
Resultat for perioden	776	771	1	688	13	2 343	2 284	3

Volum, hovedposter^{1,2}

EUR mrd	30. sep 2013	30. juni 2013	Endring %	30. sep 2012	Endring %
Utlån til kunder	343,2	340,4	1	353,1	-3
Innskudd og lån fra kunder	200,5	196,3	2	207,0	-3
Midler til forvaltning	227,8	219,7	4	210,9	8
Egenkapital ⁶	28,6	27,9	3	27,0	6
Sum eiendeler ⁶	625,8	621,9	1	711,0	-12

Nøkkeltall

	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012
Resultat per aksje etter utvanning, EUR - samlet virksomhet	0,19	0,19	0,17	0,58	0,57
Resultat per aksje, siste 12 måneder til utgangen av perioden, EUR	0,79	0,77	0,76	0,79	0,76
Aksjekurs ³ , EUR	8,95	8,54	7,69	8,95	7,69
Samlet avkastning til aksjonærene, %	7,1	5,3	9,3	29,4	26,4
Egenkapital per aksje ^{3,5} , EUR	7,12	6,94	6,70	7,12	6,70
Potensielle utestående aksjer ³ , millioner	4 050	4 050	4 050	4 050	4 050
Vektet gjennomsnittlig antall aksjer etter utvanning, millione	4 019	4 019	4 026	4 021	4 026
Avkastning på egenkapitalen, % - videreført virksomhet	10,8	11,5	10,3	11,2	11,4
Kostnader i % av inntekter - videreført virksomhet	51	50	52	51	51
Tap i forhold til utlån, basispunkter	20	22	27	21	25
Ren kjernekapitaldekning før overgangsregler ^{3,4,5} , %	14,4	14,0	12,2	14,4	12,2
Kjernekapitaldekning, før overgangsregler ^{3,4,5} , %	15,3	14,8	13,3	15,3	13,3
Kapitaldekning, før overgangsregler ^{3,4,5} , %	17,5	17,4	15,3	17,5	15,3
Ren kjernekapitaldekning ^{3,4,5} , %	10,9	10,7	9,8	10,9	9,8
Kjernekapitaldekning ^{3,4,5} , %	11,5	11,3	10,7	11,5	10,7
Kapitaldekning ^{3,4,5} , %	13,2	13,3	12,2	13,2	12,2
Kjernekapital ^{3,4,5} , EURm	24 338	23 912	23 809	24 338	23 809
Risikovektede eiendeler, etter overgangsregler ³ , EUR mrd	211	212	223	211	223
Antall årsverk ³ - videreført virksomhet	29 501	29 255	29 704	29 501	29 704
Risikojustert resultat, EURm - videreført virksomhet	823	853	768	2 530	2 446
Økonomisk resultat, EURm - videreført virksomhet	257	282	163	814	621
Økonomisk kapital ³ , EUR mrd - samlet virksomhet	23,4	23,6	24,8	23,4	24,8
Økonomisk kapital ³ , EUR mrd - videreført virksomhet	22,5	22,7	23,8	22,5	23,8
Resultat per aksje, risikojustert, EUR - videreført virksomhet	0,19	0,20	0,17	0,58	0,56
Avkastning på økonomisk kapital, % - videreført virksomhet	14,4	15,0	12,8	14,8	13,6

¹ Postene i resultatregnskapet gjelder videreført virksomhet, og historiske tall er omarbeidet etter avtalen om salg av bank-, finans- og livsforsikringsvirksomheten i Polen. Avviklet virksomhet er rapportert på egen linje i resultatregnskapet. Balanseposter er klassifisert som tilgjengelige for salg fra 2. kvartal 2013.

² Valutakurser brukt i konsolideringen av Nordea-konsernet, se Note 1.

³ Ved utgangen av perioden.

⁴ Inklusive resultatet for de nio første månedene. I henhold til svenske Finansinspektionens regler (eksklusive urevidert resultat for 3. kv.): ren kjernekapital EUR 22 508m (30. sep 2012: EUR 21 385m), kjernekapital EUR 23 872m (30. sep 2012: EUR 23 398m), ansvarlig kapital EUR 27 504m (30. sep 2012: EUR 26 892m), ren kjernekapitaldekning 10,6 % (30. sep 2012: 9,6 %), kjernekapitaldekning 11,3 % (30. sep 2012: 10,5 %), kapitaldekning 13,0 % (30. sep 2012: 12,0 %).

⁵ Kapitaldekningstillene for 2012 er ikke omregnet på grunn av implementeringen av IAS 19 Ytelser til ansatte.

⁶ Omregnet pga. iverksettelsen av endret IAS 19 Ytelser til ansatte, se Note 1.

Innhold

Utviklingen i makroøkonomien og finansmarkedet	5
Konsernets resultater og utvikling	
Tredje kvartal 2013.....	5
Januar - september 2013	7
Annen informasjon	8
Kredittporteføljen.....	8
Kapitalposisjon og risikovektede eiendeler	8
Funding og likviditet.....	9
Kvartalsvis utvikling	10
Forretningsområder	
Resultater for forretningsområdene.....	11
Retail Banking	12
Wholesale Banking	20
Wealth Management	26
Konsernfunksjoner og Andre.....	32
Kundesegmenter	33
Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling	
Nordea-konsernet	34
Noter.....	38
Nordea Bank AB (publ).....	56

Utviklingen i makroøkonomien og finansmarkedet

Den globale økonomien bedret seg i tredje kvartal. Dette påvirket stemningen blant investorene. De viktigste årsakene var den generelle bedringen i produksjonsvirksomheten og den amerikanske sentralbankens beslutning om å utsette den forventede nedtrappingen av verdipapirkjøpene. Det var en generell oppgang i aksjemarkedet og i rentene i de europeiske og amerikanske finansmarkedene, mens usikkerheten rundt den mulige starten på normalisering av pengepolitikken i USA førte til volatilitet i fremvoksende markeder. Økonomien i de mer perifere landene i Europa bedret seg, og de regionale forskjellene ble dermed mindre.

Makroøkonomisk utvikling

Bedringen i makroøkonomien som allerede viste seg i andre kvartal, fortsatte i tredje kvartal. I USA fortsatte oppgangen i produksjonssektoren, og BNP-veksten i andre kvartal ble rapportert til å være 2,5 %. I Europa bedret også de økonomiske tallene seg, spesielt i de perifere landene. Den generelle BNP-veksten i eurosonen var på 0,3 %, som er det første positive kvartalet etter seks kvartaler med nedgang. Arbeidsledigheten i Europa stabiliserte seg etter å ha steget kontinuerlig siden begynnelsen av 2011. Den er imidlertid fremdeles på hele 12 %.

De nordiske økonomiene står generelt sterkt. Mens BNP-veksten i Norge og Sverige var noe under forventningene i andre kvartal, ligger begge landene an til å oppnå en vekst på henholdsvis 2,3 % og 1,3 % i 2013, som er betydelig bedre enn i eurosonen, hvor det forventes en liten nedgang. Produksjonstallene i både Norge og Sverige bedret seg i tredje kvartal og antyder en bedring i økonomien. BNP-veksten i Danmark og Finland var positiv med henholdsvis 0,6 % og 0,2 % og på linje med veksten i eurosonen i tredje kvartal.

Utviklingen i finansmarkedet

I finansmarkedene var stemningen blant investorene positiv. Etter nedgangen ved utgangen av andre kvartal var oppgangen i risikopapirer stor i tredje kvartal. Amerikanske aksjer lå på det høyeste nivået siden før krisen, og i Europa ble aksjekursene påvirket av de positive tallene i Sør-Europa. Obligasjonsrenten i kjernelandene i Europa steg gjennom det meste av kvartalet, men med en korrigering mot slutten. Obligasjonsrenten i de største perifere landene i Europa sank og nærmet seg obligasjonsrenten i kjernelandene, samtidig som kredittmarginene generelt ble lavere etter bedringen i stemningen blant investorene.

I de nordiske markedene fulgte aksjene utviklingen i Europa og steg betydelig i alle land, spesielt i Finland, hvor økningen var på 16 %. I markedene for statsobligasjoner fortsatte Sverige og Norge utviklingen i år med økende renteforskjeller i forhold til Tyskland, etter at investorene har lettet på kravet om trygge havner som følge av bedre markedsutsikter i Europa.

Konsernets resultater og utvikling

Tredje kvartal 2013

Etter avtalen om salg gjelder kommentarene til inntekter, kostnader og andre poster samt driftsresultatet den videreførte virksomheten utenom virksomheten i Polen, som i rapporten er skilt ut som avvirket virksomhet og presenteres på en egen linje i resultatregnskapet.

Inntekter

Samlede inntekter gikk ned 3 % fra kvartalet før til EUR 2 426m.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter var stort sett uendrede i forhold til forrige kvartal, og utgjorde EUR 1 386m. Netto renteinntekter ble påvirket av lavere netto renteinntekter i Group Corporate Centre, av at kvartalet hadde én dag mer enn foregående kvartal, og av at netto rentemargin* gikk opp med 2 basispunkter til 1,09 % i tredje kvartal. Innskuddsmarginene gikk noe ned, mens utlånsmarginene økte.

Utlån til bedriftskunder

Utlån til bedrifter, eksklusive omvendte gjenkjøpsavtaler, var stort sett uendret i lokal valuta ved utgangen av tredje kvartal i forhold til kvartalet før. Gjennomsnittlig utlån til bedrifter i tredje kvartal var rundt 1 % lavere enn i kvartalet før.

Utlån til personkunder

Utlån til personkunder steg med 1 % i lokal valuta sammenlignet med kvartalet før.

Innskudd fra person- og bedriftskunder

Samlede innskudd fra kunder var EUR 200mrd, opp 2 % i lokal valuta. I forretningsområdene gikk innskuddene eksklusive gjenkjøpsavtaler ned noe i lokal valuta. Det gjennomsnittlige innskuddsvolumet i forretningsområdene gikk ned med 1 % fra kvartalet før i lokale valutaer eksklusive gjenkjøpsavtaler.

Group Corporate Centre

Netto renteinntekter gikk ned til EUR 73m fra EUR 90m i kvartalet før, hovedsakelig som følge av at forrige kvartal ble positivt påvirket av tilbakekjøp av utstedt gjeld, som forfalt i juni.

Netto gebyr- og provisjonsinntekter

Netto gebyr- og provisjonsinntekter gikk ned med 2 % fra kvartalet før til EUR 652m, i første rekke på grunn av sesongmessig lavere inntekter fra meglervirksomhet, emisjonstjenester, corporate finance-aktiviteter og lavere utlånsrelaterte provisjoner. Gebyr- og provisjonsinntekter fra kapitalforvaltning og fra betalinger og kort økte i kvartalet. Gebyrer til stabilitetsfond og innskuddsgarantifond var på EUR 34m, som stort sett er uendret fra kvartalet før.

*) Netto rentemargin for konsernet er netto renteinntekter på utlån og innskudd i forhold til samlede utlån og innskudd.

Spare- og investeringsrelaterte provisjoner

Gebyr- og provisjonsinntekter fra sparing og investering gikk ned med 3 % i tredje kvartal til EUR 442m, hovedsakelig på grunn av lavere provisjoner fra meglervirksomhet, verdipapirutstedelser, corporate finance-aktiviteter, custody og emisjonstjenester, mens spare- og forvaltningsrelaterte provisjoner økte med 3 % i kvartalet. Midler til forvaltning økte med 4 % til EUR 227,8mrd etter sterke resultater i porteføljene og en fortsatt sterk netto kapitalinngang.

Betalings-, kort- og utlånsrelaterte provisjoner

Provisjoner relatert til betalinger og kort økte med 1 % til EUR 237m. Utlånsrelaterte provisjoner falt med 6 % til EUR 167m.

Netto resultat på poster til virkelig verdi

Netto resultat på poster til virkelig verdi gikk ned med 17 % til EUR 346m hovedsakelig på grunn av sesongmessige svingninger. Inntekter i Capital Markets, ikke fordelte, var høyere enn i kvartalet før.

Kunderelaterte inntekter i Capital Markets

På grunn av sesongmessige svingninger var inntektene fra de kundedrevne kapitalmarkedsaktivitetene lavere. Netto resultat på poster til virkelig verdi i forretningsenheter var EUR 172m sammenlignet med EUR 240m i kvartalet før.

Inntekter fra Capital Markets, ikke fordelte

Netto resultat på poster til virkelig verdi fra inntekter i Capital Markets, ikke fordelte, dvs. inntekter forbundet med å styre risikoene i kundetransaksjoner, økte til EUR 140m fra EUR 132m i kvartalet før.

Konsernfunksjoner og elimineringer

Netto resultat på poster til virkelig verdi i Group Corporate Centre økte til EUR 35m, sammenlignet med EUR 25m i kvartalet før. Økningen skriver seg i første rekke fra renterelaterte poster. I andre konsernfunksjoner og elimineringer var netto resultat på poster til virkelig verdi EUR -60m i tredje kvartal (EUR -30m i andre kvartal).

Life & Pensions

Netto resultat på poster til virkelig verdi i Life & Pensions økte til EUR 59m i tredje kvartal (EUR 49m).

Egenkapitalmetoden

Inntekter fra selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden var EUR 14m, sammenlignet med EUR 9m i kvartalet før. Inntekter fra eierandelen i Eksportfinans var EUR 4m (EUR 2m).

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter var EUR 28m, sammenlignet med EUR 10m i kvartalet før.

Kostnader

Samlede kostnader beløp seg til EUR 1 234m, stort sett uendret i lokale valutaer fra kvartalet før. Personalkostnadene var EUR 732m, ned 1 % i lokal valuta. Andre kostnader beløp seg til EUR 441m, også ned 1 % i lokal valuta. Nedskrivningene økte i forhold til kvartalet før. Samlede kostnader i lokal valuta i tredje kvartal var 1 % lavere enn i samme kvartal i fjor, eksklusive resultatbaserte lønninger og overskuddsdeling, dvs. i henhold til definisjonen av kostnader i kostnads målet i den finansielle planen.

Antall årsverk ved utgangen av tredje kvartal var nesten 1 % høyere enn ved utgangen av kvartalet før. I forhold til ved utgangen av tredje kvartal 2012 har antall årsverk gått ned med nesten 1 %.

Kostnader i prosent av inntekter var 51 %, som er en liten oppgang fra kvartalet før.

Avsetninger til resultatbaserte lønninger i tredje kvartal var EUR 66m, sammenlignet med EUR 86m i kvartalet før.

Kostnadseffektivitet

Tiltakene for å bedre kostnadseffektiviteten gikk etter planen i tredje kvartal. Samlede kostnader er brutto redusert med EUR 50m på årsbasis i tredje kvartal. Planen er å redusere samlede brutto kostnader i 2013 og 2014 med EUR 350m.

Antall årsverk er redusert med rundt 2 400 fra utgangen av andre kvartal 2011 og med rundt 200 sammenlignet med utgangen av tredje kvartal 2012.

Netto tap på utlån

Netto tap på utlån i den videreførte virksomheten var EUR 171m, og tap i forhold til utlån var på 20 basispunkter (EUR 186m eller 22 basispunkter i kvartalet før). Som forventet var nedskrivningene til fremtidige tap på utlån i Danmark fortsatt høye, mens nedskrivningene i Shipping var lavere enn i kvartalet før. På andre områder var tapene lave.

Gruppevis nedskrivninger økte med EUR 17m i tredje kvartal (reversering av gruppevis nedskrivninger på EUR 22m i kvartalet før).

Den overordnede kredittkvaliteten er solid med godt ratede kunder og stort sett stabile kredittrater for både bedriftskunder og personkunder.

Netto tap på utlån i bankvirksomheten i Danmark var EUR 75m, som er på samme nivå som i kvartalet før (EUR 77m). Tap i forhold til utlån utgjorde 45 basispunkter (46 basispunkter i kvartalet før).

I Shipping var nedskrivningene på EUR 20m, som tilsvarer et tap i forhold til utlån på 68 basispunkter, en nedgang fra kvartalet før (EUR 34m eller 111 basispunkter).

Shipping

Tank- og tørrlastmarkedene var svake også i tredje kvartal, i første rekke på grunn av overkapasitet, men fraktratene for store tørrlastskip bedret seg noe i kvartalet. 2013 er siste år med store nye skipsleveranser, og det forventes at disse markedssegmentene vil stabilisere seg fremover. De svake fraktratene i enkelte shippingsegmenter førte til ytterligere svekkelser i panteverdiene og flere nedskrivninger, men for tredje kvartal på rad i redusert omfang.

Interessen for å investere i shipping steg i kvartalet. Tilgangen til kapital har bedret seg, og bankene har blitt mer villige til å låne ut til solide shippingsselskaper.

Danmark

Det forventes en noe mer positiv utvikling i dansk økonomi i 2014 og 2015, men med geografiske og bransjemessige forskjeller. Økonomien er fortsatt skjør, usikkerheten høy og det ventes ingen stor omveltning. Privatforbruket og boligmarkedet er fortsatt de to viktigste faktorene for en bærekraftig bedring av betydning, og forbrukerne har i løpet av de siste månedene blitt mer optimistiske. Boligmarkedet har også utviklet seg positivt med stigende priser, i første rekke i de store byene.

De grunnleggende forholdene i dansk økonomi er relativt gunstige med en sterk offentlig økonomi, lav rente, stabil lav arbeidsledighet og et begrenset antall boliglånskunder med betalingsproblemer. De fleste bedriftene har solid økonomi og relativt gode utsikter, men selskaper som er avhengige av hjemmemarkedet (spesielt detaljister og grossister) opplever utfordringer. Tap på utlån er fremdeles på et høyt nivå.

Driftsresultat

Driftsresultatet i den videreførte virksomheten gikk ned med 3 % til EUR 1 021m.

Skatter

Skattekostnaden var EUR 257m for den videreførte virksomheten, inklusive en bankskatt på EUR 12m i Finland. Den effektive skattesatsen var 25,2 % sammenlignet med 23,7 % i forrige kvartal og 24,8 % i tredje kvartal i fjor da det ikke var noen bankskatt i Finland.

Resultat

Resultatet i den videreførte virksomheten gikk ned med 5 % til EUR 764m i forhold til kvartalet før. Det tilsvarer en avkastning på egenkapitalen på 10,8 %. Resultatet for den samlede virksomheten økte med 1 % til EUR 776m. Resultatet for den avviklede virksomheten var EUR 12m. Utvannet resultat per aksje for den videreførte virksomheten var EUR 0,19 (EUR 0,20 i kvartalet før).

Risikojustert resultat

Risikojustert resultat gikk ned med 4 % til EUR 823m fra kvartalet før og opp med 7 % i forhold til tredje kvartal i fjor.

Effekten av valutasvingningene

Valutasvingningene reduserte inntekter og kostnader for tredje kvartal med 1 prosentpoeng sammenlignet med andre kvartal i år og med 2 prosentpoeng sammenlignet med tredje kvartal i fjor. Effekten på utlåns- og innskuddsvolumene var omtrent null sammenlignet med kvartalet før og -2 prosentpoeng sammenlignet med for ett år siden.

Januar - september 2013

Samlede inntekter var stort sett uendrede sammenlignet med samme periode i 2012. Driftsresultatet gikk opp med 3 % i forhold til samme periode i fjor. Risikojustert resultat økte med 3 % i forhold til samme periode i fjor.

Effekten av valutasvingningene

Effekten av valutasvingningene på inntekter og kostnader var omtrent null og ca. -2 prosentpoeng på utlåns- og innskuddsvolum i forhold til samme periode i fjor.

Inntekter

Netto renteinntekter sank med 1 % sammenlignet med samme periode i fjor. Utlånsvolumet sank med 1 %, eksklusiv omvendte gjenkjøpsavtaler i lokal valuta. Marginene på utlån til bedrifter var høyere, mens innskuddsmarginene var lavere enn i 2012.

Netto gebyr- og provisjonsinntekter økte med 9 %, og netto resultat på poster til virkelig verdi gikk ned med 9 % i forhold til samme periode i fjor.

Kostnader

Sammenlignet med samme periode i fjor var de samlede kostnadene 1 % lavere i lokal valuta eksklusiv resultatbaserte lønninger og overskuddsdeling, dvs. i henhold til kostnadsdefinisjonen for målet for kostnader i den finansielle planen. Personalkostnadene gikk ned med 1 % i lokal valuta eksklusiv resultatbaserte lønninger og overskuddsdeling.

Netto tap på utlån

Netto tap på utlån for den videreførte virksomheten gikk ned til EUR 555m, som tilsvarer et tap i forhold til utlån på 22 basispunkter (26 basispunkter i samme periode i fjor).

Resultat

Resultatet for den videreførte virksomheten økte med 4 % til EUR 2 347m. Resultatet fra den samlede virksomheten gikk opp med 3 % til EUR 2 343m.

Risikojustert resultat

Risikojustert resultat økte med 3 % sammenlignet med samme periode i fjor.

Annen informasjon

Nordeas kredittportefølje

Samlede utlån, eksklusive omvendte gjenkjøpsavtaler, utgjorde EUR 306mrd, som er noe opp i lokale valutaer i forhold til kvartalet før. Generelt var kredittkvaliteten i utlånsporteføljen solid også i tredje kvartal, med en stort sett stabil effekt av høyere kredittrater i både bedrifts- og retailporteføljen.

Utlån med verdifall gikk ned til 182 basispunkter av samlede utlån (185 basispunkter). Samlede brutto utlån med verdifall var stort sett uendret fra kvartalet før. Nedskrivningsgraden var 43 %, som er uendret fra utgangen av andre kvartal (43 %).

Tap i forhold til utlån og utlån med verdifall

	3.kv.	2.kv.	1.kv.	4.kv.	3.kv.
Basispunkter av utlån	2013	2013	2013	2012	2012
Tap i forhold til utlån					
årsbasis, konsern	20 ¹	22 ¹	22 ¹	27 ¹	27 ¹
hvorav individuelle	18	24	18	29	26
hvorav gruppevise	2	-2	4	-2	1
Banking Danmark	45 ¹	46 ¹	47 ¹	55 ¹	87 ¹
Banking Finland	12	7	12	13	19
Banking Norge	7	-11	9	11	7
Banking Sverige	7	11	7	7	3
Banking Baltikum	-19	33	19	47	5
Corporate & Institutional Banking	41	50	34	33	-2
Shipping, Offshore & Oil Services	68	111	122	185	159
Tap i forhold til utlån					
brutto, konsern (bp)	182	185	181	188	181
– tapsutsatte	57 %	57 %	57 %	58 %	58 %
– misligholdte	43 %	43 %	43 %	42 %	42 %
Samlet nedskrivningsgrad konsern (bp)	79	79	78	77	74
Nedskrivninger i forhold til nedskrevne utlån konsern ²	43 %	43 %	43 %	41 %	41 %

¹ Tap i forhold til utlån i tabellen er eksklusive avsetninger til den danske innskuddsgarantiordningen. Inklusive avsetninger er tap i forhold til utlån for hvert kvartal hhv. 20, 22, 23, 27 og 27 bp i konsernet, hhv. 45, 46, 52, 55 og 89 bp i Banking Danmark.

² Samlede nedskrivninger i forhold til brutto utlån med verdifall.

Markedsrisiko

Rentebærende verdipapirer beløp seg til EUR 93mrd ved utgangen av tredje kvartal. Av dette relaterer EUR 22mrd seg til livsforsikringsvirksomheten og resten til likviditetsbufferen og tradingporteføljene. 28 % av porteføljen består av stats- og kommuneobligasjoner og 33 % av panteobligasjoner, eksklusive EUR 6mrd i pantsatte verdipapirer.

Samlet markedsrisiko målt som Value at Risk (VaR) ble som en følge av økt renterisiko redusert med EUR 13m til EUR 71m i tredje kvartal sammenlignet med andre kvartal.

Markedsrisiko

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1. kv. 2013	3.kv. 2012
Samlet risiko, VaR	71	84	42	34
Renterisiko, VaR	76	93	50	33
Aksjerisiko, VaR	4	4	11	11
Valutarisiko, VaR	7	6	7	6
Kredittmarginrisiko, VaR	16	17	20	15
Diversifiseringseffekt	31 %	31 %	53 %	48 %

Balanse

Samlede eiendeler økte med 1 % til EUR 626mrd sammenlignet med utgangen av forrige kvartal.

Kapitalposisjon og risikovektede eiendeler

Ren kjernekapitaldekning for konsernet før overgangsregler var 14,4 % ved utgangen av tredje kvartal, en oppgang på 0,4 prosentpoeng fra utgangen av kvartalet før. Ren kjernekapitaldekning før overgangsregler økte med 0,5 prosentpoeng til 15,3 %. Den totale kjernekapitaldekningen før overgangsregler økte med 0,1 prosentpoeng til 17,5 %. Økningen i ren kjernekapitaldekning er oppnådd gjennom effektiviseringstiltak for risikovektede eiendeler og et sterkt resultat. Lavere økning i total kjernekapitaldekning enn i ren kjernekapitaldekning skyldtes tilbakebetalingen av et ansvarlig lån i 3. kvartal.

Risikovektede eiendeler var EUR 159,6mrd før overgangsregler, en nedgang på EUR 2,0mrd eller 1,2 % sammenlignet med kvartalet før. RWA-tiltak har redusert risikovektede eiendeler med EUR 0,7mrd i kvartalet. Effektene av valutasingninger bidro også til en reduksjon i risikovektede eiendeler.

Ren kjernekapitaldekning før overgangsreglene i henhold til Basel II var 10,9 %. Den ansvarlige kapitalen var EUR 28,0mrd, kjernekapitalen var EUR 24,3mrd og ren kjernekapital var EUR 23,0mrd.

Økonomisk kapital ved utgangen av tredje kvartal var EUR 23,4mrd, en nedgang på EUR 0,2mrd fra utgangen av kvartalet før.

Den 21. mai 2013 meddelte den svenske Finansinspektionen sin beslutning om å innføre et risikovektingsgulv på 15 % for svenske boliglånsporteføljer, som er i overensstemmelse med forslaget som ble fremlagt i november 2012. Gulvet innføres som et tilsynstak i henhold til pilar 2. Kapitaldekningstallene påvirkes dermed ikke, ettersom disse beregningene gjøres i overensstemmelse med reglene i pilar 1. Nordea har innenfor rammen av den interne vurderingsprosessen for kapitaldekning i pilar 2 og bankens internkontroll, i lang tid allokert ekstra kapital til boliglånstransaksjonene tilsvarende det risikovektingsgulvet som nå er besluttet. Basert på en gjennomsnittlig risikovekt på 5,4 % i henhold til pilar 1 i Nordeas svenske boliglånsportefølje per 30. september, må banken innenfor rammen av pilar 2 ha kapital tilsvarende et risikovektet volum på EUR 4,0mrd. Det svenske kravet til ren kjernekapital på 12 % (fra 2015) og den svenske

Finansinspektionens beslutning betyr at Nordea må øke ren kjernekapital med rundt EUR 0,5mrd til svenske boliglån, som tilsvarer en ren kjernekapitaldekning i henhold til pilar 1 på rundt 31 basispunkter.

Kapitaldekning

%	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	3.kv. 2012*
<i>Før overgangsregler:</i>				
Ren kjernekapitaldekning	14,4	14,0	13,2	12,2
Kjernekapitaldekning	15,3	14,8	14,0	13,3
Kapitaldekning	17,5	17,4	16,5	15,3
<i>Etter overgangsregler:</i>				
Ren kjernekapitaldekning	10,9	10,7	10,2	9,8
Kjernekapitaldekning	11,5	11,3	10,9	10,7
Kapitaldekning	13,2	13,3	12,8	12,2
Ren kjernekapitaldekning Basel III (inkl. nye norske risikovekter)	13,4	13,1	12,1	

*Tallene er ikke omarbeidet for IAS19, men proforma-effekten ville ha vært rundt 0,15 prosentpoeng lavere ren kjernekapitaldekning og kjernekapitaldekning før overgangsregler og rundt 0,12 prosentpoeng lavere etter overgangsregler.

Nye kapitalregler i Norge

Den 13. oktober 2013 meldte Finansdepartementet at det nåværende gulvet for «tap gitt mislighold» (LGD) på 10 % for boliglån i henhold til Basel II vil bli økt til 20 % fra og med 1. januar 2014. Estimert innvirkning på Nordea er en økning i risikovektede eiendeler på rundt EUR 1,0mrd, som betyr en reduksjon på 9 basispunkter i den rene kjernekapitaldekningen til Nordea-konsernet og en 52 basispunkters reduksjon i den rene kjernekapitaldekningen til Nordea Bank Norge ASA. Finansdepartementet bekreftet også at gjeldende regler om Basel I-gulvet videreføres for banker som benytter interne modeller ved beregning av kapitalkrav.

Nordeas funding- og likviditetsfunksjoner

I tredje kvartal utstedte Nordea rundt EUR 4,6mrd i langsiktig funding, eksklusive danske obligasjoner med fortrinnsrett. Av dette var rundt EUR 3,7mrd svenske, norske og finske obligasjoner med fortrinnsrett i de innenlandske og internasjonale markedene.

I tredje kvartal utstedte Nordea en 5-års fastrente-obligasjon med fortrinnsrett på EUR 1,5mrd.

Nordeas styring av likviditetsrisikoen fokuserer både på kortsiktig likviditetsrisiko og langsiktig strukturell likviditetsrisiko.

Nordeas strukturelle likviditetsrisiko måles og begrenses gjennom en intern modell som på konseptnivå tilsvarer

forslaget til Net Stable Funding Ratio (NSFR), men som tar i bruk interne forutsetninger for eiendelenes og gjeldens stabilitet. Nordea har de siste årene løpende forlenget den gjennomsnittlige løpetiden på langsiktig funding, og andelen langsiktig funding, som ved utgangen av tredje kvartal var på rundt 73 % (62 % i 2008). Nordeas strukturelle likviditetsrisiko har sunket i forhold til situasjonen for et par år siden.

Nordea ser positivt på den økte åpenheten vedrørende likviditetsrisiko og ser frem til større klarhet om den endelige definisjonen av NSFR og mener det er for tidlig å bruke samt rapportere NSFR. Dagens definisjon av NSFR reflekterer ikke strukturen i de skandinaviske finansmarkedene, som for eksempel strukturen i boliglåns-markedet.

Det finnes flere mål på kortsiktig likviditetsrisiko. Ett av dem er likvid dekningsgrad (LCR). Den likvide dekningsgraden for Nordea-konsernet, som definert av den svenske Finansinspektionen, var 134 % ved utgangen av tredje kvartal. Den likvide dekningsgraden i EUR var 194 % og i USD 158 % ved utgangen av tredje kvartal. Med det nye forslaget til Basel-definisjon ville den samlede likvide dekningsgraden og den likvide dekningsgraden per valuta for konsernet ha vært enda høyere. Likviditetsbufferen består av svært likvide verdipapirer som kvalifiserer som sikkerhet i sentralbankene og har lignende egenskaper som Basel III/CRD IVs likvide eiendeler. Likviditetsbufferen beløp seg til EUR 66mrd ved utgangen av tredje kvartal (EUR 66mrd ved utgangen av andre kvartal).

Avtale om salg av bank-, finans- og livsforsikringsvirksomheten i Polen

På grunn av avtalen om salget av den polske virksomheten er virksomheten i Polen er i rapporten skilt ut som avviklet virksomhet og kun inkludert som en egen linje i resultatet.

Salget forventes å bli slutført i første kvartal 2014 og forutsetter godkjenning fra myndighetene.

Nordea-aksjen

I tredje kvartal gikk Nordeas aksjekurs opp fra SEK 75,00 til SEK 77,50 på NASDAQ OMX Nordic Exchange. Den 25. september solgte den svenske staten sin resterende eierandel på 7,0 % av de utestående aksjene i Nordea. Rundt 75 % av aksjene ble solgt til investorer utenfor Norden.

Kvartalsvis utvikling, konsernet

EURm	3. kv. 2013	2. kv. 2013	1. kv. 2013	4. kv. 2012	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012
Netto renteinntekter	1 386	1 391	1 358	1 382	1 393	4 135	4 181
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	652	664	623	682	595	1 939	1 786
Netto resultat på poster til virkelig verdi	346	416	444	442	377	1 206	1 332
Egenkapitalmetoden	14	9	35	33	23	58	60
Andre driftsinntekter	28	10	46	31	24	84	69
Sum driftsinntekter	2 426	2 490	2 506	2 570	2 412	7 422	7 428
Generelle administrasjonskostnader:							
Personalkostnader	-732	-753	-754	-749	-738	-2 239	-2 240
Andre kostnader	-441	-453	-461	-458	-457	-1 355	-1 350
Avskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-61	-50	-52	-88	-71	-163	-179
Sum driftskostnader	-1 234	-1 256	-1 267	-1 295	-1 266	-3 757	-3 769
Resultat før tap	1 192	1 234	1 239	1 275	1 146	3 665	3 659
Tap på utlån, netto	-171	-186	-198	-241	-236	-555	-654
Driftsresultat	1 021	1 048	1 041	1 034	910	3 110	3 005
Skattekostnad	-257	-248	-258	-215	-226	-763	-755
Resultat for perioden, videreført virksomhet	764	800	783	819	684	2 347	2 250
Resultat for perioden, avviklet virksomhet etter skatt	12	-29	13	23	4	-4	34
Resultat for perioden	776	771	796	842	688	2 343	2 284
Resultat per aksje etter utvanning, EUR							
- samlet virksomhet	0,19	0,19	0,20	0,21	0,17	0,58	0,57
Resultat per aksje, siste 12 måneder, EUR							
- samlet virksomhet	0,79	0,77	0,79	0,78	0,76	0,79	0,76

Forretningsområder

Nordea-konsernet – videreført virksomhet																		
	Retail Banking			Wholesale Banking			Wealth Management			Group Corporate Centre			Konsernfunksjoner, Andre og elimineringer			Nordea-konsernet		
	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.	3.kv. 2013	2.kv. 2013	Endr.
EURm																		
Netto renteinntekter	954	956	0 %	290	282	3 %	32	37	-14 %	73	90	-19 %	37	26	42 %	1 386	1 391	0 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	270	265	2 %	148	147	1 %	252	253	0 %	-3	-2		-15	1		652	664	-2 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	68	88	-23 %	221	249	-11 %	82	84	-2 %	35	25	40 %	-60	-30		346	416	-17 %
Egenkapitalmetoden	7	9	-22 %	0	0		0	0		0	0		7	0		14	9	56 %
Andre inntekter	19	11	73 %	1	-3		7	11	-36 %	1	2	-50 %	0	-11	-100 %	28	10	180 %
Samlede driftsinntekter	1 318	1 329	-1 %	660	675	-2 %	373	385	-3 %	106	115	-8 %	-31	-14		2 426	2 490	-3 %
Personalkostnader	-340	-345	-1 %	-185	-204	-9 %	-115	-118	-3 %	-51	-59	-14 %	-41	-27	52 %	-732	-753	-3 %
Andre kostnader	-359	-377	-5 %	-14	-13	8 %	-70	-74	-5 %	1	4	-75 %	1	7	-86 %	-441	-453	-3 %
Avskrivninger	-25	-25	0 %	-8	-9	-11 %	-2	-1	100 %	-11	-11	0 %	-15	-4		-61	-50	22 %
Sum driftskostnader	-724	-747	-3 %	-207	-226	-8 %	-187	-193	-3 %	-61	-66	-8 %	-55	-24	129 %	-1 234	-1 256	-2 %
Netto tap på utlån	-107	-95	13 %	-62	-86	-28 %	0	-4	-100 %	0	0		-2	-1	100 %	-171	-186	-8 %
Driftsresultat	487	487	0 %	391	363	8 %	186	188	-1 %	45	49	-8 %	-88	-39		1 021	1 048	-3 %
Kostnader i % av inntekter	55	56		31	33		50	50		58	57					51	50	
Avkastning på økonomisk kapital, %	14	14		16	16		25	26								14	15	
Økonomisk kapital	11 092	11 190	-1 %	8 001	8 200	-2 %	2 247	2 202	2 %	608	583	4 %	577	585		22 525	22 760	-1 %
Risikovettede eiendeler	77 623	78 468	-1 %	61 303	62 633	-2 %	2 818	2 812	0 %	4 500	4 409	2 %	13 343	13 309		159 587	161 631	-1 %
Antall medarbeidere (årsverk)	17 428	17 331	1 %	6 019	5 933	1 %	3 480	3 439	1 %	1 650	1 629	1 %	924	923		29 501	29 255	1 %
Volum, EURmrd:																		
Utlån til bedriftskunder	85,3	85,1	0 %	96,4	95,1	1 %							5,4	5,5		187,1	185,7	1 %
Boliglån	122,8	121,6	1 %	0,5	0,4	25 %	5,8	5,7	2 %							129,1	127,7	1 %
Forbrukslån	23,8	23,8	0 %				3,2	3,2	0 %							27,0	27,0	0 %
Samlede utlån	231,9	230,5	1 %	96,9	95,5	1 %	9,0	8,9	1 %				5,4	5,5		343,2	340,4	1 %
Innskudd fra bedriftskunder	43,6	43,6	0 %	67,4	60,9	11 %							3,4	4,8		114,4	109,3	5 %
Innskudd fra personkunder	74,7	75,7	-1 %	0,2	0,2	0 %	11,2	11,1	1 %							86,1	87,0	-1 %
Samlede innskudd	118,3	119,3	-1 %	67,6	61,1	11 %	11,2	11,1	1 %				3,4	4,8		200,5	196,3	2 %

Nordea-konsernet – videreført virksomhet																		
	Retail Banking			Wholesale Banking			Wealth Management			Group Corporate Centre			Konsernfunksjoner, Andre og elimineringer			Nordea-konsernet		
	Jan-sep 2013	2012	Endr.	Jan-sep 2013	2012	Endr.	Jan-sep 2013	2012	Endr.	Jan-sep 2013	2012	Endr.	Jan-sep 2013	2012	Endr.	Jan-sep 2013	2012	Endr.
EURm																		
Netto renteinntekter	2 865	2 843	1 %	850	881	-4 %	102	110	-7 %	235	315	-25 %	83	32	159 %	4 135	4 181	-1 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	808	847	-5 %	419	398	5 %	741	571	30 %	-7	-9		-22	-21		1 939	1 786	9 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	247	233	6 %	695	839	-17 %	254	273	-7 %	79	79	0 %	-69	-92		1 206	1 332	-9 %
Egenkapitalmetoden	21	14	50 %	0	0		0	0		-1	-1		38	47	-19 %	58	60	-3 %
Andre inntekter	61	41	49 %	1	3	-67 %	25	21	19 %	7	68	-90 %	-10	-64		84	69	22 %
Samlede driftsinntekter	4 002	3 978	1 %	1 965	2 121	-7 %	1 122	975	15 %	313	452	-31 %	20	-98		7 422	7 428	0 %
Personalkostnader	-1 030	-1 029	0 %	-586	-595	-2 %	-352	-349	1 %	-162	-155	5 %	-109	-112	-3 %	-2 239	-2 240	0 %
Andre kostnader	-1 115	-1 129	-1 %	-46	-63	-27 %	-216	-220	-2 %	6	-37		16	99	-84 %	-1 355	-1 350	0 %
Avskrivninger	-75	-76	-1 %	-27	-29	-7 %	-5	-5	0 %	-31	-29	7 %	-25	-40	-38 %	-163	-179	-9 %
Sum driftskostnader	-2 220	-2 234	-1 %	-659	-687	-4 %	-573	-574	0 %	-187	-221	-15 %	-118	-53	123 %	-3 757	-3 769	0 %
Netto tap på utlån	-333	-453	-26 %	-216	-215	0 %	-3	0		0	0		-3	14		-555	-654	-15 %
Driftsresultat	1 449	1 291	12 %	1 090	1 219	-11 %	546	401	36 %	126	231	-45 %	-101	-137		3 110	3 005	3 %
Kostnader i % av inntekter	56	56		34	32		51	59		60	49					51	51	
Avkastning på økonomisk kapital, %	14	13		15	15		25	20								15	14	
Økonomisk kapital	11 092	11 894	-7 %	8 001	8 715	-8 %	2 247	2 031	11 %	608	609	0 %	577	595		22 525	23 844	-6 %
Risikovettede eiendeler	77 623	88 292	-12 %	61 303	69 385	-12 %	2 818	3 512	-20 %	4 500	4 883	-8 %	13 343	12 938		159 587	179 010	-11 %
Antall medarbeidere (årsverk)	17 428	17 648	-1 %	6 019	6 121	-2 %	3 480	3 466	0 %	1 650	1 579	4 %	924	890		29 501	29 704	-1 %
Volum, EURmrd:																		
Utlån til bedriftskunder	85,3	91,1	-6 %	96,4	97,6	-1 %							5,4	1,7		187,1	190,4	-2 %
Boliglån	122,8	122,2	0 %	0,5	0,4	25 %	5,8	5,4	7 %							129,1	128,0	1 %
Forbrukslån	23,8	24,8	-4 %				3,2	3,1	3 %							27,0	27,9	-3 %
Samlede utlån	231,9	238,1	-3 %	96,9	98,0	-1 %	9,0	8,5	6 %				5,4	1,7		343,2	346,3	-1 %
Innskudd fra bedriftskunder	43,6	43,7	0 %	67,4	70,3	-4 %							3,4	3,8		114,4	117,8	-3 %
Innskudd fra personkunder	74,7	75,2	-1 %	0,2	0,2	0 %	11,2	11,1	1 %							86,1	86,5	0 %
Samlede innskudd	118,3	118,9	-1 %	67,6	70,5	-4 %	11,2	11,1	1 %				3,4	3,8		200,5	204,3	-2 %

Tabellen viser driftsresultat, inntekter, forholdstall og volumer for videreført virksomhet. Resultat og volumer for avvirket virksomhet vises i resultatregnskapet og balansen for konsernet. Risikovettede eiendeler (RWA) for avvirket virksomhet er inkludert i Konsernfunksjoner, Andre og elimineringer.

Retail Banking

Forretningsområdet består av Retail Banking-virksomheten i Norden og de baltiske landene og omfatter alle delene av verdikjeden. Rundt 10 millioner kunder tilbys et bredt spekter av produkter. Kundene betjenes fra i alt 803 kontorer og kontaktsentre og via elektroniske bankløsninger.

Forretningsutvikling

I september fikk Nordea nok en gang anerkjennelse for sin vellykkede relasjonsbankstrategi og ble utnevnt til beste bank i Norden av finansmagasinet World Finance for tredje år på rad.

Antallet Fordel Pluss- og Premium-kunder utgjorde 3,08 millioner. Av disse var 23 400 nye kunder i Nordea i tredje kvartal. Det ble avholdt 0,4 millioner rådgivningsmøter med person- og bedriftskunder i perioden.

Sammenlignet med for ett år siden gikk antallet kunder per medarbeider (årsverk) opp med 4 % fra 359 til 372 i år.

Gjennom videreutviklingen av tilbudene i mange kanaler, kan Nordea ta hensyn til forskjellige preferanser og finansielle behov som kundene har. Samtidig som antallet pålogginger i nettbanken fortsatt er ganske stabilt, har pålogginger via mobil økt med 84 % det siste året, og økningen utgjorde 7,8 millioner det siste kvartalet. Antallet aktive mobilbankbrukere i Norden har økt med nesten 80 % det siste året.

Utviklingen i kontaktsentrene er rettet mot å tilby kundene et større utvalg støttetjenester. I tillegg til en generell kompetanseheving for alle medarbeiderne, kommer også rådgivningskompetanse på høyt nivå. For eksempel har de danske kontaktsentrene nå fått 70 høyt utdannede bankrådgivere som skal gi de danske kundene råd om komplekse økonomiske forhold, som tidligere krevde personlig oppmøte i banken.

Samtidig som kanalsammensetningen tilpasses kundenes ønsker og atferd, justerer og optimaliserer Nordea også prosessene på tvers av kanalene for å gjøre dem mer kostnadseffektive og gi kundene mer brukervennlige løsninger. Innføringen av eSignatur i Norge er et eksempel på dette. Siden lanseringen i juni har 60 % av nye innskuddsavtaler blitt inngått papirløst. Løsningen gjør det enklere for kundene, samtidig som den reduserer kostnadene til papir, trykking og porto, og reduserer det manuelle administrasjonsarbeidet.

I Sverige er det tatt i bruk en ny, automatisert prosess for forhåndsgodkjennelse av boliglån både gjennom Internett og ved kontorene. Det er enda et eksempel på en vellykket innføring av nye rutiner, som har gitt kundefordeler og kostnadsreduksjoner samt bidratt til en felles arbeidsmåte for Nordea. Prosessen gjør det også enklere å overholde den svenske Finansinspektionens krav til statistikkovervåking.

Resultat

Regnskapsførte samlede inntekter gikk litt ned, men i lokal valuta økte inntektene noe fra kvartalet før, og også i forhold til samme kvartal i fjor.

Netto renteinntekter var omtrent uendrede fra kvartalet før. Virkningen av reprisingen er i ferd med å avta, men påvirker fortsatt utlånsmarginene positivt. De kort-siktige markedsrentene holdt seg på et lavt nivå, og endringene i inntektene fra innskudd har derfor vært små.

Bedriftenes etterspørsel etter lån viste tegn til å ta seg opp i enkelte markeder. Utlån i lokal valuta til personkunder fortsatte å øke i alle land.

Den positive utviklingen i inntekter fra sparing fortsatte. Hendelsesdrevne provisjoner ble imidlertid påvirket av lav aktivitet i juli og august.

Det var sesongmessige svingninger i kostnader, med en nedgang fra andre kvartal. Antallet medarbeidere (årsverk) gikk ned med 1 % i forhold til samme kvartal i fjor som følge av løpende effektiviseringstiltak i hele verdikjeden. Disse tiltakene har mer enn oppveid for inflasjon, økte investeringer innen mobilbank og ytterligere styrking av compliance-området.

Risikovektede eiendeler ble redusert med 1 % i tredje kvartal. Innsatsen for å bedre kapitaleffektiviteten fortsatte i kvartalet, og det ble gjort en rekke fremskritt. Et eksempel er bedre prosesser i forbindelse med pantesikkerhet.

Eksklusive inngangene som er bokført i Norge i den foregående perioden, gikk netto tap på utlån ned for fjerde kvartal på rad. Eksklusive avsetningene til den danske innskuddsgarantiordningen var tap i forhold til utlån 18 basispunkter, sammenlignet med 17 basispunkter i andre kvartal.

Retail Banking, sum						Endr. i lokal valuta			
	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
EURm									
Netto renteinntekter	954	956	955	976	957	0 %	0 %	1 %	2 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	270	265	273	291	288	2 %	-6 %	3 %	-3 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	68	88	91	58	66	-23 %	3 %	-21 %	9 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	26	20	36	48	20	30 %	30 %	30 %	34 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	1 318	1 329	1 355	1 373	1 331	-1 %	-1 %	0 %	2 %
Personalkostnader	-340	-345	-345	-351	-348	-1 %	-2 %	0 %	0 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-359	-377	-379	-404	-376	-5 %	-5 %	-4 %	-2 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-724	-747	-749	-786	-755	-3 %	-4 %	-2 %	-2 %
Resultat før tap på utlån	594	582	606	587	576	2 %	3 %	4 %	6 %
Netto tap på utlån	-107	-95	-131	-140	-184	13 %	-42 %	13 %	-41 %
Driftsresultat	487	487	475	447	392	0 %	24 %	2 %	29 %
Kostnader i % av inntekter	55	56	55	57	57				
Avkastning på økonomisk kapital, %	14	14	14	13	13				
Økonomisk kapital	11 092	11 190	11 073	11 248	11 894	-1 %	-7 %	-1 %	-4 %
Risikovektede eiendeler	77 623	78 468	81 284	82 332	88 292	-1 %	-12 %	-1 %	-10 %
Antall medarbeidere (årsverk)	17 428	17 331	17 390	17 459	17 648	1 %	-1 %		
Volum, EURmrd:									
Utlån til bedriftskunder	85,3	85,1	87,6	88,2	91,1	0 %	-6 %	1 %	-3 %
Boliglån	122,8	121,6	123,4	122,6	122,2	1 %	0 %	1 %	3 %
Forbrukslån	23,8	23,8	24,2	24,2	24,8	0 %	-4 %	0 %	-3 %
Samlede utlån	231,9	230,5	235,2	235,0	238,1	1 %	-3 %	1 %	0 %
Innskudd fra bedriftskunder	43,6	43,6	44,4	45,8	43,7	0 %	0 %	0 %	3 %
Innskudd fra personkunder	74,7	75,7	76,1	75,4	75,2	-1 %	-1 %	-1 %	1 %
Samlede innskudd	118,3	119,3	120,5	121,2	118,9	-1 %	-1 %	-1 %	2 %

Omarbeidingene skyldes i hovedsak justering av likviditetspremier og netto tap på utlån i forhold til Group Functions og Andre.

Banking Danmark

Forretningsutvikling

Forretningsutviklingen i Banking Danmark var solid i tredje kvartal til tross for et generelt moderat aktivitetsnivå i den danske økonomien. Relasjonsbankmodellen fortsetter å tiltrekke seg kunder, og antallet nye Fordel Pluss- og Premium-kunder utgjorde 7 800, som er 16 % mer enn i samme kvartal i fjor.

Boliglån økte noe i kvartalet. Stabiliseringen av boligmarkedet, ikke minst når det gjelder leiligheter rundt store byer, fortsetter. Boliglånsvolumet fortsatte å øke, og det samme gjorde markedsandelen.

Tilstrømmingen av nye bedriftskunder fortsatte i tredje kvartal. Utlån til bedriftskunder var nesten uendret til tross for økt konkurranse, særlig om store bedriftskunder. Innskuddsvolumet økte noe.

Med virkning fra 1. oktober ble antallet regioner redusert fra 19 til 12 for å øke den kritiske massen, styrke rådgivningskompetansen og øke effektiviteten på tvers av regionene.

Resultat

Netto renteinntekter økte noe fra andre kvartal, men kompenserte ikke for nedgangen i andre inntekter som fulgte det noe lavere aktivitetsnivået i sommerperioden.

Samlede kostnader gikk ned i forhold til kvartalet før. Personalkostnadene var uendrede med bakgrunn i nedgang i antall medarbeidere og økning i gjennomsnittslønnen som følge av tariffavtaler.

Risikovektede eiendeler gikk ned i forhold til kvartalet før, som følge av forbedret kapitaleffektivitet.

Netto tap på utlån gikk ned for femte kvartal på rad. Eksklusive avsetningene til den danske innskuddsgarantiordningen var tap i forhold til utlån 45 basispunkter i tredje kvartal (46 basispunkter i andre kvartal av 2013).

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	311	309	317	323	309	1 %	1 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	39	46	41	41	58	-15 %	-33 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	12	11	33	8	7	9 %	71 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	7	9	11	9	5	-22 %	40 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	369	375	402	381	379	-2 %	-3 %
Personalkostnader	-82	-82	-81	-85	-84	0 %	-2 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-115	-120	-120	-124	-120	-4 %	-4 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-201	-205	-205	-212	-208	-2 %	-3 %
Resultat før tap på utlån	168	170	197	169	171	-1 %	-2 %
Netto tap på utlån	-75	-77	-86	-90	-145	-3 %	-48 %
Driftsresultat	93	93	111	79	26	0 %	258 %
Kostnader i % av inntekter	55	55	51	56	55		
Avkastning på økonomisk kapital, %	14	14	16	13	13		
Økonomisk kapital	3 027	3 047	3 151	3 147	3 326	-1 %	-9 %
Risikovektede eiendeler	22 996	23 244	24 081	23 641	24 927	-1 %	-8 %
Antall medarbeidere (årsverk)	3 853	3 890	3 891	3 934	4 027	-1 %	-4 %
Volum, EURmrd:							
Utlån til bedriftskunder	23,7	23,8	23,7	23,7	23,6	0 %	0 %
Boliglån	30,6	30,4	30,3	30,1	29,7	1 %	3 %
Forbrukslån	12,1	12,1	12,2	12,4	12,5	0 %	-3 %
Samlede utlån	66,4	66,3	66,2	66,2	65,8	0 %	1 %
Innskudd fra bedriftskunder	8,8	8,6	8,5	7,8	7,6	2 %	16 %
Innskudd fra personkunder	23,1	23,5	23,3	23,0	22,4	-2 %	3 %
Samlede innskudd	31,9	32,1	31,8	30,8	30,0	-1 %	6 %

Banking Finland

Forretningsutvikling

Forretningsutviklingen i Banking Finland var sterk også i tredje kvartal til tross for usikkerheten i markedet. Antallet kundemøter var fortsatt rekordhøyt. Antallet nye Fordel Pluss- og Premium-kunder var 5 200.

Nordea styrket sin stilling på boliglånmarkedet i tredje kvartal, med økt salg og en høyere markedsandel innen nye boliglån. Salget av investeringsprodukter var fortsatt høyt mens renten var lav. Det ble dessuten lansert nye investeringsfond, og det styrket Nordeas konkurransedyktighet på spareområdet.

I tredje kvartal bidro vårt fortsatte fokus på relasjonene med bedriftskundene, til en økning i markedsandelen på utlån. Nye utlån til bedriftskunder utgjorde EUR 1,0mrd, og ga en økning i volumet. Nordeas aktive rolle som tilbyder av lån bidro til et høyt nivå av utlånsrelaterte provisjoner og inntekter fra rentesikring.

Nordeas risikobaserte prising i kombinasjon med strenge prinsipper for kredittrisiko har påvirket utlånsmarginene positivt.

Resultat

Samlede inntekter økte som følge av høyere netto renteinntekter fra utlån til både person- og bedriftskunder. En liten økning i den kortsiktige renten hadde en positiv innvirkning på inntektene fra innskudd. Andre inntekter ble negativt påvirket av sesongmessige svingninger. Økningen i samlede inntekter fra i fjor har forbedret avkastningen på økonomisk kapital (RaRoCaR).

Antallet medarbeidere (årsverk) gikk ned, mens personalkostnadene økte på grunn av sesongmessige svingninger i forbindelse med ferielønn.

Netto tap på utlån var EUR 14m, hovedsakelig i bedriftsporteføljen. Tap i forhold til utlån var 12 basispunkter (7 basispunkter i andre kvartal).

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	173	163	144	145	147	6 %	18 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	91	87	88	81	83	5 %	10 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	16	26	20	19	17	-38 %	-6 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	4	1	8	17	2		100 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	284	277	260	262	249	3 %	14 %
Personalkostnader	-59	-55	-57	-57	-55	7 %	7 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-104	-103	-104	-105	-102	1 %	2 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-164	-159	-162	-164	-158	3 %	4 %
Resultat før tap på utlån	120	118	98	98	91	2 %	32 %
Netto tap på utlån	-14	-8	-13	-14	-21	75 %	-33 %
Driftsresultat	106	110	85	84	70	-4 %	51 %
Kostnader i % av inntekter	58	57	62	63	64		
Avkastning på økonomisk kapital, %	17	16	13	13	12		
Økonomisk kapital	1 974	2 003	1 954	1 941	1 985	-1 %	-1 %
Risikovektede eiendeler	14 057	14 223	13 962	14 554	15 007	-1 %	-6 %
Antall medarbeidere (årsverk)	3 940	3 985	3 981	3 984	4 008	-1 %	-2 %
Volum, EURmrd:							
Utlån til bedriftskunder	14,9	14,8	14,7	14,7	15,0	1 %	-1 %
Boliglån	25,6	25,4	25,2	25,2	25,2	1 %	2 %
Forbrukslån	5,2	5,1	5,1	5,2	5,2	2 %	0 %
Samlede utlån	45,7	45,3	45,0	45,1	45,4	1 %	1 %
Innskudd fra bedriftskunder	9,5	9,4	9,1	10,6	10,3	1 %	-8 %
Innskudd fra personkunder	21,5	22,0	22,1	22,2	22,4	-2 %	-4 %
Samlede innskudd	31,0	31,4	31,2	32,8	32,7	-1 %	-5 %

Omarbeidinger på grunn av organisasjonsendringer.

Banking Norge

Forretningsutvikling

Antallet nye Fordel Pluss- og Premium-kunder utgjorde 2 500 i kvartalet. Til tross for sommerferien tilsvarte dette nivået i andre kvartal, med tilnærmet samme møteaktivitet. Effektene av boliglånskampanjen i andre kvartal ble også tydelige i tredje kvartal, selv om det var noe lavere vekst som følge av sesongmessige svingninger.

I lokal valuta økte utlån til bedriftskunder med 1 % fra kvartalet før. Den største veksten var i segmentet store bedriftskunder. Til tross for ferieperioden var aktiviteten på bedriftsmarkedet fortsatt høy, og inntektene fra kapitalmarkedsproduktene nesten uendrede sammenlignet med kvartalet før. I lokal valuta økte inntektene med 25 % fra tredje kvartal i fjor. Innskudd fra bedriftskunder gikk sesongmessig ned fra andre kvartal, og vi fortsatte å være forsiktige i konkurransen om store innskudd.

Boliglån økte med 1 % fra kvartalet før i lokal valuta, og innskuddsvolumet gikk sesongmessig ned som følge av forbruk i forbindelse med ferien. Konkurransen om innskudd og utlån til personmarkedet var fortsatt sterk, i hovedsak som følge av renteøkningen til kundene i

forbindelse med at forslag til ny risikovekting på boliglån ble fremlagt.

Risikovektede eiendeler gikk ned sammenlignet med andre kvartal, som følge av effektiviseringstiltak i bedriftssegmentet og svekkelsen av NOK.

Resultat

I lokal valuta økte de samlede inntektene med 3 % fra kvartalet før og med 16 % i lokal valuta fra tredje kvartal i fjor til tross for gjeninnføring av gebyret til den norske innskuddsgarantiordningen. Utlånsmarginene økte ytterligere i kvartalet og gjenspeilte forbedret risikoprising.

Samlede kostnader i lokal valuta gikk ned fra kvartalet før og gikk opp med 2 % i forhold til samme kvartal i fjor.

RaRoCaR økte fra forrige kvartal som følge av lavere kostnader og redusert økonomisk kapital.

Tap i forhold til utlån var 7 basispunkter i tredje kvartal (tap i forhold til utlån i andre kvartal var positivt). Tap på utlån i tredje kvartal kom i hovedsak fra individuelle nedskrivninger i bedriftssegmentet og gruppevise nedskrivninger i personkundesegmentet.

Banking Norge

Endr. i lokal valuta

	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/2.kv.13	3.kv.13/3.kv.12	3.kv.13/2.kv.13	3.kv.13/3.kv.12
EURm									
Netto renteinntekter	209	209	199	201	188	0 %	11 %	4 %	19 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	43	40	43	53	48	8 %	-10 %	11 %	-4 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	18	25	15	18	16	-28 %	13 %	-24 %	25 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	1	2	2	2	0	-50 %		-16 %	
Samlede inntekter inkl. avsetninger	271	276	259	274	252	-2 %	8 %	3 %	16 %
Personalkostnader	-38	-40	-41	-41	-40	-5 %	-5 %	-2 %	3 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-76	-80	-81	-86	-81	-5 %	-6 %	-1 %	1 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-116	-122	-124	-129	-122	-5 %	-5 %	-2 %	2 %
Resultat før tap på utlån	155	154	135	145	130	1 %	19 %	6 %	29 %
Netto tap på utlån	-8	13	-11	-13	-8		0 %		1 %
Driftsresultat	147	167	124	132	122	-12 %	20 %	-7 %	31 %
Kostnader i % av inntekter	43	44	48	47	48				
Avkastning på økonomisk kapital, %	17	16	13	13	11				
Økonomisk kapital	2 516	2 556	2 670	2 869	3 019	-2 %	-17 %	1 %	-7 %
Risikovektede eiendeler	18 611	18 896	19 877	21 371	22 772	-2 %	-18 %	1 %	-10 %
Antall medarbeidere (årsverk)	1 419	1 407	1 405	1 402	1 388	1 %	2 %		
Volum, EURmrd:									
Utlån til bedriftskunder	19,7	19,9	20,9	21,3	22,1	-1 %	-11 %	1 %	-2 %
Boliglån	25,0	25,6	26,7	27,3	27,3	-2 %	-8 %	1 %	1 %
Forbrukslån	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8	-12 %	-13 %	-2 %	-5 %
Samlede utlån	45,4	46,3	48,3	49,3	50,2	-2 %	-10 %	1 %	0 %
Innskudd fra bedriftskunder	10,5	11,1	11,4	11,9	11,5	-5 %	-9 %	-2 %	1 %
Innskudd fra personkunder	8,0	8,6	8,5	8,5	8,5	-7 %	-6 %	-3 %	5 %
Samlede innskudd	18,5	19,7	19,9	20,4	20,0	-6 %	-8 %	-3 %	3 %

Mindre omarbeiding i Økonomisk kapital.

Banking Sverige

Forretningsutvikling

Det var høyt tempo i forretningsutviklingen i Banking Sverige i tredje kvartal, til tross for sommerferien. Aktivitetsnivået i den svenske økonomien viser tegn til bedring, men fra et lavt nivå. Relasjonsbankmodellen fortsetter å tiltrekke seg kunder, og antallet nye Fordel Pluss- og Premium-kunder utgjorde 7 800, som er 43 % mer enn i samme kvartal i fjor.

I lokal valuta utgjorde veksten i boliglån 2,5 % i tredje kvartal. Det er høyere enn i andre kvartal og mer enn det dobbelte sammenlignet med samme periode i fjor. Dette har også bidratt til økt nettovest i antall Fordel Pluss-kunder. Kundenes etterspørsel etter investeringsprodukter var fortsatt høy, og salget var 16 % høyere enn i samme kvartal i fjor.

Bedriftskundenes etterspørsel etter finansiering viser tegn til å vende tilbake til normale nivåer, selv om det går langsomt. Konkurransen om nye låneavtaler er stadig like hard. Ferieperioden påvirket også virksomheten i kapitalmarkedet, men aktivitetsnivået var høyt mot slutten av tredje kvartal.

Samlede utlån økte med 3 % i kvartalet, og samlede innskudd økte med 1 %.

Resultat

Netto renteinntekter gikk ned i tredje kvartal, noe som gjenspeilte økt marginpress på utlån. Andre inntekter utviklet seg positivt til tross for sesongmessige svingninger som følge av sommerferien.

Samlede kostnader gikk ned som følge av vedvarende fokus på kostnader og bedre effektivitet.

Til tross for økende utlånsvolum gikk risikovektede eiendeler samt økonomisk kapital ned med mellom 1 og 2 % i lokal valuta. Dette ble oppnådd gjennom en kombinasjon av kapitaleffektiviseringsiltak og bedret kredittkvalitet.

Netto tap på utlån holdt seg på et lavt nivå. Tap i forhold til utlån var 7 basispunkter i tredje kvartal (11 basispunkter i andre kvartal).

Banking Sverige

Endr. i lokal valuta

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	251	263	286	280	282	-5 %	-11 %	-3 %	-8 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	91	88	93	105	92	3 %	-1 %	5 %	4 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	25	26	26	27	27	-4 %	-7 %	-4 %	-1 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	6	1	5	6	0				
Samlede inntekter inkl. avsetninger	373	378	410	418	401	-1 %	-7 %	0 %	-3 %
Personalkostnader	-71	-73	-76	-74	-72	-3 %	-1 %	-2 %	2 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-142	-152	-146	-147	-148	-7 %	-4 %	-5 %	0 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-217	-229	-226	-227	-225	-5 %	-4 %	-4 %	0 %
Resultat før tap på utlån	156	149	184	191	176	5 %	-11 %	7 %	-8 %
Netto tap på utlån	-11	-18	-11	-11	-6	-39 %	83 %	-37 %	84 %
Driftsresultat	145	131	173	180	170	11 %	-15 %	12 %	-12 %
Kostnader i % av inntekter	58	61	55	54	56				
Avkastning på økonomisk kapital, %	15	15	20	20	18				
Økonomisk kapital	2 859	2 854	2 555	2 512	2 734	0 %	5 %	-1 %	7 %
Risikovektede eiendeler	16 651	16 700	17 866	16 954	17 872	0 %	-7 %	-2 %	-5 %
Antall medarbeidere (årsverk)	3 293	3 263	3 315	3 306	3 352	1 %	-2 %		
Volum, EURmrd:									
Utlån til bedriftskunder	21,4	21,1	22,7	22,7	24,5	1 %	-13 %	0 %	-11 %
Boliglån	39,0	37,6	38,7	37,2	37,3	4 %	5 %	2 %	7 %
Forbrukslån	5,6	5,5	5,8	5,9	6,1	2 %	-8 %	-1 %	-5 %
Samlede utlån	66,0	64,2	67,2	65,8	67,9	3 %	-3 %	2 %	0 %
Innskudd fra bedriftskunder	12,2	12,1	13,0	13,1	12,4	1 %	-2 %	-1 %	1 %
Innskudd fra personkunder	21,1	20,8	21,4	20,9	21,1	1 %	0 %	0 %	3 %
Samlede innskudd	33,3	32,9	34,4	34,0	33,5	1 %	-1 %	0 %	2 %

Mindre omarbeiding i Økonomisk kapital.

Banking Baltikum

Forretningsutvikling

En tregere oppgang enn forventet dempet veksten i investeringer og eksport i Baltikum, men takket være en styrking av den innenlandske etterspørselen generelt var den økonomiske veksten fortsatt robust. Den økende økonomiske aktiviteten i Vest-Europa bør styrke veksten i eksport og investeringer i 2014 og 2015, samtidig som bedre arbeidsmarkedsforhold og positiv stemning blant forbrukerne fortsatt bør komme det innenlandske forbruket til gode. Dermed forventes det at de baltiske økonomiene stadig vil være en av de raskest voksende EU-regionene. De største truslene kommer østfra, særlig den økonomiske nedgangen i Russland, som fortsatt er en viktig handelspartner for alle baltiske land.

I tredje kvartal holdt boliglånene seg konstant, mens utlånsporteføljen for bedriftskunder viste en liten nedgang på linje med markedsutviklingen. Prisene på nye utlån ligger fortsatt over gjennomsnittlig pris på samlet lånevolum.

Markedsrenten er fortsatt lav og senker interessen for å ha midler på bruks- og sparekonti. Fokuset på å få flere til å bruke oss som hovedbank bidrar imidlertid til en

sterkere vekst i innskuddsvolum enn for markedet (30 % sammenlignet med samme kvartal i fjor).

Økonomisk kapital og risikovektede eiendeler gikk ned i forhold til samme periode i fjor, og gjenspeiler en forbedring i risikonivå og effektiviseringstiltak.

Resultat

Samlede inntekter var uendrede i forhold til kvartalet før.

Samlede kostnader gikk ned 5 % sammenlignet med kvartalet før og ned med 9 % fra tredje kvartal i fjor. Nedgangen i forhold til i fjor skyldes lavere administrasjonskostnader. Svingningene mellom andre og tredje kvartal forekom i hovedsak i forbindelse med ferieperioden.

Stabile inntekter og lavere kostnader førte til vekst i avkastningen på økonomisk kapital (RaRoCaR), som økte til 7 % (den høyeste kvartalsavkastningen siden begynnelsen av 2012).

Driftsresultatet økte betydelig sammenlignet med kvartalet før som følge av netto tilbakeføringer av tap på utlån.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	33	33	32	32	31	0 %	6 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	11	11	10	10	11	0 %	0 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	-1	-1	-1	-4	1		
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	0	0	0	1		-100 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	43	43	41	38	44	0 %	-2 %
Personalkostnader	-6	-6	-7	-7	-6	0 %	0 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-14	-16	-13	-13	-16	-13 %	-13 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-21	-22	-20	-21	-23	-5 %	-9 %
Resultat før tap på utlån	22	21	21	17	21	5 %	5 %
Netto tap på utlån	4	-7	-4	-10	-1		
Driftsresultat	26	14	17	7	20	86 %	30 %
Kostnader i % av inntekter	49	51	49	55	52		
Avkastning på økonomisk kapital, %	7	6	6	4	5		
Økonomisk kapital	704	718	729	761	808	-2 %	-13 %
Risikovektede eiendeler	5 307	5 404	5 498	5 811	7 715	-2 %	-31 %
Antall medarbeidere (årsverk)	753	771	799	805	839	-2 %	-10 %
Volum, EURmrd:							
Utlån til bedriftskunder	5,6	5,7	5,7	5,7	5,7	-2 %	-2 %
Utlån til personkunder	2,8	2,8	2,9	2,9	3,0	0 %	-7 %
Samlede utlån	8,4	8,5	8,6	8,6	8,7	-1 %	-3 %
Innskudd fra bedriftskunder	2,6	2,4	2,3	2,4	1,9	8 %	37 %
Innskudd fra personkunder	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0 %	13 %
Samlede innskudd	3,5	3,3	3,1	3,2	2,7	6 %	30 %

Omarbeiding av innskuddsvolumer på grunn av endring i organisasjonsmessig rapportering.

Retail Banking, andre

Dette området består av resultatet fra Retail Banking-virksomheten som ikke hører inn under noen av bankområdene. Det omfatter også en ekstra likviditetspremie for fundingkostnader knyttet til langsiktige utlån og innskudd i Retail Banking.

Resultat

Netto renteinntekter ble påvirket av høyere allokerte kostnader til likviditetspremier enn i andre kvartal.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	-23	-21	-23	-5	0		
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	-5	-7	-2	1	-4		
Netto resultat på poster til virkelig verdi	-2	1	-2	-10	-2		
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	8	7	10	14	12	14 %	-33 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	-22	-20	-17	0	6		
Personalkostnader	-84	-89	-83	-87	-91	-6 %	-8 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	92	94	85	71	91	-2 %	1 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-5	-10	-12	-33	-19	-50 %	-74 %
Resultat før tap på utlån	-27	-30	-29	-33	-13		
Netto tap på utlån	-3	2	-6	-2	-3		0 %
Driftsresultat	-30	-28	-35	-35	-16		
Økonomisk kapital	12	12	14	18	22	0 %	-45 %
Antall medarbeidere (årsverk)	4 170	4 015	3 999	4 028	4 034	4 %	3 %

Omarbeidingen etter justering av likviditetspremier og netto tap på utlån i forhold til Group Functions og Andre.

Wholesale Banking

Wholesale Banking tilbyr tjenester og finansielle løsninger til de største bedriftskundene og institusjonelle kundene i Nordea. Forretningsområdet omfatter hele verdikjeden, inkludert kunde- og produktenheter, samt støttefunksjoner for IT og infrastruktur.

Wholesale Banking har en betydelig forankring som ledende bank i alle de nordiske markedene, med konkurransedyktige produkttilbud og en variert forretnings sammensetning. Denne ledende posisjonen utnyttes for å styrke kunderelasjonene ytterligere og øke kryssalget og inntektsveksten, samt gi kundene tilgang til attraktiv finansiering på kapitalmarkedene.

Wholesale Banking fokuserer på økt avkastning gjennom kontinuerlig forbedring. Verdien av kunde-forretningene har økt som følge av forbedringen i rådgivningsmodellen. Effektiv prioritering av forretningsmuligheter og fortsatt reprising er pådrivere for inntektsvekst og forbedret kapitalallokering. Prosess-effektivisering og redusert kompleksitet bidrar til effektiv kostnadsstyring og operasjonell stabilitet.

Forretningsutvikling

Wholesale Banking fortsatte å utvikle sin gode markedsposisjon. Forretningsmulighetene kartlegges med fokus på å innta en større og bredere rolle i prioriterte transaksjoner. Økt kryssalg og tilleggstjenester oppveier den relativt trege veksten i tradisjonelle bankprodukter, og gjenspeiler den økte betydningen av nye kapitaleffektive løsninger.

Styrken i Nordeas betalings tjenester ble ytterligere bekreftet gjennom Euromoney-prisen som beste kapitalforvalter i Norden og Baltikum.

Bankvirksomhet

Aktiviteten blant bedriftskundene var moderat i et sesongmessig svakt tredje kvartal. Dagligbank-forretningene var relativt stabile, med høyere marginer, stort sett uendret utlånsvolum og oppdragsmengde på normalt nivå for sesongen. Kundene fortsatte å være forsiktige, med begrensede investeringer og begrenset omstrukturering i bedriftene.

Aktiviteten blant institusjonelle kunder var dempet, med begrensede porteføljeendringer og et redusert antall transaksjoner.

Kundeaktiviteten innen shipping var moderat, mens aktiviteten innen offshore og oljerelaterte tjenester var stabil.

I Russland var kundeaktiviteten stabil og omtrent som i kvartalet før.

Kapitalmarkeder

Kundeaktiviteten innen obligasjons- og pengemarkedet ble fortsatt påvirket av lav volatilitet i finansmarkedet og relativt svak etterspørsel etter nye transaksjoner. Inntekter forbundet med å styre den iboende risikoen i kundetransaksjoner ble tilsvarende påvirket. Kundeaktiviteten på valutaområdet var på linje med tredje kvartal i fjor, og det var en vedvarende etterspørsel etter kredittprodukter i kvartalet.

Aktiviteten på førstehåndsmarkedet for obligasjoner holdt seg høy, fordi kundene utnyttet fordelene med høy avkastning og økt interesse for ikke-ratede obligasjoner og høyrenteobligasjoner, særlig i Sverige og Danmark. Aktiviteten innen lånesyndikering var fortsatt dempet, samtidig som aktiviteten innen lånefinansierte oppkjøp var sterk. M&A-aktiviteten var moderat i tredje kvartal.

Wholesale Banking fortsetter å styrke sin posisjon på annenhåndsmarkedet. Kundeetterspørselen var høyere enn i tilsvarende periode i fjor, selv om kundeaktiviteten gikk noe ned sammenlignet med kvartalet før.

Kredittkvalitet

Netto tap på utlån gikk ned til EUR 62m. Tap i forhold til utlån utgjorde 26 basispunkter (36 basispunkter i kvartalet før).

Resultat

Samlede inntekter var EUR 660m, ned 2 % fra kvartalet før. Samlede kostnader sank sammenlignet med kvartalet før og var 7 % lavere enn i tredje kvartal i fjor.

Fortsatt streng ressursstyring førte til en nedgang i risikovektede eiendeler og svært konkurransedyktige kostnader i prosent av inntekter.

Driftsresultatet økte med 8 % fra andre kvartal til EUR 391m, og avkastningen på økonomisk kapital for forretningsområdet utgjorde 16 %.

Wholesale Banking

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	290	282	278	285	295	3 %	-2 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	148	147	124	142	131	1 %	13 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	221	249	225	226	257	-11 %	-14 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	1	-3	3	8	2		-50 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	660	675	630	661	685	-2 %	-4 %
Personalkostnader	-185	-204	-197	-194	-189	-9 %	-2 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-14	-13	-19	-41	-23	8 %	-39 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-207	-226	-226	-245	-223	-8 %	-7 %
Resultat før tap på utlån	453	449	404	416	462	1 %	-2 %
Netto tap på utlån	-62	-86	-68	-99	-48	-28 %	29 %
Driftsresultat	391	363	336	317	414	8 %	-6 %
Kostnader i % av inntekter	31	33	36	37	33		
Avkastning på økonomisk kapital, %	16	16	14	14	15		
Økonomisk kapital	8 001	8 200	8 455	8 408	8 715	-2 %	-8 %
Risikovektede eiendeler	61 303	62 633	64 882	65 405	69 385	-2 %	-12 %
Antall medarbeidere (årsverk)	6 019	5 933	6 028	6 066	6 121	1 %	-2 %
Volum, EURmrd:							
Utlån til bedriftskunder	96,4	95,1	97,7	88,8	97,6	1 %	-1 %
Utlån til personkunder	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	25 %	25 %
Samlede utlån	96,9	95,5	98,1	89,2	98,0	1 %	-1 %
Innskudd fra bedriftskunder	67,4	60,9	64,8	62,6	70,3	11 %	-4 %
Innskudd fra personkunder	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0 %	0 %
Samlede innskudd	67,6	61,1	65,0	62,8	70,5	11 %	-4 %

Corporate & Institutional Banking

Corporate & Institutional Banking (CIB) omfatter kundeenheterne som betjener de største nordiske bedriftskundene og institusjonelle kundene. CIB er den ledende leverandøren av tjenester til store bedriftskunder i Norden, både målt etter markedsandel og styrken på relasjonene. Forretningsstrategien bygger på relasjonskonseptet, med nære og hyppige samtaler med kundene og grundig kunnskap om markeder og sektorer.

Forretningsutvikling

Både dagligbankvirksomheten og hendelsesdrevne transaksjoner ble påvirket av den sesongmessige svakheten, men fikk ny fremdrift mot slutten av kvartalet.

Bedriftskundenes etterspørsel etter refinansiering har gått ned fra de høye nivåene i 2012, og fokus er i økende grad blitt rettet mot kapitalmarkedsrelaterte produkter. Konkurransen har økt ytterligere, særlig for de største kundene med sterk kreditt rating.

CIB gjennomførte en lang rekke hendelsesdrevne transaksjoner, men M&A og lånebasert finansiering gikk ned sammenlignet med kvartalet før. Aktiviteten på obligasjonsmarkedet var moderat.

Etterspørselen fra institusjonelle kunder gjenspeilte den generelle markedsaktiviteten og lav volatilitet. Antall sikringstransaksjoner var stabilt, og Nordea forsvarte sin markedsposisjon.

De gjennomsnittlige utlånsmarginene steg, men prisingen av nye transaksjoner var likevel preget av sterk konkurranse.

CIB-divisjonene beholdt sitt fokus på ressursstyring og driftseffektivitet, samtidig som kunderelasjonene ble ivaretatt.

Kredittkvalitet

CIB fortsatte sin tette dialog med kundene for å styre risikoen. Netto tap på utlån gikk ned i forhold til kvartalet før, og utgjorde EUR 42m. Tap i forhold til utlån var 41 basispunkter i tredje kvartal, sammenlignet med 50 basispunkter i andre kvartal.

Resultat

Samlede inntekter var EUR 391m. Det gjenspeiler sesongmessige variasjoner og lav aktivitet på kapitalmarkedet. Driftsresultatet var EUR 229m.

Nivået av risikovektede eiendeler falt i løpet av kvartalet.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	177	176	168	176	174	1 %	2 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	143	153	128	142	133	-7 %	8 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	71	106	93	91	91	-33 %	-22 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	0	0	0	0		
Samlede inntekter inkl. avsetninger	391	435	389	409	398	-10 %	-2 %
Personalkostnader	-10	-11	-11	-10	-10	-9 %	0 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-110	-112	-112	-115	-110	-2 %	0 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-120	-123	-123	-125	-120	-2 %	0 %
Resultat før tap på utlån	271	312	266	284	278	-13 %	-3 %
Netto tap på utlån	-42	-52	-37	-37	2	-19 %	
Driftsresultat	229	260	229	247	280	-12 %	-18 %
Kostnader i % av inntekter	31	28	32	31	30		
Avkastning på økonomisk kapital, %	15	17	14	15	14		
Økonomisk kapital	5 237	5 371	5 581	5 399	5 663	-2 %	-8 %
Risikovektede eiendeler	39 001	39 946	41 742	42 620	45 748	-2 %	-15 %
Antall medarbeidere (årsverk)	195	190	192	213	215	3 %	-9 %
Volum, EURmrd:							
Samlede utlån	41,0	41,2	43,6	42,9	45,3	0 %	-9 %
Samlede innskudd	35,1	35,2	37,1	38,7	41,5	0 %	-15 %

Shipping, Offshore & Oil Services

Shipping, Offshore & Oil Services er den enheten i Wholesale Banking som har ansvar for kunder i shipping, offshore, oljerelaterte selskaper samt cruise- og fergevirksomhet over hele verden. Kundene betjenes fra kontorene i Norden samt fra internasjonale kontorer i New York, London og Singapore.

Nordea er en ledende bank i den globale shipping- og offshoresektoren med en sterk merkevare og en verdensledende posisjon innen lånesyndikering. Forretningsstrategien er basert på langsiktige kunderelasjoner og gode bransjekunnskaper.

Forretningsutvikling

Den generelle kundeaktiviteten var moderat, med stort sett stabilt utlånsvolum. Det var høyere aktivitet på shippingmarkedene som følge av at investorappetitten har økt, og tilgangen på kapital har bedret seg. Aktiviteten i offshore- og oljerelaterte tjenester var stabil som følge av fortsatt høye investeringer i lete- og produksjonsvirksomheten globalt.

Kredittkvalitet

Markedsforholdene for tank og tørrlast generelt var fortsatt svake i kvartalet, selv om det var tegn til bedring i fraktratene for store tørrlastskip.

På grunn av det svake markedet på enkelte områder innen shipping var tap på utlån fortsatt høye, men lavere enn i kvartalet før. Netto tap på utlån sank til EUR 20m, og tap i forhold til utlån var 68 basispunkter (111 basispunkter i andre kvartal).

Kredittkvaliteten innen sektorene for offshore og oljerelaterte tjenester var fortsatt sterk.

Resultat

Samlede inntekter var EUR 91m, opp 2 % i forhold til kvartalet før. Driftsresultatet var EUR 55m, en økning på EUR 14m sammenlignet med andre kvartal.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	69	67	66	69	75	3 %	-8 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	15	14	14	16	19	7 %	-21 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	7	8	11	13	16	-13 %	-56 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	0	0	0	0		
Samlede inntekter inkl. avsetninger	91	89	91	98	110	2 %	-17 %
Personalkostnader	-6	-5	-7	-6	-7	20 %	-14 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-10	-9	-11	-11	-11	11 %	-9 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-16	-14	-18	-17	-18	14 %	-11 %
Resultat før tap på utlån	75	75	73	81	92	0 %	-18 %
Netto tap på utlån	-20	-34	-40	-63	-54	-41 %	-63 %
Driftsresultat	55	41	33	18	38	34 %	45 %
Kostnader i % av inntekter	18	16	20	17	16		
Avkastning på økonomisk kapital, %	17	16	15	16	19		
Økonomisk kapital	1 186	1 236	1 325	1 320	1 325	-4 %	-10 %
Risikovektede eiendeler	9 052	9 444	10 173	10 234	10 222	-4 %	-11 %
Antall medarbeidere (årsverk)	86	84	88	87	87	2 %	-1 %
Volum, EURmrd:							
Samlede utlån	11,8	12,2	13,1	13,0	13,4	-3 %	-12 %
Samlede innskudd	3,7	3,5	3,7	4,8	4,8	6 %	-23 %

Banking Russland

Nordea Bank Russia er et heleid datterselskap som tilbyr alle banktjenester. Det er særlig fokus på større bedrifter med global virksomhet og viktige nordiske kunder.

Forretningsutvikling

Den russiske økonomien avtok på grunn av svak investeringsaktivitet, men det fantes også positive tegn som sterk forbrukertillit, lav arbeidsledighet samt budsjettoverskudd. Den største risikoen er fortsatt den store avhengigheten av råvareprisene.

Kundeaktiviteten tok seg noe opp, selv om den fortsatt er påvirket av den svake økonomien.

Både utlåns- og innskuddsvolumet var stort sett uendret i tredje kvartal, og marginene var stabile.

Det er fortsatt fokus på effektivisering. Utgiftene økte sammenlignet med et svært lavt nivå i andre kvartal, selv om økningen siden årsskiftet er marginal sammenlignet med i fjor. Antallet medarbeidere økte med 1 % igjen etter en betydelig reduksjon i tidligere kvartaler.

Kredittkvalitet

Netto tap på utlån var minimale i tredje kvartal. Brutto utlån med nedskrivninger beløp seg til EUR 30m eller 44 basispunkter av samlede utlån, sammenlignet med 45 basispunkter i andre kvartal.

Resultat

Samlede inntekter steg med 7 % fra kvartalet før og med 10 % i forhold til tredje kvartal i 2012.

Driftsresultatet var på linje med kvartalet før, og økte med 9 % i forhold til samme periode i fjor.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	58	55	61	56	51	5 %	14 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	4	3	3	5	4	33 %	0 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	3	3	4	-3	3	0 %	0 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	0	0	1	1		-100 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	65	61	68	59	59	7 %	10 %
Personalkostnader	-17	-14	-19	-20	-17	21 %	0 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-8	-7	-7	-10	-7	14 %	14 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-27	-22	-28	-32	-25	23 %	8 %
Resultat før tap på utlån	38	39	40	27	34	-3 %	12 %
Netto tap på utlån	0	-1	9	1	1	-100 %	-100 %
Driftsresultat	38	38	49	28	35	0 %	9 %
Kostnader i % av inntekter	42	36	41	54	42		
Avkastning på økonomisk kapital, %	24	25	26	15	19		
Økonomisk kapital	459	462	450	500	517	-1 %	-11 %
Risikovektede eiendeler	5 948	5 877	5 962	6 159	6 511	1 %	-9 %
Antall medarbeidere (årsverk)	1 402	1 385	1 439	1 486	1 464	1 %	-4 %
Volum, EURmrd:							
Utlån til bedriftskunder	6,0	6,1	6,0	6,2	6,7	-2 %	-10 %
Utlån til personkunder	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	25 %	25 %
Samlede utlån	6,5	6,5	6,4	6,6	7,1	0 %	-8 %
Innskudd fra bedriftskunder	1,7	1,8	1,3	2,2	2,1	-6 %	-19 %
Innskudd fra personkunder	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0 %	0 %
Samlede innskudd	1,9	2,0	1,5	2,4	2,3	-5 %	-17 %

**Wholesale Banking, andre
(inkludert inntekter fra Capital Markets, ikke
fordelte)**

Wholesale Banking, andre, omfatter den delen av resultatet som ikke er fordelt på kundeenheter. Dette inkluderer ikke-fordelte inntekter fra Capital Markets samt Transaction Products, International Units og IT-divisjonene. Det omfatter også en ekstra likviditetspremie for fundingkostnader knyttet til langsiktige utlån og innskudd i Wholesale Banking.

Wholesale Banking, andre, styres ikke aktivt, fordi optimaliseringen av virksomheten foregår i de relevante kunde- og produktenhetene.

Resultat

Samlede inntekter for Wholesale Banking var EUR 113m, opp 26 % fra kvartalet før, og på linje med tredje kvartal i fjor. Driftsresultatet økte med EUR 45m i forhold til kvartalet før.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	-14	-16	-17	-16	-5		
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	-14	-23	-21	-21	-25		
Netto resultat på poster til virkelig verdi	140	132	117	125	147	6 %	-5 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	1	-3	3	7	1		0 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	113	90	82	95	118	26 %	-4 %
Personalkostnader	-152	-174	-160	-158	-155	-13 %	-2 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	114	115	111	95	105	-1 %	9 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-44	-67	-57	-71	-60	-34 %	-27 %
Resultat før tap på utlån	69	23	25	24	58	200 %	19 %
Netto tap på utlån	0	1	0	0	3	-100 %	-100 %
Driftsresultat	69	24	25	24	61	188 %	13 %
Økonomisk kapital	1 119	1 131	1 099	1 189	1 210	-1 %	-8 %
Risikovestede eiendeler	7 302	7 366	7 005	6 392	6 904	-1 %	6 %
Antall medarbeidere (årsverk)	4 336	4 274	4 309	4 280	4 355	1 %	0 %
Volum, EURmrd:							
Samlede utlån	37,6	35,6	35,0	26,7	32,2		
Samlede innskudd	26,9	20,4	22,7	16,9	21,9		

Volum gjelder repotransaksjoner i Capital Markets.

Wealth Management

Wealth Management tilbyr fond og risikostyringsprodukter, kapitalforvaltning samt investeringsrådgivning til velstående og formuende kunder samt institusjonelle investorer. Wealth Management er den største nordiske aktøren innen private banking, livsforsikring og pensjon samt kapitalforvaltning. Området består av forretningsområdene Private Banking, Asset Management, Life & Pensions og serviceenheten Savings & Wealth Offerings.

Forretningsutvikling

Nordeas midler til forvaltning økte til EUR 227,8mrd, opp EUR 8,1mrd eller 4 % fra forrige kvartal, og 8 % fra samme kvartal i fjor. Økningen i midler til forvaltning skyldes et positivt avkastningsresultat på EUR 5,7mrd, og i tillegg til nettotegning på EUR 2,4mrd ble midlene til forvaltning økt ytterligere, til et rekordhøyt nivå.

Den sterke forretningsutviklingen fortsatte i tredje kvartal, og alle forretningsområder bortsett fra Private Banking bidro positivt til kapitalinngangen. De største bidragsyterne var Institutional Sales med nettotegning på EUR 1,9mrd og nordiske personmarkedsfond med nettotegning på EUR 0,7mrd. Forretningsutviklingen i segmentet Institutional Sales ble også bekreftet i den siste TNS Sifo Prospera 2013 Nordics-undersøkelsen, hvor Nordea ble rangert som beste kapitalforvalter av institusjonelle kunder.

I motsetning til andre kvartal var tredje kvartal preget av positiv utvikling i finansmarkedene over hele verden som følge av optimistiske data om økonomisk oppgang i USA og Europa, i kombinasjon med økt investortillit og den amerikanske sentralbankens melding om at de kvantitative lettelsene ikke må nedtrappes for raskt. Det var imidlertid økt usikkerhet og uro i forbindelse med muligheten for en militær aksjon mot Syria, og risikoen for en mulig stenging av statlige tjenester i USA.

Netto kapitalinngang var positiv i nordiske personmarkedsfond for sjuende kvartal på rad. Som følge av den positive utviklingen i finansmarkedet var det fortsatt stor interesse for sparing blant personkundene. Kapitalinngangen i nordiske personmarkedsfond viste fortsatt en forskyvning i aktivassammensetningen, med kapitalutgang fra renteprodukter og kapitalinngang i kombinasjonsfond.

Kundetilgangen i Private Banking fortsatte på et stabilt nivå i tredje kvartal. Til tross for et sesongpreget svakt tredje kvartal, økte Private Bankings midler til forvaltning med nesten 10 % i forhold til samme kvartal i fjor.

Life & Pensions' bruttopremier utgjorde EUR 1 419m. Overgangen til markedsrente- og risikoprodukter var fortsatt på et høyt nivå, da 84 % av de samlede premiene var rettet mot kapitaleffektive produkter.

Resultat

Inntektene i Wealth Management var på EUR 373m i tredje kvartal, opp 18 % fra samme kvartal i fjor og ned 3 % fra det sesongpregede sterke kvartalet før.

Den underliggende inntektsøkningen var hovedsakelig en følge av økt kundeaktivitet, bedre marginer i aktivassammensetningen og positive investeringsresultater. I tillegg bidro Life & Pensions' vellykkede overgang til markedsrente- og risikoprodukter også positivt til inntektene.

Kostnader gikk ned 3 % i forhold til kvartalet før og var uendrede fra samme kvartal i fjor, på grunn av en kombinasjon av effektiviseringstiltak i hele organisasjonen.

Som følge av vellykket kostnadsstyring og en styrket forretningsutvikling i forhold til samme kvartal i fjor, var driftsresultatet på EUR 186m, opp 44 % fra samme kvartal i fjor.

Wealth Management

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	32	37	33	29	29	-14 %	10 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	252	253	236	273	188	0 %	34 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	82	84	88	141	91	-2 %	-10 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	7	11	7	8	8	-36 %	-13 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	373	385	364	451	316	-3 %	18 %
Personalkostnader	-115	-118	-119	-116	-114	-3 %	1 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-70	-74	-72	-88	-72	-5 %	-3 %
Samlede kostnader inkl. avskrivninger	-187	-193	-193	-206	-187	-3 %	0 %
Resultat før tap på utlån	186	192	171	245	129	-3 %	44 %
Netto tap på utlån	0	-4	1	-1	0	-100 %	
Driftsresultat	186	188	172	244	129	-1 %	44 %
Kostnader i % av inntekter	50	50	53	46	59		
Avkastning på økonomisk kapital, %	25	26	23	36	19		
Økonomisk kapital	2 247	2 202	2 208	2 053	2 031	2 %	11 %
Risikovektede eiendeler	2 818	2 812	3 161	2 902	3 512	0 %	-20 %
Antall medarbeidere (årsverk)	3 480	3 439	3 447	3 465	3 466	1 %	0 %
Volum, EURmrd:							
Midler til forvaltning	227,8	219,7	223,8	218,3	210,9	4 %	8 %
Samlede utlån	9,0	8,9	8,9	9,0	8,5	1 %	6 %
Samlede innskudd	11,2	11,1	11,2	10,5	11,1	1 %	1 %

Mindre omarbeiding i Økonomisk kapital.

Midler til forvaltning, volum og netto tegninger

EURmrd	3.kv. 2013	3.kv. Nettotegninger	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012
Nordisk personmarkedsfond	41,9	0,7	40,4	41,4	38,6	37,1
Private Banking	74,9	-0,4	71,9	72,9	69,4	67,9
Institusjonelle salg	53,3	1,9	50,8	51,3	53,1	50,7
Life & Pensions	57,7	0,2	56,6	58,2	57,2	55,2
Sum	227,8	2,4	219,7	223,8	218,3	210,9

3.kv. 2013 og 2. kv. 2013 gjelder videreført virksomhet, etter avtalen om å selge virksomheten i Polen.

Historiske tall er ikke omarbeidet.

Private Banking

Nordea Private Banking tilbyr investeringsrådgivning, formuesplanlegging, kreditt- og skatterådgivning til velstående personer, bedriftseiere, legater og stiftelser. Kundene betjenes fra 81 kontorer i Norden samt fra kontorer i Luxembourg, Zürich og Singapore.

Forretningsutvikling

Midler til forvaltning i Private Banking utgjorde EUR 74,9mrd ved utgangen av tredje kvartal, en økning på EUR 3,0mrd eller 4 % i kvartalet og nesten 10 % i forhold til samme kvartal i fjor. Økningen i midler til forvaltning var i sin helhet en følge av positiv markedsutvikling på nesten EUR 3,4mrd. Bidraget fra nettoinngangen var EUR -0,4mrd på grunn av lavt aktivitetsnivå i sommer.

Sterkt fokus på nye kunder, herunder ytterligere utvidelse av Private Bankings tjenestetilbud, fortsetter. Det kom til rundt 2 000 nye Private Banking-kunder i tredje kvartal som følge av oppgraderingen av kunder fra Retail Banking samt rekruttering av nye kunder eksternt. Kundene blir også overført løpende til Retail Banking for å sikre at behovene deres ivaretas på best mulig måte og for at det i Private Banking fokuseres på kunder med mer komplekse behov.

Formuesplanlegging blir stadig viktigere som følge av et stadig mer komplisert regelverk samt kundenes stadig mer sofistikerte behov. Kunderådgiverne i International Private Banking har fullført sin utdanning i såkalt Cross-Border Wealth Management og er sertifisert i våre kjerne-markeder. Dette er enda et trinn i den kontinuerlige forbedringen av formuesplanleggingen for kundene.

International Private Bankings nyåpnede kontor i Singapore genererer allerede stor interesse fra det utenlandske miljøet samt velstående nordiske personer i Asia. Med sitt Singapore-kontor er Nordea International Private Banking forberedt på fremtidig vekst i denne regionen.

Resultat

Samlede inntekter i tredje kvartal beløp seg til EUR 120m, som er en økning på 3 % fra samme periode i fjor, og det sterkeste tredje kvartalet til nå for Private Banking-virksomheten. I kombinasjon med vedvarende sterkt fokus på kostnader, ga dette et driftsresultat på EUR 34m, en sterk vekst sammenlignet med tidligere år.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	32	37	33	28	27	-14 %	19 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	66	73	65	60	51	-10 %	29 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	22	35	41	34	34	-37 %	-35 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	1	1	3	4	-100 %	-100 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	120	146	140	125	116	-18 %	3 %
Personalkostnader	-41	-42	-42	-46	-38	-2 %	8 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-43	-44	-43	-44	-46	-2 %	-7 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-86	-87	-87	-92	-85	-1 %	1 %
Resultat før tap på utlån	34	59	53	33	31	-42 %	10 %
Netto tap på utlån	0	-4	1	-1	0	-100 %	
Driftsresultat	34	55	54	32	31	-38 %	10 %
Kostnader i % av inntekter	72	60	62	71	70		
Avkastning på økonomisk kapital, %	27	46	40	28	21		
Økonomisk kapital	370	379	387	336	422	-2 %	-12 %
Risikovektede eiendeler	2 501	2 497	2 883	2 646	3 257	0 %	-23 %
Antall medarbeidere (årsverk)	1 220	1 207	1 220	1 208	1 195	1 %	2 %
Volum, EURmrd:							
Midler til forvaltning	74,9	71,9	72,9	69,4	67,9	4 %	10 %
Boliglån	5,8	5,7	5,7	5,6	5,4	2 %	7 %
Forbrukslån	3,2	3,2	3,2	3,4	3,1	0 %	3 %
Samlede utlån	9,0	8,9	8,9	9,0	8,5	1 %	6 %
Innskudd fra privatkunder	11,2	11,1	11,2	10,5	11,1	1 %	1 %
Samlede innskudd	11,2	11,1	11,2	10,5	11,1	1 %	1 %

Omarbeiding av RWA relatert til endring i organisasjonsmessig rapportering av Global Fund Distribution.

Asset Management

Asset Management har ansvaret for all aktiv kapitalforvaltning, inkludert egne fond og mandater, samt utvalgte fond under eksternt forvaltning. Asset Management har ansvaret for å betjene institusjonelle kapitalforvaltningskunder, og Global Fund Distribution har lisens til å selge fond i mer enn 20 land over hele verden.

Forretningsutvikling

Avkastningsresultatet var tilfredsstillende i tredje kvartal, og 73 % av porteføljene gjorde det bedre enn referanseindeksene. Alle obligasjonsfond fortsatte den gode fremgangen og gjorde det bedre enn referanseindeksene, men innenfor aksjer var det bare 62 % av fondene som ga meravkastning. Lokale og nordiske aksjeprodukter hadde de beste resultatene i tredje kvartal, mens europeiske og stabile aksjer gjorde det dårligere enn sine referanseindekser. Kombinasjonsfondene hadde en god utvikling med positiv meravkastning fra aktivaallokering. Noen av hedgefondene og fond med stabil avkastning viste negativ relativ avkastning på grunn av utviklingen i stabile aksjer. Den langsiktige avkastningen (3 år) er fortsatt sterk, og 80 % av fondene våre gjorde det bedre enn referanseindeksene.

I tredje kvartal ble det lansert flere nye nøkkelprodukter, herunder de to første aktivt forvaltede fondene som er børsnotert i Helsinki og Stockholm, samt et nytt produkttilbud for våre Private Banking-kunder. Det ble gjennomført produktkonsolideringer med sammenslåing av flere fond både på nasjonalt nivå og over landegrensene.

Netto tegninger i personmarkedsfond var EUR 0,7mrd i kvartalet, påvirket i særdeleshet av høy nettotegning i kombinasjonsfond. Geografisk sett rapporterte alle markeder om netto tegninger.

Netto tegning i Institutional Sales, som omfatter Institutional Asset Management og Global Fund Distribution, var på EUR 1,9mrd. Netto tegning i Institutional Asset Management var på EUR 1,3mrd. Inngangen var bredt basert, og med et unntak var det positiv utvikling i alle markeder. Markedene utenfor Norden opplevde et særdeles godt kvartal, og de bidro med mer enn halvparten av kapitalinngangen. Det var positiv kapitalinngang i både rente- og aksjeprodukter, særlig i obligasjoner med fortrinnsrett og aksjefond i vekstmarkeder. Verdien av kapitalinngangen i tredje kvartal og de tilknyttede endringene i aktivasammensetningen har økt gjennomsnittsmarginen for forvaltet kapital. Global Fund Distribution hadde netto tegning på EUR 0,6mrd i tredje kvartal i 2013, og den positive utviklingen fra første halvår i 2013 fortsatte. Det har vært god spredning i nettoinngangen, og det har vært en vridning mot aksjefond. Investorer reduserte eksponeringen i nordiske og amerikanske renteprodukter, og favoriserte i økende grad aksjer i industriland, særlig i USA, men også i Europa. Våre kombinasjonsprodukter samt europeiske høyrenteprodukter fortsetter å tiltrekke seg betydelige midler. Alle europeiske markeder bidro til den positive kapitalinngangen.

Resultat

Samlede inntekter i tredje kvartal var EUR 126m, opp 29 % fra samme kvartal i fjor, mens midler til forvaltning gikk opp med 9 % i samme periode. Dermed var den viktigste resultatdriveren en aktivasammensetning som ga høyere marginer i personkundemarkedet og globalt fondssalg via tredjepartsdistribusjon. Inntektene økte med 2 % fra forrige kvartal som følge av en kontinuerlig forskyvning av aktivasammensetningen mot høymarginprodukter, som holdt seg på et stabilt nivå.

Som følge av kontinuerlig fokus på kostnader ble driftsresultatet EUR 75m, opp 67 % fra samme kvartal i fjor og 7 % fra kvartalet før.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	0	0	0	0	0		
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	124	119	110	140	95	4 %	31 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	0	0	-2	1	1		-100 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	2	5	2	2	2	-60 %	0 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	126	124	110	143	98	2 %	29 %
Personalkostnader	-26	-27	-30	-29	-29	-4 %	-10 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-25	-27	-25	-26	-24	-7 %	4 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-51	-54	-55	-55	-53	-6 %	-4 %
Resultat før tap på utlån	75	70	55	88	45	7 %	67 %
Netto tap på utlån	0	0	0	0	0		
Driftsresultat	75	70	55	88	45	7 %	67 %
Kostnader i % av inntekter	40	44	50	38	54		
Inntekter, spread (basispunkter)	36	36	32	42	31		
Økonomisk kapital	123	130	168	91	90	-5 %	37 %
Risikovektede eiendeler	317	315	278	256	256	1 %	24 %
Midler til forvaltning, EURmrd	143,7	138,2	140,0	137,8	132,0	4 %	9 %
Antall medarbeidere (årsverk)	556	560	559	559	565	-1 %	-2 %

Omarbeiding av RWA relatert til endring i organisasjonsmessig rapportering av Global Fund Distribution.

Life & Pensions

Life & Pensions tilbyr Nordeas Retail Banking-, Private Banking- og bedriftskunder et stort utvalg av pensjons-, livsforsikrings- og risikoprodukter samt skreddersydd rådgivning for salg via bank. Life & Pensions har virksomhet i Norden, Polen, de baltiske landene, Isle of Man og Luxembourg. I de danske, norske og polske markedene selges produktene gjennom Life & Pensions' egne distributører, og av tilknyttede agenter og forsikringsmeglere.

Deler av forsikringsvirksomheten i Polen er inkludert i avtalen om å selge den polske virksomheten. Imidlertid vil ikke det polske pensjonsselskapet bli påvirket av transaksjonen.

Forretningsutvikling

I tredje kvartal lå bruttopremiene på et høyt nivå og nådde EUR 1 419m, selv om dette var 10 % lavere enn andre kvartal på grunn av sesongmessige svingninger i en del av produktporteføljen. Bruttopremiene var 23 % høyere enn i samme kvartal i fjor, som følge av godt bankassuransesalg av markedsrenteprodukter. Salg via Nordeas kontornett stod for 57 % av de samlede premiene i tredje kvartal.

Markedsrenteprodukter og risikoprodukter utgjorde 84 % av samlede bruttopremier. Det er en økning på 9 prosentpoeng fra tredje kvartal i fjor. Den sterke nettoinngangen i markedsrenteprodukter fortsatte dermed i tredje kvartal, og utgjorde EUR 0,8mrd. Netto kapitalutgang fra tradisjonelle produkter var på EUR 0,1mrd i tredje kvartal. Midler i markedsrenteprodukter utgjorde 48 % av samlede midler til forvaltning ved utgangen av tredje kvartal.

Finansielle buffere i de tradisjonelle porteføljene fortsatte å øke med EUR 0,2mrd i tredje kvartal til EUR 2,7mrd, som tilsvarer 11,6 % av de forsikringstekniske avsetningene. Dette tilsvarer en økning på 1,1 prosentpoeng fra utgangen av andre kvartal.

Resultat

Driftsresultatet i tredje kvartal utgjorde EUR 76m, EUR 11m høyere enn i andre kvartal, som følge av et rekordhøyt nivå av midler til forvaltning i markedsrenteprodukter og sterkt risikoresultat. Via salg gjennom Nordeas bankkontorer har Life & Pensions kunnet bygge opp midler til forvaltning over tid uten å utvide kostbasen. Resultatbidraget fra markedsrenteprodukter økte med EUR 10m eller 33 % fra tredje kvartal i fjor.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	0	0	0	0	0		
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	63	62	61	68	45	2 %	40 %
Netto resultat på poster til virkelig verdi	59	49	49	106	56	20 %	5 %
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	5	4	4	3	3	25 %	67 %
Samlede inntekter inkl. avsetninger	127	115	114	177	104	10 %	22 %
Personalkostnader	-31	-29	-30	-24	-32	7 %	-3 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	-20	-21	-22	-28	-22	-5 %	-9 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	-51	-50	-52	-52	-54	2 %	-6 %
Resultat før tap på utlån	76	65	62	125	50	17 %	52 %
Netto tap på utlån	0	0	0	0	0		
Driftsresultat	76	65	62	125	50	17 %	52 %
Kostnader i % av inntekter	40	43	46	29	52		
Avkastning på egenkapital hittil i år, %	12	12	11	14	11		
Egenkapital	1 754	1 693	1 652	1 624	1 518	4 %	16 %
Midler til forvaltning, EURmrd	52,1	51,0	52,0	50,8	49,3	2 %	6 %
Premier	1 419	1 579	1 779	1 543	1 156	-10 %	23 %
Antall medarbeidere (årsverk)	1 157	1 147	1 149	1 181	1 192	1 %	-3 %
Resultatdrivere							
Resultat, tradisjonelle produkter	18	16	18	80	9	13 %	100 %
Resultat markedsrenteprodukter	40	36	33	34	30	11 %	33 %
Resultat, risikoprodukter	18	13	12	14	14	38 %	29 %
Samlet produktresultat	76	65	63	128	53	17 %	43 %
Avkastning på egenkapitalen, øvrig resultat og konsernjusteringer	0	0	-1	-3	-3		-100 %
Driftsresultat	76	65	62	125	50	17 %	52 %

Wealth Management, andre

Området består av Wealth Management-tjenester som ikke er fordelt på andre forretningsområder. Det omfatter også en ekstra likviditetspremie på

langsiktede utlån og innskudd i Wealth Management og relaterte netto renteinntekter.

EURm	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	0	0	0	1	2		
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	-1	-1	0	5	-3		
Netto resultat på poster til virkelig verdi	1	0	0	0	0		
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	0	1	0	0	-1		
Samlede inntekter inkl. avsetninger	0	0	0	6	-2		
Personalkostnader	-17	-20	-17	-17	-15	-15 %	13 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	18	18	18	10	20	0 %	-10 %
Samlede kostnader inkl. avsetninger	1	-2	1	-7	5		-80 %
Resultat før tap på utlån	1	-2	1	-1	3		-67 %
Netto tap på utlån	0	0	0	0	0		
Driftsresultat	1	-2	1	-1	3		-67 %
Økonomisk kapital	0	0	1	2	1		-100 %
Antall medarbeidere (årsverk)	547	525	519	517	514	4 %	6 %

Konsernfunksjoner og Andre

Det samlede resultatet for konsernet består av resultatene fra forretningsområdene og fra Konsernfunksjoner og Andre. De største inntektene i Group Corporate Centre (GCC) kommer fra Group Treasury (Group Asset & Liability Management, Group Funding og Group Investments & Execution). Konsernfunksjoner, Andre og elimineringer omfatter Capital Account Centre, som fordeler kapital på forretningsområdene, samt andre konsernfunksjoner.

Group Corporate Centre

Forretningsutvikling – Nordeas funding, likviditet og styring av markedsrisiko

Ved utgangen av tredje kvartal utgjorde andelen av langsiktig funding rundt 73 % av den totale fundingen, litt ned fra 75 % ved utgangen av andre kvartal.

Nordeas strukturelle likviditetsrisiko måles og begrenses gjennom en intern modell som på konseptnivå er lik den foreslåtte Net Stable Funding Ratio (NSFR), men den tar i bruk interne forutsetninger for eiendelenes og gjeldens stabilitet. Balansens struktur anses som konservativ og velbalansert, og godt tilpasset til de nåværende økonomiske forhold og regelverket, også når det gjelder strukturell likviditetsrisiko.

Kortsiktig likviditetsrisiko måles ved hjelp av flere målestokker. En av disse er den likvide dekningsgraden. Den likvide dekningsgraden for Nordea-konsernet var 134 % ved utgangen av tredje kvartal. Den likvide dekningsgraden i EUR var 194 % og i USD 158 % ved utgangen av tredje kvartal, etter definisjonen i samsvar med den svenske Finansinspektionens krav til likvid dekningsgrad. Med det nye forslaget til Basel-definisjon ville den samlede likvide dekningsgraden og den likvide dekningsgraden per valuta for konsernet ha vært enda

høyere. Likviditetsbufferen omfatter svært likvide verdipapirer, i hovedsak nordiske statsobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett. Alle disse verdipapirene kvalifiserer som sikkerhet i sentralbanker og har lignende egenskaper som Basel III/CRD IV-eiendeler. Likviditetsbufferen var på EUR 66mrd ved utgangen av tredje kvartal (EUR 66mrd ved utgangen av andre kvartal).

Utestående kortsiktig gjeld i tredje kvartal har vært ganske stabil, og lå på EUR 52mrd ved utgangen av kvartalet.

I tredje kvartal utstedte Nordea rundt EUR 4,6mrd i langsiktig funding, eksklusive danske obligasjoner med fortrinnsrett. Av dette var rundt EUR 3,7mrd svenske, norske og finske obligasjoner med fortrinnsrett i de innenlandske og internasjonale markedene.

I tredje kvartal utstedte Nordea en 5-års fastrenteobligasjon med fortrinnsrett på EUR 1,5mrd.

Gjennomsnittlig prisisiko i Group Treasurys renteposisjoner, beregnet som VaR, var EUR 91m i tredje kvartal. Aksjerisikoen, beregnet som VaR, utgjorde EUR 2m og kredittmarginrisikoen (VaR) utgjorde EUR 4m. Rente-risikoen har gått opp, mens aksje- og kredittmarginrisikoen har gått ned i forhold til andre kvartal.

Resultat

Samlede driftsinntekter var på EUR 106m i tredje kvartal. Netto renteinntekter gikk ned til EUR 73m i tredje kvartal i forhold til EUR 90m i kvartalet før, hovedsakelig på grunn av at forrige kvartal ble positivt påvirket av tilbakekjøp av utstedt gjeld, som forfalt i juni. Netto resultat på poster til virkelig verdi økte til EUR 35m, fra EUR 25m i andre kvartal, i hovedsak knyttet til renterelaterte poster. Driftsresultatet var EUR 45m.

Group Corporate Centre

EURm	Group Corporate Centre					Konsernfunksjoner, Andre og elimineringer								
	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12	3.kv. 2013	2.kv. 2013	1.kv. 2013	4.kv. 2012	3.kv. 2012	3.kv.13/ 2.kv.13	3.kv.13/ 3.kv.12
Netto renteinntekter	73	90	72	91	101	-19 %	-28 %	37	26	20	1	11	42 %	236 %
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	-3	-2	-2	-4	-3			-15	1	-8	-20	-9		
Netto res. poster til virkelig verdi	35	25	19	8	39	40 %	-10 %	-60	-30	21	9	-76		
Egenkapitalmetoden og andre inntekter	1	2	3	24	24	-50 %	-96 %	7	-11	32	-24	-7		
Samlede driftsinntekter	106	115	92	119	161	-8 %	-34 %	-31	-14	65	-34	-81		
Personalkostnader	-51	-59	-52	-53	-51	-14 %	0 %	-41	-27	-41	-35	-36	52 %	14 %
Andre kostnader ekskl. avskrivninger	1	4	1	-6	-20	-78 %		1	7	8	81	34	-83 %	-96 %
Sum driftskostnader	-61	-66	-60	-85	-80			-55	-24	-39	27	-21		
Netto tap på utlån	0	0	0	0	0			-2	-1	0	-1	-4		
Driftsresultat	45	49	32	34	81	-8 %	-44 %	-88	-39	26	-8	-106		
Økonomisk kapital	608	583	596	691	609			577	585	612	410	595		
Risikovettede eiendeler	4 500	4 409	4 623	4 631	4 883			13 343	13 309	14 377	12 622	12 938		
Antall medarbeidere (årsverk)	1 650	1 629	1 633	1 597	1 579			924	923	905	904	890		

GCC og Group Functions omarbeidet på grunn av organisasjonsendring.

Kundesegmenter

Bedriftskunder og finansinstitusjoner, nøkkeltall

	Corporate & Institutional Banking			Store bedriftskunder (nordiske)			Øvrige bedriftskunder (nordiske)			Baltiske bedriftskunder		
	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12
Antall kunder i 1 000 (utg.periode)	12	12	12	29	29	29				36	35	33
Inntekter, EURm	391	435	398	348	366	340	230	234	231	28	28	28
Volum, EURmrd												
Utlån	41,0	41,2	45,3	54,3	54,3	58,4	25,5	25,1	27,0	5,1	5,6	5,7
Innskudd	35,1	35,2	41,5	19,7	20,0	19,9	21,3	21,2	21,9	2,5	2,2	1,8
	Russiske bedriftskunder						Shipping			Sum bedrifter og finansinstitusjoner		
	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12
Antall kunder i 1 000 (utg.periode)	5	5	6	2	2	2						
Inntekter, EURm	59	56	54	91	89	110				1 147	1 208	1 161
Volum, EURmrd												
Utlån	6,0	6,1	6,7	11,8	12,2	13,4				143,7	144,5	156,5
Innskudd	1,7	1,8	2,1	3,7	3,5	4,8				84,0	83,9	92,0

Personkunder, nøkkeltall

	Private Banking			Fordel Pluss-kunder (nordiske)			Øvrige personkunder (nordiske)			Baltiske personkunder		
	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12
Antall kunder i 1 000 (utg.periode)	109	109	105	3 021	3 002	2 963				378	375	370
hvorav Fordel Pluss+PB										60	60	65
Inntekter, EURm	120	146	116	661	663	626	187	188	199	12	11	10
Volum, EURmrd												
Utlån	9,0	8,9	8,5	135,1	133,6	135,2	8,8	9,0	8,8	3,3	2,9	3,0
Innskudd	11,2	11,1	11,1	57,7	58,3	57,7	16,1	16,5	16,7	1,0	0,9	0,8
Midler til forvaltning	74,9	71,9	67,9									
	Russiske personkunder						Sum personkunder					
	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12	3.kv.13	2.kv.13	3.kv.12
Antall kunder i 1 000 (utg.periode)	60	63	63							3 190	3 171	3 133
hvorav Fordel Pluss+PB												
Inntekter, EURm	6	5	5							986	1 013	956
Volum, EURmrd												
Utlån	0,5	0,4	0,4							156,7	154,8	155,9
Innskudd	0,2	0,2	0,2							86,2	87,0	86,5

Resultatregnskap

EURm	Note	3. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Driftsinntekter						
Renteinntekter		2 493	2 927	7 872	9 016	11 939
Rentekostnader		-1 107	-1 534	-3 737	-4 835	-6 376
Netto renteinntekter		1 386	1 393	4 135	4 181	5 563
Gebyr- og provisjonsinntekter		876	799	2 625	2 381	3 258
Gebyr- og provisjonskostnader		-224	-204	-686	-595	-790
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	3	652	595	1 939	1 786	2 468
Netto resultat på poster til virkelig verdi	4	346	377	1 206	1 332	1 774
Resultat fra selskaper vurdert etter egenkapitalmetoden		14	23	58	60	93
Andre driftsinntekter		28	24	84	69	100
Sum driftsinntekter		2 426	2 412	7 422	7 428	9 998
Driftskostnader						
Generelle administrasjonskostnader:						
Personalkostnader		-732	-738	-2 239	-2 240	-2 989
Andre kostnader	5	-441	-457	-1 355	-1 350	-1 808
Avskrivning, amortisering og nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler						
		-61	-71	-163	-179	-267
Sum driftskostnader		-1 234	-1 266	-3 757	-3 769	-5 064
Resultat før tap		1 192	1 146	3 665	3 659	4 934
Tap på utlån, netto	6	-171	-236	-555	-654	-895
Driftsresultat		1 021	910	3 110	3 005	4 039
Skattekostnad		-257	-226	-763	-755	-970
Resultat for perioden, videreført virksomhet		764	684	2 347	2 250	3 069
Resultat for perioden, avvirket virksomhet etter skatt	14	12	4	-4	34	57
Resultat for perioden		776	688	2 343	2 284	3 126
Som tilskrives:						
Aksjonærer i Nordea Bank AB (publ)		777	686	2 343	2 279	3 119
Minoritetsinteresser		-1	2	-	5	7
Sum		776	688	2 343	2 284	3 126
Resultat per aksje før utvanning, EUR - samlet virksomhet		0,19	0,17	0,58	0,57	0,78
Resultat per aksje etter utvanning, EUR - samlet virksomhet		0,19	0,17	0,58	0,57	0,78
Oppstilling av totalresultat						
EURm		3. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Resultat for perioden		776	688	2 343	2 284	3 126
Poster som siden kan bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Omrøgningsdifferanser gjennom perioden						
		-140	255	-714	448	409
Valutasikring av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet:						
Gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		45	-141	349	-275	-254
Skatt på gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		-10	37	-77	72	45
Investeringer tilgjengelig for salg: ¹						
Gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		29	15	39	70	67
Skatt på gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		-8	-4	-9	-18	-17
Kontantstrømsikring:						
Gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		3	-107	30	-149	-188
Skatt på gevinst (tap) på verdivurdering i perioden		-1	27	-8	39	50
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Ytelsesbaserte pensjonsordninger:						
Ny måling av ytelsesbaserte pensjonsordninger		99	-	99	-	362
Skatt på ny måling av ytelsesbaserte pensjonsordninger		-23	-	-23	-	-87
Netto inntekt ført mot egenkapitalen		-6	82	-314	187	387
Sum inntekter		770	770	2 029	2 471	3 513
Som tilskrives:						
Aksjonærer i Nordea Bank AB (publ)		771	768	2 029	2 466	3 506
Minoritetsinteresser		-1	2	-	5	7
Sum		770	770	2 029	2 471	3 513

¹Gevinst/tap relatert til verdsettelsen av sikret risiko ved sikringsbokføring til virkelig verdi innregnet direkte i resultatregnskapet.

Balanse

EURm	Note	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Eiendeler				
Kontanter og innskudd i sentralbanker		28 558	36 060	25 731
Utlån til sentralbanker	7	6 393	8 005	7 620
Utlån til kredittinstitusjoner	7	12 728	10 569	16 198
Utlån til kunder	7	343 191	346 251	353 148
Rentebærende verdipapirer		87 031	94 939	91 608
Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet		6 382	7 970	8 648
Aksjer		32 411	28 128	26 415
Derivater	12	74 565	118 789	151 191
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen		226	-711	-580
Aksjer i tilknyttede selskaper		622	585	582
Immaterielle eiendeler		3 267	3 425	3 430
Varige driftsmidler		421	474	473
Investerings eiendommer		3 272	3 408	3 608
Utsatt skattefordel		94	266	316
Betalbar skatt		184	78	373
Pensjonsmidler		129	142	105
Andre eiendeler		15 313	16 372	19 398
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		2 464	2 559	2 686
Eiendeler klassifisert som tilgjengelige for salg	14	8 575	-	-
Sum eiendeler		625 826	677 309	710 950
<i>hvorav eiendeler der kunden bærer risiko</i>		<i>23 622</i>	<i>20 361</i>	<i>19 301</i>
Gjeld				
Innskudd fra kredittinstitusjoner		49 482	55 426	52 360
Innskudd og lån fra kunder		200 481	200 678	206 995
Gjeld til forsikringstakere		46 287	45 320	44 368
Utstedte verdipapirer		182 901	184 340	187 860
Derivater	12	69 270	114 203	147 155
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen		1 840	1 940	1 986
Betalbar skatt		541	391	391
Annen gjeld		30 402	33 472	27 812
Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		4 053	3 903	4 303
Utsatt skatt		1 052	976	922
Avsetninger		335	389	373
Pensjonsforpliktelser		225	469	865
Ansvarlig lånekapital		6 632	7 797	8 531
Forpliktelser klassifisert som tilgjengelige for salg	14	3 693	-	-
Sum gjeld		597 194	649 304	683 921
Egenkapital				
Minoritetsinteresser		2	5	86
Aksjekapital		4 050	4 050	4 050
Overkursfond		1 080	1 080	1 080
Andre fond		26	340	140
Tilbakeholdt overskudd		23 474	22 530	21 673
Sum egenkapital		28 632	28 005	27 029
Sum gjeld og egenkapital		625 826	677 309	710 950
Eiendeler pantsatt for egne forpliktelser		176 981	164 902	175 074
Andre pantsatte eiendeler		3 935	4 367	4 653
Betingede forpliktelser		20 773	21 157	21 563
Kreditter ¹		82 456	84 914	83 389
Andre forpliktelser		1 313	1 294	1 386

¹ Inklusive ubenyttet del av innvilgede trekkfasiliteter på EUR 44 100m (31. des 2012: EUR 45 796m; 30.sep 2012: 45 669m).

Oppstilling over endringer i egenkapitalen

Relatert til aksjonærer i Nordea Bank AB (publ)

EURm	Andre fond:							Sum	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
	Aksje- kapital ¹	Overkurs- fond	Omregn. av uten- landsk virksomh.	Kontant- strøm- sikringer	Verdiendring på eiendeler tilgjengelig for salg	Ytelses- baserte pensjons- ordninger	Tilbake- holdt overskudd			
Balanse per 1. jan 2013	4 050	1 080	24	-15	56	275	22 530	28 000	5	28 005
Sum inntekter	-	-	-442	22	30	76	2 343	2 029	-	2 029
Aksjebasert betaling	-	-	-	-	-	-	12	12	-	12
Utbytte for 2012	-	-	-	-	-	-	-1 370	-1 370	-	-1 370
Kjøp av egne aksjer ²	-	-	-	-	-	-	-41	-41	-	-41
Andre endringer	-	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3
Balanse per 30. sep 2013	4 050	1 080	-418	7	86	351	23 474	28 630	2	28 632

Relatert til aksjonærer i Nordea Bank AB (publ)

EURm	Andre fond:							Sum	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
	Aksje- kapital ¹	Overkurs- fond	Omregn. av uten- landsk virksomh.	Kontant- strøm- sikringer	Verdiendring på eiendeler tilgjengelig for salg	Ytelses- baserte pensjons- ordninger	Tilbake- holdt overskudd			
Balanse 1. jan 2012	4 047	1 080	-176	123	6	-	20 954	26 034	86	26 120
Omarbeidet på grunn av endrede regnskapsprinsipper ⁴	-	-	-	-	-	-	-475	-475	-	-475
Omarbeidet balanse 1. jan 2012	4 047	1 080	-176	123	6	-	20 479	25 559	86	25 645
Sum inntekter	-	-	200	-138	50	275	3 119	3 506	7	3 513
Utstedte C-aksjer ³	3	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Kjøpte C-aksjer ³	-	-	-	-	-	-	-3	-3	-	-3
Aksjebasert betaling	-	-	-	-	-	-	14	14	-	14
Utbytte for 2011	-	-	-	-	-	-	-1 048	-1 048	-	-1 048
Kjøp av egne aksjer ²	-	-	-	-	-	-	-31	-31	-	-31
Endring i minoritetsinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-84	-84
Andre endringer	-	-	-	-	-	-	-	-	-4	-4
Balanse per 31. des 2012	4 050	1 080	24	-15	56	275	22 530	28 000	5	28 005

Relatert til aksjonærer i Nordea Bank AB (publ)

EURm	Andre fond:							Sum	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
	Aksje- kapital ¹	Overkurs- fond	Omregn. av uten- landsk virksomh.	Kontant- strøm- sikringer	Verdiendring på eiendeler tilgjengelig for salg	Ytelses- baserte pensjons- ordninger	Tilbake- holdt overskudd			
Balanse 1. jan. 2012	4 047	1 080	-176	123	6	-	20 954	26 034	86	26 120
Omarbeidet på grunn av endrede regnskapsprinsipper ⁴	-	-	-	-	-	-	-475	-475	-	-475
Omarbeidet balanse 1. jan 2012	4 047	1 080	-176	123	6	-	20 479	25 559	86	25 645
Sum inntekter	-	-	245	-110	52	-	2 279	2 466	5	2 471
Utstedte C-aksjer ³	3	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Kjøpte C-aksjer ³	-	-	-	-	-	-	-3	-3	-	-3
Aksjebasert betaling	-	-	-	-	-	-	7	7	-	7
Utbytte for 2011	-	-	-	-	-	-	-1 048	-1 048	-	-1 048
Kjøp av egne aksjer ²	-	-	-	-	-	-	-41	-41	-	-41
Andre endringer	-	-	-	-	-	-	-	-	-5	-5
Balanse per 30. sep 2012	4 050	1 080	69	13	58	-	21 673	26 943	86	27 029

¹ Det samlede antall registrerte aksjer var 4 050m (31. des 2012: 4 050m, 30. sep 2012: 4 050m).

² Vedrører endringer i beholdningen av egne aksjer relatert til Long Term Incentive Programme, tradingporteføljen og Nordeas aksjer i porteføljeordningene i Danmark. Antall egne aksjer per 30. sep 2013 var 30,0m (31. des 2012: 26,9m, 30 sep 2012: 28,4m).

³ Vedrører Long Term Incentive Programme (LTIP). LTIP 2012 ble sikret ved utstedelse av 2 679 168 C-aksjer, som ble tilbakekjøpt og konvertert til ordinære aksjer. Samlet beholdning av egne aksjer relatert til LTIP er 18,3m (31. des 2012: 20,3m, 30. sep 2012: 20,3m).

⁴ Relatert til endret IAS 19 Se note 1 for mer informasjon.

Kontantoppstilling, sammendrag - samlet virksomhet

EURm	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
<i>Driftsaktiviteter</i>			
Driftsresultat	3 110	3 005	4 039
Resultat for perioden, avvirket virksomhet etter skatt	-4	34	57
Justering for poster utenom kontantstrømmen	3 007	2 493	3 199
Betalt inntektsskatt	-734	-763	-662
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter før endring i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter	5 379	4 769	6 633
Endringer i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter	-9 689	5 897	13 121
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-4 310	10 666	19 754
<i>Investeringsaktiviteter</i>			
Varige driftsmidler	-63	-49	-114
Immaterielle eiendeler	-136	-106	-175
Investeringer i verdipapirer som holdes til forfall	795	801	1 047
Andre finansielle eiendeler	-10	13	16
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	586	659	774
<i>Finansieringsaktiviteter</i>			
Nyemisjon	-	3	3
Utstedte/amortiserte ansvarlige lån	-500	1 530	906
Salg/tilbakekjøp av egne aksjer, inkl. endring i tradingporteføljen	-41	-41	-31
Utbetalt utbytte	-1 370	-1 048	-1 048
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 911	444	-170
Kontantstrøm i perioden	-5 635	11 769	20 358
Likviditetsbeholdning ved begynnelsen av perioden	42 808	22 606	22 606
Omregningsdifferanse	-1 218	961	-156
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	35 955	35 336	42 808
Endring	-5 635	11 769	20 358
Kontanter og likvider	3. kv. <u>2013</u>	3. kv. <u>2012</u>	4. kv. <u>2012</u>
Følgende poster er inkludert i kontanter og likvider (EURm):			
Kontanter og innskudd i sentralbanker	28 890	25 731	36 060
Utlån til sentralbanker	5 458	5 070	5 938
Utlån til kredittinstitusjoner, betalbar på anmodning	1 606	3 800	810

Kontanter omfatter sedler og mynter i lokal og utenlandsk valuta. Innskudd i sentralbanker er innskudd i sentralbanker og postgirosystemer under offentlig kontroll der følgende krav er oppfylt:

- sentralbanken eller postgirosystemet er hjemmehørende i det landet institusjonen er etablert
- saldo på konto er tilgjengelig til enhver tid.

Utlån til kredittinstitusjoner, betalbar på anmodning inkluderer likvide eiendeler som ikke er obligasjoner eller andre rentebærende verdipapirer.

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Nordeas konsernregnskap er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og tolkninger av disse standardene av International Financial Reporting Standards Interpretations Committees (IFRS IC), som er fastsatt av EU. Enkelte tilleggskrav i den svenske Lag om årsredovisning i kreditinstitutt och värdepappersbolag (1995:1559), anbefalingen RFR 1 «Supplementary Accounting Rules for Groups» og UFR-erklæringer fra det svenske Rådet för finansiell rapportering samt forskriftene fra den svenske Finansinspektionen (FFFS 2008:25 med endringer i FFFS 2009:11, 2011:54 og 2013:2) er også oppfylt.

Regnskapet presenteres i henhold til IAS 34 «Delårsrapportering».

Endrede regnskapsprinsipper og presentasjon

Regnskapsprinsippene, grunnlaget for beregningene og presentasjonen er i det vesentligste uendret i forhold til årsrapporten for 2012, med unntak av den endrede presentasjonen av ytelsesbaserte pensjonsordninger, som ble implementert i første kvartal, og presentasjonen av avviklet virksomhet fra andre kvartal. Disse endringene beskrives nærmere nedenfor.

Den nye standarden IFRS 13 «Måling av virkelig verdi» ble implementert i første kvartal 2013, men har ikke hatt noen vesentlig innvirkning på målingen av eiendeler og gjeld. De ekstra opplysningene som kreves gjennom IFRS 13 hvert kvartal, presenteres i note 9 og note 10.

IAS 32 «Finansielle instrumenter: Presentasjon» og IFRS 7 «Finansielle instrumenter: Opplysninger» er blitt endret og omhandler nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser. Nordea implementerte disse endringene i første kvartal 2013 (tidlig implementering av IAS 32). Det var ingen virkning av endringen av IAS 32, mens de ekstra opplysningene som kreves gjennom IFRS 7, presenteres i note 11.

IAS 19 «Ytelser til ansatte»

Endringen av IAS 19 «Ytelser til ansatte» ble iverksatt 1. januar 2013. En nærmere beskrivelse av disse endringene er tatt med i årsrapporten for 2012, note G1 «Regnskapsprinsipper», avsnitt 3 «Endringer i IFRS som foreløpig ikke gjelder for Nordea». Sammenlignbare tall i balansen er omarbeidet tilsvarende og fremgår av tabellen under. Effekten på sammenlignbare tall i resultatregnskapet var ikke vesentlig, og resultatregnskapet er derfor ikke omarbeidet. Effekten på tredje kvartal 2013 var ikke vesentlig.

Per 1. januar 2013 var den negative effekten på egenkapitalen EUR 211m, etter spesiell lønnskatt og inntektsskatt (EUR 280m før inntektsskatt), og ren kjernekapitaldekning ble redusert med EUR 258m, inkludert effektene av endringene i utsatt skattefordel.

Avviklet virksomhet

Avviklet virksomhet består av Nordeas virksomhet i Polen som beskrives nærmere i note 14. Disse virksomhetene er fra andre kvartal blitt klassifisert som avviklede virksomheter ettersom de utgjør et vesentlig forretningsområde og geografisk område, og fordi den bokførte verdien vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon. Netto resultat av avviklet virksomhet, herunder netto resultat for perioden som er innregnet ved måling av virkelig verdi fratrukket salgskostnader, presenteres som ett beløp etter resultat for perioden fra videreført virksomhet. Sammenlignbare tall er omarbeidet tilsvarende.

Eiendeler og gjeld tilknyttet virksomheten som avhendes, presenteres på egne linjer i balansen under henholdsvis «Eiendeler tilgjengelige for salg» og «Gjeld tilgjengelig for salg» fra klassifiseringsdatoen. Sammenlignbare tall er omarbeidet tilsvarende.

Innvirkningen på kapitaldekningen av nye eller endrede IFRS-standarder

To nye IFRS-standarder som potensielt kan påvirke kapitaldekningen, er vedtatt av IASB, men er foreløpig ikke implementert av Nordea.

IFRS 9 «Finansielle instrumenter» (fase 1) forventes ikke å få noen betydelig effekt på Nordeas resultatregnskap og balanse ettersom den sammensatte målingsmetoden fortsatt skal benyttes. Det forventes ingen betydelige reklassifiseringer mellom virkelig verdi og amortisert kost, og heller ingen betydelig effekt på kapitaldekningen. Dette vil naturligvis avhenge av de finansielle instrumentene i Nordeas balanse på overgangstidspunktet. Det forventes videre at det vil bli gjort endringer i standarden før den trer i kraft.

Nordeas nåværende vurdering er at IFRS 10 «Konsolidering» ikke vil få noen vesentlig innvirkning på Nordeas resultatregnskap, men det faktum at Nordea kanskje må begynne å konsolidere inn enkelte aksjefond, kan få en innvirkning på balansen og egenkapitalen dersom disse enhetene eier Nordea-aksjer som må elimineres i Nordea-konsernet. Det forventes ikke at aksjefond vil bli konsolidert for kapitaldekningsformål, og det vil derfor ikke være noen innvirkning på kapitaldekningen.

EURm	31. des 2012		30. sep 2012		1. jan 2012	
	Nytt prinsipp	Gammelt prinsipp	Nytt policy	Gammelt prinsipp	Nytt prinsipp	Gammelt prinsipp
Pensjonsforpliktelser, netto	327	47	760	108	732	102
Utsatt skatt, netto	710	779	606	767	694	849
Andre reserver ¹	340	76	140	156	-47	-47
Tilbakeholdt overskudd	22 530	23 005	21 673	22 148	20 479	20 954

¹ Effekt gjennom «Andre innregnede inntekter». Den direkte effekten av ytelsesbaserte pensjonsordninger var EUR 275m per 31. desember 2012, som til en viss grad ble oppveid av valutaomregningsdifferanser på EUR 11m for året.

Valutakurser

	Jan-sep 2013	Jan-juni 2013	Jan-des 2012	Jan-sep 2012
EUR 1 = SEK				
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	8,5814	8,5302	8,7052	8,7324
Balanse (ved utgangen av perioden)	8,6575	8,7773	8,5820	8,4498
EUR 1 = DKK				
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	7,4574	7,4572	7,4438	7,4386
Balanse (ved utgangen av perioden)	7,4580	7,4588	7,4610	7,4555
EUR 1 = NOK				
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	7,6620	7,5226	7,4758	7,5126
Balanse (ved utgangen av perioden)	8,1140	7,8845	7,3483	7,3695
EUR 1 = PLN				
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	4,2012	4,1777	4,1836	4,2074
Balanse (ved utgangen av perioden)	4,2288	4,3376	4,0740	4,1038
EUR 1 = RUB				
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	41,6619	40,7514	39,9253	39,7948
Balanse (ved utgangen av perioden)	43,8240	42,8450	40,3295	40,1400

Note 2 Segmentrapportering

	Driftssegmenter							Sum konsern
	Retail Banking	Wholesale Banking	Wealth Management	Group Corporate Centre	Øvrige drifts- segmenter	Samlede drifts- segmenter	Avstemning	
Jan-sep 2013								
Sum driftsinntekter, EURm	4 342	1 982	788	318	27	7 457	-35	7 422
- hvorav interne transaksjoner ¹ , EURm	-1 217	-232	23	1 513	-87	0	-	-
Driftsresultat, EURm	1 642	1 095	329	132	19	3 217	-107	3 110
Utlån til kunder ² , EURmrd	223	61	9	-	-	293	50	343
Innskudd og lån fra kunder ² , EURmrd	109	43	11	-	-	163	37	200
Jan-sep 2012								
Sum driftsinntekter, EURm	4 273	2 126	689	457	7	7 552	-124	7 428
- hvorav interne transaksjoner ¹ , EURm	-1 630	-309	29	1 991	-81	0	-	-
Driftsresultat, EURm	1 431	1 222	233	234	-2	3 118	-113	3 005
Utlån til kunder ² , EURmrd	224	67	8	-	-	299	54	353
Innskudd og lån fra kunder ² , EURmrd	109	46	11	-	-	166	41	207

¹ IFRS 8 krever informasjon om inntekter fra transaksjoner mellom driftssegmenter. Nordea har definert slike inntekter som interne renteinntekter og kostnader relatert til fundingen av driftssegmentene fra den interne banken i Group Corporate Centre.

² Volumene for driftssegmentene oppgis bare separat hvis rapportert separat til ledende beslutningstaker.

Fordeling Retail Banking, Wholesale Banking og Wealth Management

	Retail Banking Nordic ¹		Retail Banking Baltic countries ²		Retail Banking, andre ³		Retail Banking Jan-sep	
	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	2013	2012
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Sum driftsinntekter, EURm	4 274	4 123	127	125	-59	25	4 342	4 273
- hvorav interne transaksjoner, EURm	-1 173	-1 535	-33	-38	-11	-57	-1 217	-1 630
Driftsresultat, EURm	1 695	1 428	40	45	-93	-42	1 642	1 431
Utlån til kunder, EURmrd	216	217	7	7	-	-	223	224
Innskudd og lån fra kunder, EURmrd	106	106	3	3	-	-	109	109

	Corporate & Institutional Banking		Shipping, Offshore & Oil Services		Nordea Bank Russia		Markeder, ikke fordelte		Wholesale Banking, andre ⁴		Wholesale Banking Jan-sep	
	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	2013	2012
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Sum driftsinntekter, EURm	1 219	1 248	279	287	199	173	337	433	-52	-15	1 982	2 126
- hvorav interne transaksjoner, EURm	-163	-254	-65	-79	-33	-39	95	87	-66	-24	-232	-309
Driftsresultat, EURm	716	853	134	59	128	91	179	247	-62	-28	1 095	1 222
Utlån til kunder, EURmrd	42	46	13	14	6	7	-	-	-	-	61	67
Innskudd og lån fra kunder, EURmrd	37	39	4	5	2	2	-	-	-	-	43	46

	Private Banking		Asset Management		Life & Pensions, ikke fordelte		Wealth Management, andre ⁵		Wealth Management Jan-sep	
	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	Jan-sep	2013	2012
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Sum driftsinntekter, EURm	552	499	103	79	133	123	0	-12	788	689
- hvorav interne transaksjoner, EURm	18	23	0	0	1	0	4	6	23	29
Driftsresultat, EURm	244	203	29	5	58	42	-2	-17	329	233
Utlån til kunder, EURmrd	9	8	-	-	-	-	-	-	9	8
Innskudd og lån fra kunder, EURmrd	11	11	-	-	-	-	-	-	11	11

¹ Retail Banking Nordic omfatter bankvirksomhet i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

² Retail Banking Baltic countries omfatter bankvirksomhet i Estland, Latvia og Litauen.

³ Retail Banking, andre omfatter støtteområdene Development & Projects, Distribution, Segments, Products og IT.

⁴ Wholesale Banking, andre omfatter området International Units og støtteområdene Transaction Products, Segment CIB og IT.

⁵ Wealth Management, andre omfatter området Savings og støtteområder som IT.

Note 2, forts.

Avstemming av sum driftssegmenter og finansregnskap

	Drifts-resultat, EURm		Utlån til kunder, EURmrd		Innskudd og lån fra kunder, EURmrd	
	Jan-sep		30. sep		30. sep	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Sum driftssegmenter	3 217	3 118	293	299	163	166
Konsernfunksjoner ¹	-75	-55	-	-	-	-
Ikke fordelte poster	0	-45	57	45	40	33
Forskjeller i regnskapsprinsipper ²	-32	-13	-7	9	-3	8
Sum	3 110	3 005	343	353	200	207

¹ Består av Group Risk Management, Group Internal Audit, Group Identity & Communications, Group Human Resources og konsernledelsen.

² Effekt av faste valutakurser brukt i segmentrapporteringen og sammenlignbare tall for utlån/innskudd i Banking Polen omregnet i driftssegmentene men ikke i resultatregnskap og balanse.

Måling av driftssegmentenes resultat

Måleprinsippene og fordelingen mellom driftssegmentene følger, i henhold til IFRS 8, den informasjonen som er rapportert til ledende beslutningstaker. I Nordea er ledende beslutningstaker definert som konsernledelsen. De viktigste forskjellene fra forretningsområde-rapporteringen er at informasjonen til ledende beslutningstaker er utarbeidet på grunnlag av valutakurser, og at forskjellige fordelingsprinsipper mellom driftssegmenter er benyttet.

De finansielle resultatene presenteres for hovedforretningsområdene Retail Banking, Wholesale Banking og Wealth Management og brutt ned på driftssegmenter, samt for driftssegmentet Group Corporate Centre. Andre driftssegmenter under de kvantitative tersklene i IFRS 8 er inkludert i Øvrige driftssegmenter. Konsernfunksjoner og elimineringsresultat som ikke i sin helhet er fordelt på andre driftssegmenter, vises separat under Avstemming.

Endring i basis for segmentering

Det er foretatt endringer i grunnlaget for segmenteringen i 2. kvartal etter salget av Nordeas virksomhet i Polen. Fra og med 2. kvartal er den solgte virksomheten tatt ut av rapporteringen til Chief Operating Decision Maker (CODM) og er derfor ikke med i segmentrapporteringen i Note 2. Effekten av salget fremgår av Note 14. Sammenlignbare tall er tilsvarende omarbeidet.

I tredje kvartal har hovedforretningsområdet Wealth Management også blitt skilt ut fra Andre driftssegmenter og videre blitt splittet opp i rapporterbare driftssegmenter.

Note 3 Netto gebyr- og provisjonsinntekter

EURm	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Kapitalforvaltning	251	244	203	727	601	832
Livsforsikring	83	82	65	249	195	285
Kurtasje, verdipapiremisjoner og corporate finance	66	85	72	216	213	289
Custody og emisjonstjenester	29	35	22	86	86	118
Innskudd	13	12	13	37	37	51
Sum spare- og investeringsrelaterte provisjoner	442	458	375	1 315	1 132	1 575
Betalinger	106	101	100	307	303	409
Kort	131	133	121	381	355	482
Sum betalings- og kortrelaterte provisjoner	237	234	221	688	658	891
Utlån	130	133	120	386	342	457
Garantier og remburser	37	45	53	136	162	219
Sum utlånsrelaterte provisjoner	167	178	173	522	504	676
Andre provisjonsinntekter	30	34	30	100	87	116
Gebyr- og provisjonsinntekter	876	904	799	2 625	2 381	3 258
Sparing og investeringer	-78	-75	-74	-228	-208	-269
Betalinger	-22	-23	-22	-67	-65	-90
Kort	-65	-68	-56	-190	-173	-236
Statsgarantigebyrer	-34	-32	-26	-99	-70	-89
Andre provisjonskostnader	-25	-42	-26	-102	-79	-106
Gebyr- og provisjonskostnader	-224	-240	-204	-686	-595	-790
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	652	664	595	1 939	1 786	2 468

Note 4 Netto resultat på poster til virkelig verdi

EURm	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Aksjer/andeler og andre aksjerelaterte instrumenter	723	77	87	1 751	1 330	1 635
Rentebærende verdipapirer og andre renterelaterte instrumenter	128	-328	1 417	-159	1 963	2 637
Andre finansielle instrumenter	36	-3	136	164	395	482
Valutagevinster (tap)	206	223	-26	719	181	234
Investerings eiendommer	43	39	43	105	114	135
Endring i forsikringstekniske avsetninger ¹ , liv	-635	681	-1 241	-643	-2 282	-2 895
Endring i kollektiv bonus, liv	-163	-278	-56	-762	-421	-546
Forsikringsrisikoinntekter, liv	51	51	46	153	134	181
Forsikringsrisikokostnader, liv	-43	-46	-29	-122	-82	-89
Sum	346	416	377	1 206	1 332	1 774

Hvorav livforsikring

EURm	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Aksjer/andeler og andre aksjerelaterte instrumenter	637	-7	17	1 569	968	1 222
Rentebærende verdipapirer og andre renterelaterte instrumenter	107	-406	1 229	-178	1 753	2 229
Andre finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Valutagevinster (tap)	62	19	46	39	-11	41
Investerings eiendommer	44	37	43	105	114	136
Endring i forsikringstekniske avsetninger ¹ , liv	-635	681	-1 241	-643	-2 282	-2 895
Endring i kollektiv bonus, liv	-163	-278	-56	-762	-421	-546
Forsikringsrisikoinntekter, liv	51	51	46	153	134	181
Forsikringsrisikokostnader, liv	-43	-46	-29	-122	-82	-89
Sum	60	51	55	161	173	279

¹ Premieinntekter var EUR 537m for 3. kv. 2013 og EUR 1 747 for jan-sep 2013 (2. kv. 2013: EUR 513m, 3. kv. 2012: EUR 522m, jan-sep 2012: EUR 1 847m, jan-des 2012: EUR 2 601m).

Note 5 Andre kostnader

	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
EURm						
Informasjonsteknologi	-167	-161	-156	-471	-461	-631
Markedsføring	-24	-31	-23	-84	-82	-117
Porto-, transport, telefon- og kontorkostnader	-43	-49	-52	-147	-165	-220
Husleie og eiendomskostnader	-96	-92	-112	-283	-305	-399
Andre	-111	-120	-114	-370	-337	-441
Sum	-441	-453	-457	-1 355	-1 350	-1 808

Note 6 Netto tap på utlån

	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
EURm						
Netto tap på utlån fordelt på kategorier						
Utlån til kredittinstitusjoner	0	0	0	1	-2	-1
Utlån til kunder	-139	-189	-233	-576	-636	-901
- hvorav nedskrivninger	-189	-310	-344	-843	-1 039	-1 392
- hvorav konstaterte tap	-167	-173	-157	-482	-407	-642
- hvorav nedskrivninger brukt til å dekke konstaterte tap	96	129	106	335	268	452
- hvorav tilbakeføringer	102	149	146	359	491	603
- hvorav innganger	19	16	16	55	51	78
Poster utenom balansen	-32	3	-3	20	-16	7
Sum	-171	-186	-236	-555	-654	-895

Nøkkeltall

	3. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Tap i forhold til utlån, basispunkter	20	22	27	21	25	26
- hvorav individuelle	18	24	26	20	29	29
- hvorav gruppevise	2	-2	1	1	-4	-3

Note 7 Utlån, fordringer og nedskrivninger

EURm	Sum			
	30. sep 2013	30. juni 2013	31. dec 2012	30. sep 2012
Utlån uten verdifall	358 539	355 004	360 768	372 922
Utlån med verdifall	6 644	6 677	6 905	6 856
- Tapsutsatte	3 781	3 808	4 023	4 004
- Misligholdte	2 863	2 869	2 882	2 852
Utlån før nedskrivninger	365 183	361 681	367 673	379 778
Individuelle nedskrivninger	-2 457	-2 454	-2 400	-2 348
- Tapsutsatte	-1 342	-1 362	-1 332	-1 322
- Misligholdte	-1 115	-1 092	-1 068	-1 026
Gruppevise nedskrivninger	-414	-401	-448	-464
Nedskrivninger	-2 871	-2 855	-2 848	-2 812
Utlån til bokført verdi	362 312	358 826	364 825	376 966

EURm	Sentralbanker og kredittinstitusjoner				Kunder			
	30. sep 2013	30. juni 2013	31. dec 2012	30. sep 2012	30. sep 2013	30. juni 2013	31. dec 2012	30. sep 2012
Utlån uten verdifall	19 124	18 476	18 578	23 816	339 415	336 528	342 190	349 106
Utlån med verdifall	24	24	24	32	6 620	6 653	6 881	6 824
- Tapsutsatte	-	-	-	8	3 781	3 808	4 023	3 996
- Misligholdte	24	24	24	24	2 839	2 845	2 858	2 828
Utlån før nedskrivninger	19 148	18 500	18 602	23 848	346 035	343 181	349 071	355 930
Individuelle nedskrivninger	-24	-24	-24	-26	-2 433	-2 430	-2 376	-2 322
- Tapsutsatte	-	-	-	-2	-1 342	-1 362	-1 332	-1 320
- Misligholdte	-24	-24	-24	-24	-1 091	-1 068	-1 044	-1 002
Gruppevise nedskrivninger	-3	-4	-4	-4	-411	-397	-444	-460
Nedskrivninger	-27	-28	-28	-30	-2 844	-2 827	-2 820	-2 782
Utlån til bokført verdi	19 121	18 472	18 574	23 818	343 191	340 354	346 251	353 148

Nedskrivninger

EURm	30. sep 2013	30. juni 2013	31. dec 2012	30. sep 2012
Nedskrivninger, poster i balansen	-2 872	-2 855	-2 848	-2 812
Nedskrivninger, poster utenom balansen	-68	-70	-84	-109
Sum nedskrivninger	-2 940	-2 925	-2 932	-2 921

Nøkkeltall

	30. sep 2013	30. juni 2013	31. dec 2012	30. sep 2012
Andel utlån med verdifall, brutto, basispunkter	182	185	188	181
Andel utlån med verdifall, netto, basispunkter	115	117	123	119
Total nedskrivningsgrad, basispunkter	79	79	77	74
Nedskrivning i forhold til nedskrevne utlån, %	37	37	35	34
Totale nedskrivninger i forhold til nedskrevne utlån, %	43	43	41	41
Misligholdte utlån, EURm	350	346	614	644

Note 8 Klassifisering av finansielle instrumenter

EURm	Utlån og fordringer	Holdes til forfall	Trading portefølje	Øremerket til virkelig verdi over resultatet	Derivater brukt som sikring	Tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler							
Kontanter og innskudd i sentralbanker	28 558	-	-	-	-	-	28 558
Utlån til sentralbanker	5 911	-	482	-	-	-	6 393
Utlån til kredittinstitusjoner	4 173	-	7 651	904	-	-	12 728
Utlån til kunder	253 014	-	37 336	52 841	-	-	343 191
Rentebærende verdipapirer	0	5 563	34 259	19 674	-	27 535	87 031
Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet	-	-	6 382	-	-	-	6 382
Aksjer	-	-	10 551	21 857	-	3	32 411
Derivater	-	-	72 427	-	2 138	-	74 565
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	226	-	-	-	-	-	226
Andre eiendeler	8 716	-	-	5 703	-	-	14 419
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	1 892	-	22	-	-	-	1 914
Sum 30. sep 2013	302 490	5 563	169 110	100 979	2 138	27 538	607 818
Sum 31. des 2012	322 861	6 497	205 788	101 875	3 083	27 374	667 478
Sum 30. sep 2012	324 433	6 902	242 154	102 792	3 221	22 100	701 602

EURm	Trading portefølje	Øremerket til virkelig verdi over resultatet	Derivater brukt som sikring	Annen finansiell gjeld	Sum
Finansiell gjeld					
Innskudd fra kredittinstitusjoner	16 701	2 026	-	30 755	49 482
Innskudd og lån fra kunder	26 753	8 726	-	165 002	200 481
Gjeld til forsikringstakere, finansielle kontrakter	-	13 050	-	-	13 050
Utstedte verdipapirer	7 561	33 117	-	142 223	182 901
Derivater	68 140	-	1 130	-	69 270
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	-	-	-	1 840	1 840
Annen gjeld	11 033	5 573	-	11 399	28 005
Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	30	414	-	2 149	2 593
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	6 632	6 632
Sum 30. sep 2013	130 218	62 906	1 130	360 000	554 254
Sum 31. des 2012	161 149	59 578	1 001	388 365	610 093
Sum 30. sep 2012	200 006	64 277	833	382 530	647 646

Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

EURm	30. sep 2013	
	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler		
Kontanter og innskudd i sentralbanker	28 558	28 558
Utlån til sentralbanker	6 393	6 393
Utlån til kredittinstitusjoner	12 728	12 728
Utlån til kunder	343 191	343 616
Rentebærende verdipapirer	87 031	87 047
Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet	6 382	6 382
Aksjer	32 411	32 411
Derivater	74 565	74 565
Endringer i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	226	226
Andre eiendeler	14 419	14 419
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	1 914	1 914
Sum	607 818	608 259
Finansielle forpliktelser		
Innskudd fra kredittinstitusjoner	49 482	49 479
Innskudd og lån fra kunder	200 481	200 471
Gjeld til forsikringstakere	13 050	13 050
Utstedte verdipapirer	182 901	182 785
Derivater	69 270	69 270
Endringer i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	1 840	1 840
Andre forpliktelser	28 005	28 005
Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	2 593	2 593
Ansvarlig lånekapital	6 632	6 652
Sum	554 254	554 145

Fastsettelsen av virkelig verdi er beskrevet i Nordeas årsberetning for 2012, Note G42 Eiendeler og gjeld til virkelig verdi.

Note 10 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi i balansen**Klassifisering i virkelig verdi-hierarkiet**

30. sep 2013, EURm	Verdsettelse basert på noterte priser i aktive markeder for samme instrument (Nivå 1)		Verdsettelsesteknikker basert på observerbare data (Nivå 2)		Verdsettelsesteknikker basert på ikke-observerbare data (Nivå 3)		Sum
	<i>Hvorav</i>	<i>Life</i>	<i>Hvorav</i>	<i>Life</i>	<i>Hvorav</i>	<i>Life</i>	
Finansielle eiendeler¹							
Utlån til sentralbanker	-	-	482	-	-	-	482
Utlån til kredittinstitusjoner	-	-	8 555	-	-	-	8 555
Utlån til kunder	-	-	90 177	-	-	-	90 177
Rentebærende verdipapirer ²	57 945	12 188	29 413	7 381	484	106	87 842
Aksjer ³	28 066	18 463	414	414	3 939	2 924	32 419
Derivater	131	31	72 934	29	1 500	-	74 565
Andre eiendeler	-	-	5 703	-	-	-	5 703
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	-	-	22	-	-	-	22
Finansielle forpliktelser¹							
Innskudd fra kredittinstitusjoner	-	-	18 727	-	-	-	18 727
Innskudd og lån fra kunder	-	-	35 479	-	-	-	35 479
Gjeld til forsikringstakere	-	-	13 050	13 050	-	-	13 050
Utstedte verdipapirer	33 117	-	7 561	-	-	-	40 678
Derivater	69	-	67 867	-	1 334	-	69 270
Andre forpliktelser	8 732	-	7 857	-	17	-	16 606
Påløpne, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	-	-	444	-	-	-	444

¹ Måles til virkelig verdi ved utgangen av hver rapporteringsperiode.

² Hvorav EUR 6 374m relaterer seg til balanseposten Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet.

³ Hvorav EUR 8m relaterer seg til balanseposten Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet.

Måling av nettoposisjoner

Finansielle eiendeler og forpliktelser med nettoposisjoner i markedsrisiko eller kredittrisiko måles til den prisen man ville ha fått ved salg av netto eiendeler eksponert for slik risiko eller betalt for å overføre nettoforpliktelsen eksponert for slik risiko. For mer informasjon om verdsettelsesmetodene og grunnlaget brukt ved måling av virkelig verdi, se Nordeas årsberetning for 2012, Note G42 Eiendeler og gjeld til virkelig verdi.

Bevegelser mellom nivå 1 og 2

I løpet av året overførte Nordea rentebærende verdipapirer (inklusive finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet) for EUR 2 992m fra Nivå 1 til Nivå 2 og EUR 861m fra Nivå 2 til Nivå 1 i virkelig verdi-hierarkiet. Annen gjeld på EUR 599m er overført fra nivå 1 til nivå 2. Grunnen til overføringen fra Nivå 1 til Nivå 2 var at den aktive handelen med instrumentene opphørte i løpet av året og at virkelige verdier nå er fastsatt ved hjelp av verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata. Grunnen til overføringen fra Nivå 2 til Nivå 1 var at den aktive handelen med instrumentene ble gjenopptatt i løpet av året og at det kunne innhentes pålitelige noteringer i markedet. Bevegelser mellom nivåene anses for å ha skjedd ved utgangen av rapporteringsperioden.

Note 10 forts.

Bevegelser, Nivå 3

30. sep 2013, EURm	1. jan 2013	Reklassifisering	Gevinster/tap på virkelig verdi innregnet i resultatregnskapet i løpet av året					Oppgjør	Overført til nivå 3	Overført fra nivå 3	Omregningsdifferanser	30. sep 2013
			Realiserte	Urealiserte	Kjøp/utstedelser	Salg						
Rentebærende verdipapirer	1 118	-519	3	30	92	-224	-7	-	-	-9	484	
- hvorav Life	719	-519	0	1	10	-96	0	-	-	-9	106	
Aksjer	3 374	519	114	33	812	-847	-6	2	-46	-16	3 939	
- hvorav Life	2 210	519	145	13	699	-603	-1	2	-46	-14	2 924	
Derivater (netto)	332	-	246	-172	-	-	-246	6	-	0	166	
Annen gjeld	0	-	-20	-1	607	-	-590	21	-	-	17	

Urealiserte gevinster og tap relaterer seg til eiendeler og forpliktelser ved utgangen av rapporteringsperioden. I løpet av året overførte Nordea aksjer for EUR 46m fra nivå 3 til nivå 2. Nordea overførte også andre forpliktelser for EUR 21m fra nivå 2 til nivå 3. Grunnen til overføringen fra nivå 3 til nivå 2 er at observerbare data ble tilgjengelige. Grunnen til overføringen fra nivå 2 til nivå 3 var at observerbare data ikke lengre var tilgjengelige. Overføringene mellom nivåer regnes for å ha blitt gjort ved utgangen av perioden. Endringer i virkelig verdi ført over resultatregnskapet i løpet av året innregnes i posten Nettoresultat på poster til virkelig verdi. Eiendeler og forpliktelser relatert til derivater presenteres netto.

Verdsettelsesteknikker brukt til å måle virkelig verdi på Nivå 3

Verdsettelsesprinsippene i Nordea fastsettes og godkjennes av Group Valuation Committee (GVC). GVC utsteder retningslinjer til forretningsenheten om hvordan man kan etablere en robust verdsettelsesprosess og redusere usikkerheten forbundet med verdsettelsene. GVC tjener også som eskaleringspunkt.

Verdsettelsesprosessen i Nordea består av flere trinn. Første skritt er første sluttmarkering av midtpriser. Midtprisene settes enten internt eller mottas fra eksterne kilder. Andre skritt er kontrolldelen, som gjennomføres av uavhengige kontrollenheter. Hjørnesteinen i kontrollen er den uavhengige prisverifisering (IPV). IPV-testen omfatter verifisering av korrektheten av priser og andre parametere som benyttes i beregningen av nåverdi (NPV), tilstrekkeligheten av verdsettelsesmodellene, inklusive en vurdering av om man skal bruke noterte priser eller teoretiske (verdsettelsesmodell) priser, og påliteligheten av forutsetninger og parametere brukt i justeringer av virkelig verdi (FVA) som hovedsakelig dekker likviditets- (forskjell mellom kjøps- og salgskurs) modell- og kredittrisikojusteringer.

Verifiseringen av korrektheten i priser og andre parametere utføres daglig. Tredjepartsinformasjon, som meglernoteringer og pristjenester brukes til sammenligning i verifiseringen. Kvaliteten på sammenligningsdataene vurderes jevnlig. Denne kvalitetsvurderingen blir brukt i målingen av usikkerhet i verdsettelsen.

Justeringer av virkelig verdi og utsettelse av dag 1 P/L på nivå 3-handel beregnes og rapporteres månedlig. Den faktiske vurderingen av instrumenter i virkelig verdi-hierarkiet gjennomføres kontinuerlig.

Verdsettelsesteknikker og andre inndata brukt til å måle virkelig verdi på Nivå 3

30. sep 2013, EURm	Virkelig verdi	Verdsettelses-teknikker	Ikke-observerbare data	Omfang av virkelig verdi
Derivater				
Rentederivater	171	Opsjonsprising modell	Korrelasjoner Volatilitet	-7/6
Aksjederivater	-62	Opsjonsprising modell	Korrelasjoner Volatilitet Utbytte	-16/11
Valutaderivater	110	Opsjonsprising modell	Korrelasjoner Volatilitet	+/-0
Kredittderivater	-55	Kredittderivatmodell	Korrelasjoner Dekningsgrad	-8/8
Annet	2	Opsjonsprising modell	Korrelasjoner Volatilitet	+/-0
Sum	166			-31/25

Verdsettelsen av derivater baserer seg på en rekke forutsetninger og modellvalg. For instrumenter klassifisert som Nivå 3, fører disse forutsetningene til usikkerhet om verdsettelsen. For å ivareta dette brukes det en rekke ulike modelleringer til å fastsette et usikkerhetsintervall for den rapporterte virkelige verdien. De forskjellige metodene som brukes, fokuserer på forskjellige aspekter av derivatprising. To vanlige komponenter i derivatverdsettelsesmodeller er volatiliteten i underliggende risikofaktorer og korrelasjonen mellom relevante risikofaktorer. For hver av disse brukes det forskjellige forutsetninger for tallstørrelser og valg av modell. I tillegg til disse vanlige faktorene tas det også hensyn til et antall andre faktorer som er spesifikke for aktivaklassen. Dette omfatter forventninger om aksjeutbytte, forutsetninger om dekningsgrad for kredittderivater og inflasjonsforventninger. Tabellen ovenfor viser de rimelige intervallene for virkelig verdi for Nivå 3-produkter. Virkelig verdi innregnes som netto av eiendeler og forpliktelser.

Note 10 forts.

30. sep 2013, EURm	Virkelig verdi	- hvorav Life ²	Verdsettelses-teknikker	Ikke-observerbare data	Omfang av virkelig verdi
Aksjer					
Private equity-fond	2 378	1 828	Netto andelsverdi ¹		
Hedgefond	635	343	Netto andelsverdi ¹		
Kredittfond	435	351	Netto andelsverdi/markedskonsensus ¹		
Andre fond	271	252	Netto andelsverdi/Fondspriser ¹		
Annet	220	150	-		
Sum	3 939	2 924			
Rentebærende verdipapirer					
Kommuner og andre offentlige organer	30	30	Diskonterte kontantstrømmer	Kredittmargin	-2/2
Pantelån- og andre kredittinstitusjoner ³	351	7	Diskonterte kontantstrømmer	Kredittmargin	-18/18
Selskaper	95	69	Diskonterte kontantstrømmer	Kredittmargin	-7/7
Annet	8	-			-1/1
Sum	484	106			-28/28
Annen gjeld	17	-	Diskonterte kontantstrømmer	Kredittmargin	-2/2
Sum	17	-			-2/2

¹ Virkelige verdier er basert på priser og netto andelsverdier fra eksterne leverandører/forvaltere. Prisene fastsettes av leverandørene/forvalterne på grunnlag av utviklingen i de underliggende eiendelene. Den vanlige målemetoden for private equity-fond som brukes av leverandørene/forvalterne, oppfyller retningslinjene til International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), utstedt av EVACA (European Venture Capital Association). Mindre enn 15 % av investeringene i private equity fond justeres/verdsettes internt basert på IPEVs retningslinjer. De bokførte verdiene ligger i intervallet -100 % til 0 % sammenlignet med verdiene fra leverandører/forvaltere.

² Investeringer i finansielle instrumenter er en stor del av livsforsikringsvirksomheten, og foretas for å oppfylle forpliktelsene i forsikrings- og investeringskontrakter. Gevinster eller tap på slike instrumenter allokeres nesten i sin helhet til forsikringstakerne og påvirker ikke egenkapitalen.

³ Hvorav EUR 155m er priset til en kredittmargin (forskjell mellom diskonteringsrenten og LIBOR) på 1,45 % og en rimelig endring i kredittmarginen påvirker ikke virkelig verdi på grunn av mulighetene for innløsning.

Sensitivitetsanalyse av finansielle instrumenter på Nivå 3

30. sep 2013, EURm	Bokført verdi	Effekt av rimelige mulige alternative forutsetninger	
		Gunstige	Ugunstige
Eiendeler			
Rentebærende verdipapirer	484	28	-28
- hvorav Life	106	6	-6
Aksjer	3 939	368	-368
- hvorav Life	2 924	286	-286
Derivater (netto)	166	25	-31
Annen gjeld	17	2	-2

Metoden som benyttes for å beregne følsomhet, beskrives i Årsberetningen for 2012, Note G42 "Eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi".

Utsatt dag 1 gevinst

EURm	Derivater (netto)
Inngående balanse 1. jan 2013	24
Utsatt gevinst på nye transaksjoner	23
Innregnet i resultatregnskapet i løpet av året	-9
Utgående balanse 30. sep 2013	38

I noen tilfelle varierer transaksjonsprisen på finansielle instrumenter fra virkelig verdi ved førstegangs innregning med bruk av verdsettelsesmodell hovedsakelig fordi transaksjonsprisen ikke er fastsatt basert på et aktivt marked. I slike tilfelle brukes verdsettelsesmodeller til å estimere salgsprisen, og hvis det benyttes viktige ikke-observerbare parametere, klassifiseres slike instrumenter som Nivå 3 instrumenter og eventuelle dag 1 gevinster utsettes. Hvis det finnes tilgjengelige salgspriser i aktive markeder for samme instrument, brukes disse. For mer informasjon, se Årsberetningen 2012 Note G1 "Regnskapsprinsipper".

Note 11 Finansielle instrumenter som motregnes i balansen eller som omfattes av avtaler om nettooppgjør

30. sep 2013, EURm	Brutto innregnede finansielle eiendeler ¹	Brutto innregnede finansielle forpliktelser motregnet i balansen	Netto bokført verdi i balansen ²	Beløp som ikke er presentert netto i balansen, men som omfattes av rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler			Nettobeløp
				Finansielle instrumenter	Mottatt finansiell sikkerhet	Mottatt sikkerhet i kontanter	
Eiendeler							
Derivater	132 215	-58 252	73 963	-59 615	-	-6 331	8 017
Omvendte gjenkjøpsavtaler	44 646	-	44 646	-23 341	-20 897	-	408
Avtaler om innlån av verdipapirer	4 626	-	4 626	-	-4 626	-	0
Sum	181 487	-58 252	123 235	-82 956	-25 523	-6 331	8 425

30. sep 2013, EURm	Brutto innregnede finansielle eiendeler motregnet i balansen	Brutto innregnede finansielle forpliktelser ¹	Netto bokført verdi i balansen ²	Beløp som ikke er presentert netto i balansen, men som omfattes av rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler			Nettobeløp
				Finansielle instrumenter	Finansiell sikkerhet stilt	Sikkerhet i kontanter stilt	
Gjeld							
Derivater	126 077	-58 252	67 825	-59 614	-	-4 548	3 663
Gjenkjøpsavtaler	45 336	-	45 336	-23 342	-21 878	-	116
Avtaler om utlån av verdipapirer	4 008	-	4 008	-	-4 008	-	0
Sum	175 421	-58 252	117 169	-82 956	-25 886	-4 548	3 779

¹ Alle beløp måles til virkelig verdi.

² Omvendte gjenkjøpsavtaler og avtaler om innlån av verdipapirer balanseføres som Utlån til sentralbanker, Utlån til kredittinstitusjoner eller Utlån til kunder. Gjenkjøpsavtaler og avtaler om utlån av verdipapirer balanseføres som Innskudd fra kredittinstitusjoner eller som Innskudd og lån fra kunder.

30. sep 2012, EURm	Brutto innregnede finansielle eiendeler ¹	Brutto innregnede finansielle forpliktelser motregnet i balansen	Netto bokført verdi i balansen ²	Beløp som ikke er presentert netto i balansen, men som omfattes av rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler			Nettobeløp
				Finansielle instrumenter	Finansiell sikkerhet mottatt	Sikkerhet i kontanter mottatt	
Eiendeler							
Derivater	214 213	-69 314	144 899	-129 832	-	-4 070	10 997
Omvendte gjenkjøpsavtaler	37 552	-	37 552	-16 692	-20 107	-	753
Avtaler om innlån av verdipapirer	5 604	-	5 604	-	-5 604	-	0
Sum	257 369	-69 314	188 055	-146 524	-25 711	-4 070	11 750

30. sep 2012, EURm	Brutto innregnede finansielle eiendeler motregnet i balansen	Brutto innregnede finansielle forpliktelser ¹	Netto bokført verdi i balansen ²	Beløp som ikke er presentert netto i balansen, men som omfattes av rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler			Nettobeløp
				Finansielle instrumenter	Finansiell sikkerhet stilt	Sikkerhet i kontanter stilt	
Gjeld							
Derivater	212 248	-69 314	142 934	-129 832	-	-8 225	4 877
Gjenkjøpsavtaler	38 583	-	38 583	-16 692	-21 741	-	150
Avtaler om utlån av verdipapirer	3 943	-	3 943	-	-3 943	-	0
Sum	254 774	-69 314	185 460	-146 524	-25 684	-8 225	5 027

¹ Alle beløp måles til virkelig verdi.

² Omvendte gjenkjøpsavtaler og avtaler om innlån av verdipapirer balanseføres som Utlån til sentralbanker, Utlån til kredittinstitusjoner eller Utlån til kunder. Gjenkjøpsavtaler og avtaler om utlån av verdipapirer balanseføres som Innskudd fra kredittinstitusjoner eller som Innskudd og lån fra kunder.

Rettslig bindende rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler

Det faktum at finansielle instrumenter innregnes brutto i balansen, betyr ikke at de finansielle instrumentene ikke omfattes av rammeavtaler om nettooppgjør eller lignende avtaler. Generelt er finansielle instrumenter (derivater, gjenkjøpsavtaler og transaksjoner vedrørende innlån mot sikkerheter) omfattet av rammeavtaler om nettooppgjør, og derfor kan Nordea dra fordel av netting i både ordinær virksomhet og ved mislighold mot motpartene, i alle beregninger som involverer motpartsrisiko. Grunnen til at de nettede engasjementene ikke vises under eiendeler og forpliktelser i balansen skyldes i de fleste tilfeller begrenset bruk av netting av finansielle transaksjoner.

Note 12 Derivater

Virkelig verdi EURm	30. sep 2013		31. des 2012		30. sep 2012	
	Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
Derivater i tradingporteføljen						
Rentederivater	60 331	55 063	102 558	97 014	131 312	126 190
Aksjederivater	754	694	623	568	653	428
Valutaderivater	10 285	11 335	11 300	14 450	14 249	18 005
Kredittderivater	800	828	637	655	792	788
Råvarederivater	227	196	528	487	923	882
Andre derivater	30	24	60	28	41	29
Sum	72 427	68 140	115 706	113 202	147 970	146 322
Derivater brukt som sikring						
Rentederivater	1 719	541	2 281	594	2 188	598
Aksjederivater	-	-	-	-	6	6
Valutaderivater	419	589	802	407	1 027	229
Sum	2 138	1 130	3 083	1 001	3 221	833
Sum derivater, virkelig verdi						
Rentederivater	62 050	55 604	104 839	97 608	133 500	126 788
Aksjederivater	754	694	623	568	659	434
Valutaderivater	10 704	11 924	12 102	14 857	15 276	18 234
Kredittderivater	800	828	637	655	792	788
Råvarederivater	227	196	528	487	923	882
Andre derivater	30	24	60	28	41	29
Sum	74 565	69 270	118 789	114 203	151 191	147 155
Nominell verdi						
EURm				30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Derivater i tradingporteføljen						
Rentederivater				5 673 022	5 622 598	6 185 183
Aksjederivater				24 144	17 811	20 628
Valutaderivater				877 886	910 396	984 985
Kredittderivater				52 679	47 052	47 739
Råvarederivater				5 150	7 817	10 383
Andre derivater				2 389	2 583	2 209
Sum				6 635 270	6 608 257	7 251 127
Derivater brukt som sikring						
Rentederivater				113 747	59 858	57 817
Valutaderivater				9 093	8 871	9 205
Sum				122 840	68 729	67 022
Sum derivater, nominell verdi						
Rentederivater				5 786 769	5 682 456	6 243 000
Aksjederivater				24 144	17 811	20 628
Valutaderivater				886 979	919 267	994 190
Kredittderivater				52 679	47 052	47 739
Råvarederivater				5 150	7 817	10 383
Andre derivater				2 389	2 583	2 209
Sum				6 758 110	6 676 986	7 318 149

Note 13 Kapitaldekning

Kapitaldekningstallene for 2012 er ikke omregnet i henhold til IAS 19 Ytelser til ansatte.

Ansvarlig kapital¹

EURm	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Ren kjernekapital	22 975	21 961	21 796
Kjernekapital	24 338	23 953	23 809
Sum ansvarlig kapital	27 971	27 274	27 303

¹ Mer informasjon om den ansvarlige kapitalen finnes i IRs fact book på www.nordea.com/IR.

Kapitalkrav

EURm	30. sep 2013	30. sep 2013	31. des 2012	31. des 2012	30. sep 2012	30. sep 2012
	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag
Kreditrisiko	10 841	135 513	11 627	145 340	12 482	156 025
IRB	9 075	113 440	9 764	122 050	10 209	127 611
- hvorav bedriftskunder	6 844	85 555	7 244	90 561	7 375	92 194
- hvorav institusjoner	498	6 221	671	8 384	798	9 972
- hvorav personkunder	1 620	20 253	1 737	21 710	1 928	24 094
- hvorav andre	113	1 411	112	1 395	108	1 351
Standardmetode	1 766	22 073	1 863	23 290	2 273	28 414
- hvorav stat og statlige institusjoner	26	330	34	426	35	438
- hvorav personkunder	872	10 893	860	10 752	860	10 747
- hvorav andre	868	10 850	969	12 112	1 378	17 229
Markedsrisiko	582	7 278	506	6 323	541	6 756
- hvorav handelsportefølje, IRB metoden	334	4 177	312	3 897	335	4 190
- hvorav handelsportefølje, Standardmetoden	148	1 848	138	1 727	157	1 957
- hvorav bankportefølje, Standardmetoden	100	1 253	56	699	49	609
Operasjonell risiko	1 344	16 796	1 298	16 229	1 298	16 229
Standardmetode	1 344	16 796	1 298	16 229	1 298	16 229
Sum før justeringer	12 767	159 587	13 431	167 892	14 321	179 010
Justeringer for minimumsgrenser						
Tilleggskrav i henhold til minimumsgrenser	4 143	51 787	3 731	46 631	3 545	44 318
Sum	16 910	211 374	17 162	214 523	17 866	223 328

Kapitaldekning

	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Ren kjernekapitaldekningegrad, inkl periodens resultat, %	10,9	10,2	9,8
Kjernekapitaldekningegrad inkl periodens resultat, %	11,5	11,2	10,7
Kapitaldekningegrad inkl periodens resultat, %	13,2	12,7	12,2

Kapitalkravanalyse

Eksponeeringsklasser, 30. sep 2013	Gj.snittlig beregnings- grunnlag	Kapital- krav (EURm)
Bedrifter	52	6 844
Institusjoner	14	498
Personkunder IRB	13	1 620
Stat og statlige institusjoner	0	26
Andre	72	1 853
Sum kredittrisiko		10 841

Note 14 Avviklet virksomhet

EURm	3. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Netto renteinntekter	38	48	117	142	189
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	8	10	26	26	36
Andre driftsinntekter	3	0	3	11	13
Sum driftsinntekter	49	58	146	179	238
Sum driftskostnader	-27	-27	-90	-90	-122
Netto tap på utlån	-8	-18	-19	-35	-38
Driftsresultat	14	13	37	54	78
Skattekostnad	-2	-9	-8	-20	-21
Resultat for perioden fra avviklet virksomhet	12	4	29	34	57
Netto resultat for perioden innregnet ved måling til virkelig verdi	-	-	1	-	-
Transaksjons- og overgangskostnad (inkl. salgskostnad) ¹	-	-	-34	-	-
Netto resultat for perioden fra avviklet virksomhet målt til virkelig verdi fratrukket salgskostnad	12	4	-4	34	57

¹ Inntektsskatt på EUR 9m trukket fra.

Resultat per aksje, avviklet virksomhet, EUR	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Utvannet resultat per aksje, avviklet virksomhet, EUR	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01

Balanse - sammendrag¹

EURm	30. sep 2013
Eiendeler	
Utlån til kunder	6 334
Rentebærende verdipapirer	1 335
Aksjer	344
Sum andre eiendeler	562
Sum eiendeler tilgjengelige for salg	8 575
Gjeld	
Innskudd fra kredittinstitusjoner	95
Innskudd og lån fra kunder	2 887
Gjeld til forsikringstakere	611
Sum annen gjeld	100
Sum gjeld tilgjengelig for salg	3 693

¹ Inkluderer eksterne eiendeler og gjeld tilgjengelig for salg. Ekstern funding av den polske virksomheten som vil bestå etter transaksjonen, er ikke inkludert.

Avviklet virksomhet og eiendeler/gjeld tilgjengelige for salg relaterer seg til Nordeas tidligere annonserte beslutning om å selge sin polske bank-, finans- og livsforsikringsvirksomhet, inklusive Nordea Bank Polska S.A., Nordea Finance Polska S.A. og Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie S.A. til PKO Bank Polski. Transaksjonen forventes å bli sluttført i første kvartal 2014 og forutsetter godkjenning fra myndighetene. Den solgte virksomheten er tatt ut av Note 2 Segmentrapportering, fordi den ikke inngår i rapporteringen til Chief Operating Decision Maker (CODM).

Note 15 Risikoer og usikkerheter

Nordeas inntektsbase gjenspeiler konsernets virksomhet med en stor og spredt kundebase som består av personkunder, bedriftskunder og finansinstitusjoner fordelt på forskjellige geografiske områder og bransjer.

Den største risikofaktoren i Nordea er kredittrisiko. Konsernet har også risikoer som markedsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og livsforsikringsrisiko. For mer informasjon om risikosammensetningen, se årsrapporten.

Finanskrisen og den økonomiske nedgangen har ikke hatt noen vesentlig innvirkning på Nordeas finansielle posisjon. Men den makroøkonomiske utviklingen er fortsatt usikker.

Det forventes ikke at de ovennevnte eksponeringene og risikoene vil ha noen vesentlig negativ innvirkning på konsernet eller dets økonomiske stilling på mellomlang sikt.

Innenfor rammen av den ordinære virksomheten er konsernet involvert i en rekke erstatningssøksmål og andre rettsvister. De fleste utgjør relativt små beløp. Det er lite sannsynlig at noen av disse sakene vil ha vesentlig negativ innvirkning på konsernet eller dets økonomiske stilling de neste seks månedene.

Definisjoner

Avkastning på egenkapitalen

Netto resultatet for året eksklusiv minoritetsinteresser i prosent av gjennomsnittlig egenkapital gjennom året. Gjennomsnittlig egenkapital inkludert resultatet for året og ikke utbetalt utbytte, eksklusiv minoritetsinteresser.

Samlet avkastning til aksjonærene

Samlet avkastning til aksjonærene målt som veksten i verdien av en aksjebeholdning i året, forutsatt at utbytter reinvesteres på utbetalingstidspunktet for å kjøpe flere aksjer.

Risikojustert resultat

Risikojustert resultat defineres som samlede inntekter minus samlede driftskostnader, minus forventede tap og ordinær skatt. Store engangsposter er heller ikke inkludert.

Kjernekapital

Den delen av den ansvarlige kapitalen som inkluderer konsolidert egenkapital eksklusiv investeringer i forsikringselskaper, foreslått utbytte, utsatt skattefordel, immaterielle eiendeler i bankvirksomheten og halvparten av underskudd på nedskrivninger – den negative forskjellen mellom forventede tap og nedskrivninger. Etter godkjenning av tilsynsmyndighetene inkluderer kjernekapitalen også kvalifiserte ansvarlige lån (kjernekapitalbidrag og hybridkapital). Ren kjernekapital består av kjernekapital eksklusiv hybridkapital.

Kjernekapitaldekning

Kjernekapital i prosent av risikovektede eiendeler. Ren kjernekapitaldekning er ren kjernekapitaldekning i prosent av risikovektede eiendeler.

Tap i forhold til utlån

Netto tap på utlån (på årsbasis) dividert med kvartalets sluttbalanse for utlån til kunder.

Andel utlån med verdifall, brutto

Individuelt vurderte utlån med verdifall før nedskrivninger dividert med samlede utlån før nedskrivninger.

Andel utlån med verdifall, netto

Individuelt vurderte utlån med verdifall etter nedskrivninger dividert med samlede utlån før nedskrivninger.

Samlet nedskrivningsgrad

Samlede nedskrivninger dividert med samlede utlån før nedskrivninger.

Nedskrivninger i forhold til utlån med verdifall

Nedskrivninger på individuelt vurderte utlån med verdifall dividert med individuelt vurderte utlån før nedskrivninger.

Samlede nedskrivninger i forhold til utlån med verdifall

(nedskrivninger i forhold til nedskrevne utlån)
Samlede nedskrivninger dividert med samlede utlån med verdifall før nedskrivninger.

Misligholdte lån, uten verdifall

Forfalte lån uten verdifall på grunn av fremtidig kontantstrøm (inkludert under Utlån uten verdifall).

Forventede tap

Forventede tap reflekterer normaliserte tap på en individuell kundeeksponering samt på forskjellige porteføljer over en konjunktursyklus.

Økonomisk kapital

Økonomisk kapital er Nordeas interne beregning av nødvendig kapital og måler kapitalen som kreves for å dekke uforutsette tap i driften ut fra en viss sannsynlighet. Det benyttes avanserte, interne modeller for å beregne økonomisk kapital for kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko, forretningsrisiko og livsforsikringsrisiko forbundet med aktivitetene i de forskjellige forretningsområder. Når alle risikotypene i konsernet kombineres, vil det oppstå diversifiserings-effekter som følge av ulikheter i risikodriverne og fordi det er lite sannsynlig at alle uforutsette tap vil oppstå samtidig.

Avkastning på økonomisk kapital (RAROCAR)

Avkastning på økonomisk kapital er risikojustert resultat i prosent av økonomisk kapital.

For mer informasjon om definisjoner, se årsberetningen.

Nordea Bank AB (publ)

Regnskapsprinsipper

Årsrapporten til morselskapet Nordea Bank AB (publ) utarbeides i samsvar med den svenske Lag om årsredovisning i kreditinstitutt og värdepappersbolag (1995:1559) og International Financial Reporting Standards (IFRS) med endringer og unntak, RFR 2 «Redovisning för juridiska personer» utgitt av det svenske Rådet för finansiell rapportering og den svenske Finansinspektionens regnskapsforskrifter (FFFS 2008:25 med endringer i FFFS 2009:11, 2011:54 og 2013:2). I henhold til RFR 2 skal morselskapet følge alle standarder og tolkninger utstedt av IASB og IFRS IC i den utstrekning det er mulig innenfor rammen av svensk regnskapslovgivning og hensyntatt den nære forbindelsen mellom regnskapsrapportering og skatt. Anbefalingen spesifiserer hvilke unntak og endringer i forhold til IFRS som skal innarbeides.

Delårsrapporten utarbeides i samsvar med kravene i den svenske Lag om årsredovisning i kreditinstitutt og värdepappersbolag (1995:1559) og den svenske Finansinspektionens regnskapsforskrifter (FFFS 2008:25 med endringer i FFFS 2009:11, 2011:54 og 2013:2). For mer informasjon, se delårsrapporten for konsernet.

Endrede regnskapsprinsipper og presentasjon

Regnskapsprinsippene, grunnlaget for beregningene og presentasjonen er i det vesentligste uendret i forhold til årsrapporten for 2012, med unntak av presentasjonen av eiendeler tilgjengelige for salg som beskrevet nedenfor.

Den nye standarden IFRS 13 «Måling av virkelig verdi» og endringene i IAS 32 «Finansielle instrumenter: Presentasjon» og IFRS 7 «Finansielle instrumenter: Opplysninger» som omhandler nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser, ble iverksatt i første kvartal 2013, men har ikke hatt noen vesentlig innvirkning på resultatregnskapet. Mer informasjon om de nye og endrede standardene går frem av note 1.

Eiendeler og gjeld tilgjengelig for salg

Som nevnt i Note 1 og Note 14 for konsernet, har Nordea avvirket sin polske virksomhet. Eiendeler tilgjengelige for salg i Nordea Bank AB utgjør EUR 897m for tredje kvartal (EUR 957m for andre kvartal), men er ikke reklassifisert i balansen.

Resultatregnskap

EURm	3. kv. 2013	3. kv. 2012	Jan-sep 2013	Jan-sep 2012	Jan-des 2012
Driftsinntekter					
<i>Renteinntekter</i>	533	680	1 640	2 073	2 656
<i>Rentekostnader</i>	-382	-509	-1 142	-1 514	-1 932
Netto renteinntekter	151	171	498	559	724
<i>Gebyr- og provisjonsinntekter</i>	256	215	915	612	853
<i>Gebyr- og provisjonskostnader</i>	-55	-66	-183	-179	-230
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	201	149	732	433	623
Netto resultat på poster til virkelig verdi	36	37	77	152	189
Utbytte	-	-	300	283	3 554
Andre driftsinntekter	163	195	476	324	501
Sum driftsinntekter	551	552	2 083	1 751	5 591
Driftskostnader					
Generelle administrasjonskostnader:					
Personalkostnader	-239	-295	-737	-724	-938
Andre kostnader	-237	-260	-715	-573	-842
Avskrivning, amortisering og nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-26	-28	-74	-73	-105
Sum driftskostnader	-502	-583	-1 526	-1 370	-1 885
Resultat før tap	49	-31	557	381	3 706
Tap på utlån, netto	-1	15	-56	-14	-19
Verdifall på verdipapirer som holdes som finansielt anleggsmiddel	-	-	0	0	-15
Driftsresultat	48	-16	501	367	3 672
Disponering	-	-	-	-	-103
Skattekostnad	-16	-6	-58	-29	-95
Resultat for perioden	32	-22	443	338	3 474

Nordea Bank AB (publ)

Balanse

EURm	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Eiendeler			
Kontanter og innskudd i sentralbanker	39	180	157
Statskasseveksler	6 758	5 092	4 602
Utlån til kredittinstitusjoner	77 017	68 006	77 760
Utlån til kunder	34 912	36 214	37 105
Rentebærende verdipapirer	11 702	11 594	12 441
Finansielle instrumenter pantsatt som sikkerhet	349	104	1 026
Aksjer	6 131	4 742	4 377
Derivater	4 218	5 852	5 887
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	4	-1 157	-1 035
Investeringer i datterselskaper	17 666	17 659	16 727
Aksjer i tilknyttede selskaper	7	8	8
Immaterielle eiendeler	712	670	649
Varige driftsmidler	120	121	120
Utsatt skattefordel	21	19	13
Betalbar skatt	116	41	89
Andre eiendeler	923	1 713	1 307
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	1 128	1 272	1 140
Sum eiendeler	161 823	152 130	162 373
Gjeld			
Innskudd fra kredittinstitusjoner	19 541	19 342	19 312
Innskudd og lån fra kunder	48 272	50 263	51 552
Utstedte verdipapirer	60 874	48 285	57 280
Derivater	3 308	4 166	3 891
Endring i virkelig verdi på sikrede poster i rentesikringsporteføljen	826	16	117
Betalbar skatt	3	3	0
Annen gjeld	2 814	1 635	4 653
Påløpte, ikke forfalte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	1 246	1 468	1 223
Utsatt skatt	10	8	9
Avsetninger	163	148	27
Pensjonsforpliktelser	177	182	224
Ansvarlig lånekapital	6 049	7 131	7 856
Sum gjeld	143 283	132 647	146 144
Ubeskattede reserver	107	108	5
Egenkapital			
Aksjekapital	4 050	4 050	4 050
Overkursfond	1 080	1 080	1 080
Andre fond	13	12	25
Tilbakeholdt overskudd	13 290	14 233	11 069
Sum egenkapital	18 433	19 375	16 224
Sum gjeld og egenkapital	161 823	152 130	162 373
Eiendeler pantsatt for egne forpliktelser	3 249	4 230	4 486
Andre pantsatte eiendeler	5 965	6 225	6 009
Betingede forpliktelser	85 406	86 292	25 880
Kreditter ¹	27 183	26 270	25 397

¹ Inklusive ubenyttet del av innvilgede trekkfasiliteter på EUR 12 461m (31. des 2012: EUR 12 952m, 30. sep. 2012: EUR 11 851m).

Note 1 Kapitaldekning**Ansvarlig kapital**

EURm	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Ren kjernekapital	16 697	17 252	14 589
Kjernekapital	18 673	19 244	16 602
Sum ansvarlig kapital	22 795	23 898	21 303

Kapitalkrav

EURm	30. sep 2013	30. sep 2013	31. des 2012	31. des 2012	30. sep 2012	30. sep 2012
	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag	Kapital- krav	Beregnings- grunnlag
Kreditrisiko¹	6 522	81 529	7 494	93 670	4 861	60 765
IRB	3 661	45 765	4 752	59 394	2 209	27 618
- hvorav bedriftskunder	3 307	41 335	4 404	55 051	1 813	22 664
- hvorav institusjoner	137	1 710	140	1 751	173	2 162
- hvorav personkunder	188	2 350	188	2 345	195	2 440
- hvorav andre	29	370	20	247	28	352
Standardmetode	2 861	35 764	2 742	34 276	2 652	33 147
- hvorav personkunder	101	1 268	106	1 327	-	-
- hvorav stat og statlige institusjoner	2	27	2	21	1	8
- hvorav andre	2 758	34 469	2 634	32 928	2 651	33 139
Markedsrisiko	78	972	123	1 539	93	1 160
- hvorav handelsportefølje, IRB metoden	23	288	39	484	20	246
- hvorav handelsportefølje, Standardmetoden	5	58	20	246	16	198
- hvorav bankportefølje, Standardmetoden	50	626	64	809	57	716
Operasjonell risiko	250	3 121	219	2 739	219	2 739
Standardmetode	250	3 121	219	2 739	219	2 739
Sum før justeringer	6 850	85 622	7 836	97 948	5 173	64 664
Justeringer for minimumsgrenser						
Tilleggskrav i henhold til minimumsgrenser	-	-	-	-	-	-
Sum	6 850	85 622	7 836	97 948	5 173	64 664

Kapitaldekning

	30. sep 2013	31. des 2012	30. sep 2012
Ren kjernekapitaldekningsgrad, %	19,5	17,6	22,6
Kjernekapitaldekningsgrad, %	21,8	19,6	25,7
Kapitaldekningsgrad, %	26,6	24,4	32,9

Kapitalkravanalyse

Eksponeeringsklasser, 30. sep 2013	Gj.snittlig beregning- grunnlag	Kapital- krav (EURm)
Bedrifter	58	3 307
Institusjoner	12	137
Personkunder IRB	35	188
Stat og statlige institusjoner	0	2
Andre	34	2 888
Sum kreditrisiko		6 522

¹ Økningen i kreditrisiko i per 31. des. 2012 gjelder garantien mellom Nordea Bank AB (publ) og Nordea Bank Finland Plc hvor Nordea Bank AB (publ) garanterer majoriteten av eksponeringene i eksponeringsklassen IRB corporate i Nordea Bank Finland Plc. Effekten av garantien på risikovettede eiendeler i Nordea Bank AB (publ) per 31. des. 2012 er rundt EUR 34mrd.

For mer informasjon:

- Det vil bli avholdt en pressekonferanse med ledelsen 23. oktober kl.10.00 CET i Regeringsgatan 59 i Stockholm.
- Det vil bli avholdt en internasjonal telefonkonferanse for analytikere med ledelsen 23. oktober kl.14.30 CET. Vennligst ring +44 20 3427 1903, adgangskode 9059171#, senest ti minutter på forhånd. Telefonkonferansen kan følges på www.nordea.com. Et opptak vil være tilgjengelig på www.nordea.com. Et opptak vil også være tilgjengelig til og med 1. november på telefon +44 20 3427 0598, adgangskode 9059171#.
- Det holdes en presentasjon for analytikere og investorer i London 24. oktober kl.08.00 GMT på adressen The Langham, 1C Portland Place, Regent Street, London W1B 1JA. For å delta, kontakt Ann Nunn, ABG Sundal Collier, ann.nunn@abgsc.com
- Kvartalsrapporten, presentasjonen for investorer og fakta er tilgjengelig på www.nordea.com.

Kontakter:

Christian Clausen, konsernsjef	+46 8 614 7804	
Torsten Hagen Jørgensen, Group CFO	+46 8 614 7814	
Rodney Alfvén, leder av Investor Relations	+46 8 614 7880	(eller +46 72 235 0515)
Rune Kibsgaard Sjøhelle, kommunikasjonsdirektør i Norge	402 00 210	

Finansiell kalender

29. januar 2014 – rapport for fjerde kvartal og årsrapport 2013 (stilleperiode starter 9. januar 2014)

29. april 2014 – rapport for første kvartal 2014 (stilleperiode starter 7. april 2014)

17. juli 2014 – rapport for andre kvartal 2014 (stilleperiode starter 7. juli 2014)

22. oktober 2014 – rapport for tredje kvartal 2014 (stilleperiode starter 7. oktober 2014)

Stockholm, 23. oktober 2013

Christian Clausen
Konsernsjef

Denne rapporten er ikke gjennomgått av revisor.

Denne rapporten utgis også på dansk, finsk, svensk og engelsk. Ved uoverensstemmelser mellom språkversjonene skal den engelske versjonen gjelde.

Informasjonen som gis i denne pressemeldingen, er i overensstemmelse med kravene i den svenske loven om handel i finansielle instrumenter (1991:980) og/eller den svenske loven om verdipapirmarkedet (2007:528).

Rapporten inneholder uttalelser om fremtidige forhold som gjenspeiler ledelsens nåværende syn på visse fremtidige hendelser og potensielle finansielle resultater. Selv om Nordea mener de forventningene som gjenspeiles i uttalelsene om fremtidige forhold er fornuftige, gis det ingen garanti for at forventningene vil vise seg å være korrekte. Resultatene vil derfor av forskjellige grunner kunne variere sterkt fra dem som ble fremsatt i uttalelsene om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake slike forskjeller for Nordea er, men er ikke begrenset til: (i) den makroøkonomiske utviklingen, (ii) endringer i markedet, (iii) endringer i rammevilkårene og andre offentlige tiltak og (iv) endringer i rente- og valutakursnivå. Denne rapporten betyr ikke at Nordea forplikter seg til å revidere utsagnene utover det som kreves av gjeldende lov eller børsregler dersom og når det måtte oppstå forhold som vil føre til endringer sammenlignet med tidspunktet for uttalelsene.

Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
SE-105 71 Stockholm
www.nordea.com/ir
Telefon. +46 8 614 7800
Organisasjonsnummer 516 406-0120